Nr 40/week 42
47e jaargang
6-10-92

kuifje

HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR

Afscheid van een groot Stripmaker!

50 F — NEDERLAND ƒ 3,25

HET BEGIN VAN EEN VRIENDSCHAP...

Het tekeningetje dat je zo vriendelijk was om als illustratie bij mijn redactionele commentaren te maken, weerspiegelt meer dan ooit mijn stress omdat ik geen woorden kan vinden om mijn gedachten zo helder mogelijk tot uitdrukking te brengen. Wat moet ik zeggen? De zinnen komen des te moeilijker omdat een «ernstig» eerbetoon niet echt bij je karakter zou passen. Het zou hoogstens je legendarische lachlust opwekken... wat op zich niet eens zo kwaad zou zijn!

Je afwezigheid doet me pijn, Bob. Ik heb zoveel aan jou te danken. Toen ik anderhalf jaar geleden bij Lombard in dienst kwam, was ik tegelijk gelukkig, trots en... ongerust bij het idee om met jou en André-Paul Duchâteau samen te werken. Stel je voor! Twee afgoden uit de strip van mijn jeugd... en van nu! Die ongerustheid was volstrekt ongerechtvaardigd. Vanaf onze eerste ontmoeting heb je met je warmte en je spontaniteit mijn hart gestolen. Vanaf vrijdag keek ik uit naar onze wekelijkse bijeenkomst op donderdag. Ook als je serieus aan het werk was, kon je je fantastisch vermaken! Hoewel er een groot leeftijdsverschil tussen ons was, hadden we over strips dezelfde ideeën en dat bracht ons al snel tot elkaar. Dat was het begin van een vriendschap. Je vertelde me over Hergé en de gelukkige jaren die je op zijn studio had doorgebracht. Je praatte over de volgende Cori, waarvan je me van tijd tot tijd de geschetste, geïnkte en ingekleurde pagina's liet zien om me op de hoogte te houden. Je liet me zien hoe je een jonge tekenaar kunt uitleggen hoe hij met spontaniteit, oprechtigheid, eenvoud, doelmatigheid en... hard werken een resultaat kan bereiken dat nóg beter is. Je stak me een hart onder de riem als de taak van hoofdredacteur me te veel dreigde te worden. Je...

Je bent er niet meer, Bob, en ik mis je. Verrek, ik had me voorgenomen iets te schrijven waar je om geglimlacht zou hebben... 't is mislukt. Ik heb geen talent voor redactionele commentaren. Je tekening sloeg de spijker op de kop.

Goed. Het zij zo! Het leven gaat verder. De strip waar we zo veel van houden, geeft ons nog handen vol werk. Ik zeg «ons», want je zult altijd bij me zijn, Bob. Ik weet dat je wijze raad me altijd zal bijstaan.

Yves SENTE

Een donderdagnamiddag zoals vele andere...

Het weekblad Kuifje is een uitgave van:
De Lombard Uitgaven N.V.
P.H. Spaaklaan 1-11
1070 Brussel
Telefoon: 02/526.68.11
Telefax: 02/5204405
Uitgever: Jean-Pascal Robiefroid
Literair directeur: A.-P. Duchâteau
Hoofdredacteur: Yves Sente
Redactie: Ann Heindryckx
Fabricatie: Claudine Sterlin
Marketing en advertenties:
België/Nederland
Myriam Van Dyck –
Tel. 02/526.68.11
Lithografie: Tallon
Druk: Proost International
Bookproduction N.V.
Turnhout - België
Lid van de Unie van de Uitgevers van de Periodieke Pers (U.U.P.P.)

Abonnementsopgave/ klachten voor België:
P.V.D., P.B. 116, 1070 Brussel
Telefoon: 02/525.14.03
Abonnementsprijzen:
Per half jaar (26 nrs): 1.175 BF,
Per jaar (52 nrs): 2.125 BF,
door storting op rekening
210-0985103-23
van P.V.D. - Brussel

Abonnementsopgave/ klachten voor Nederland:
P.V.O.-abonnementen services
Postbus 77, 5126 ZH Gilze
Telefoon 01615-7450 - toestel 412
Abonnementsprijs: 1 jaar: fl. 150,–
6 maanden: fl. 75,–/3 maanden: fl. 37,50
Adreswijziging: 4 weken van te voren schriftelijke opgave via wikkel rond KUIFJE.
Annuleringen: opzegging 4 weken vóór het einde van de abonnementstermijn schriftelijk opgeven.

Redactie Kuifje-Nederland:
Lombard Uitgaven Nederland BV
Postbus 49
2140 AA Vijfhuizen
Buitenlandse abonnementsprijs op aanvraag.

Bob De Moor.

35 jaar lang was hij de rechterhand van Hergé, maar daarnaast was hij ook de talentvolle schepper van de beroemde avonturen van Barelli en Cori de Scheepsjongen. Vanaf 1989 was hij de artistieke raadsman bij de Lombard Uitgaven. Op 26 augustus j.l. is hij na een ernstige ziekte van ons heengegaan. In zijn werk was Bob De Moor zowel bescheiden als onweerstaanbaar. Voor al zijn collega's zal hij de hartelijke en altijd opgeruimde vriend blijven. De liefhebbers van het stripverhaal zullen zich hem blijven herinneren als een tekenaar die op eenzame hoogte stond.

Bob De Moor behoorde tot die zeldzame mensen die in alle opzichten groot zijn: zijn eerlijke hartelijkheid en ongeveinsde bescheidenheid waren bij iedereen bekend, en het talent dat in zo ruime mate bij hem aanwezig was, heeft menigeen versteld doen staan... Een nobel artiest in de ware zin van het woord: dat was hij in hart en nieren... Zijn humane en intellectuele gaven maakten hem bij allen die hem kenden, bemind. Hij behoorde niet tot diegenen die je beetje bij beetje leert kennen, nee, vanaf de eerste kennismaking wist je meteen dat hier een vriend voor je stond, door zijn charmante beminnelijkheid, zijn waardige eenvoud, zijn warme glimlach. De stevige handdruk die hij je gaf bevestigde de indruk dat je een nieuwe vriend erbij had. En daarin werd je tijdens volgende ontmoetingen niet bedrogen. Voor hen die hem hebben gekend, was het een zeldzaam voorrecht deze mens te kennen. Wat hem vooral onweerstaanbaar maakte, was dat vleugje milde ironie waarmee hij zijn opmerkingen altijd kruidde. Bob was altijd een vrolijke kerel, maar daarnaast een kameraad die zijn vrienden door dik en dun respecteerde. Grappen maken behoorde bij zijn karakter, maar nooit ontaardde dat in sarcasme... Hij vond het namelijk verschrikkelijk iemand anders te ergeren en boos te maken. Als geboren optimist kreeg hij het voor elkaar de positieve kant van de mensen te zien en alleen de goede momenten van het leven te onthouden. Hij vindt het vast niet leuk dat we zo overdreven geestdriftig over hem praten en zo geëmotioneerd zijn. Weet je Bob, dat komt omdat jouw laatste grap helemaal niet zo leuk is en beslist niet in jouw stijl past. Nog geen twee maanden

DE LEVENSWEG VAN EEN GROOT KUNSTENAAR

PLOEG:

Internationaal bekende cartoonist, schepper van de lotgevallen van «Prosper», maar ook verantwoordelijk voor de pagina-indeling van «Kuifje». Net als Bob De Moor is hij Antwerpenaar en Bob was één van zijn vrienden. Altijd is hij gefascineerd geweest door het talent van de tekenaar èn het gevoel voor humor van meneer Mus....

geleden zat je tijdens een redactievergadering boordevol plannen. Je wilde de laatste bladzijden afmaken van de nieuwe avonturen van « Cori de Scheepsjongen », die in september moesten verschijnen... Tien dagen later heb je ons verlaten... ons aan ons lot overlatend! Je hebt besloten je te voegen bij Hergé, Jacobs, Cuvelier, Vandersteen... jouw kameraden van vroeger. Nou, samen vormen jullie daarboven vast een uitgelezen gezelschap!
Als je wilde praten over zijn loopbaan, was Bob De Moor in eerste instantie verbaasd over de interesse die men voor hem had, maar nooit heeft hij tegengestribbeld als het om een interview ging. Het gesprek werd dan altijd aangevuld met anekdotes die beter weergaven met wat voor persoon of gebeurtenis men te maken had, of die een situatie duidelijker maakten. Tijdens zo'n interview verzuimde hij nooit een paar korte verhalen in te lassen, die soms grappig, soms ook ontroerend waren en die hem zomaar te binnen schoten.

Tekenaar of zeeman?

Zijn wieg stond aan de Schelde in Antwerpen. Daar is hij op 20 december 1925 geboren en de havenstad heeft zijn hele leven beïnvloed. «*Wij woonden vlak bij de haven,* preciseerde hij. *Toen ik nauwelijks drie of vier jaar oud was, namen mijn ouders me vaak mee voor een wandeling op de kaden. De grote zeilschepen maakten toen al grote indruk op me en tekenen wilde ik al op die leeftijd. Mijn vader was industrieel tekenaar en ik geloof dat ik zijn gaven geërfd heb. Later ging ik naar de bioscoop... vooral piratenfilms hadden mijn volle aandacht. Zodra ik weer thuis was, begon ik op een wit vel papier te tekenen. Ik probeerde de figuren uit de film als stripfiguren uit te beelden... Ik heb ik weet niet hoeveel keer de avonturen van Robinson Crusoë op papier gezet! Daar was ik helemaal gek van! Mijn familie vond dat ik veel talent had. Ik was echter nooit tevreden over mijn werk. Potloodtekeningen gaven niet weer wat ik in de krant zag: de lijnen waren niet zo strak en diepzwart als ik wilde. Toen ik 7 of 8 was, begon ik met Oostindische inkt te tekenen. Eindelijk kreeg ik die magnifieke, fijne lijnen op papier... dàt was wat ik zocht en wilde!*»
In de familiekring werd hem ten opzichte van zijn artistieke roeping nooit een strobreed in de weg gelegd, maar men maakte zich wel degelijk zorgen over hem. «*Ik had een oom die kapitein was op de grote vaart,* vertelde Bob. *Hij voer tussen België en Kongo, tussen Antwerpen en Matadi. Zijn lading bestond uit handelsgoederen en kolonialen. Hij wist dat de zeevaart me aantrok en stelde me voor met hem mee te gaan als bemannings-*

1957 — Hergé en Bob De Moor vertrekken vanuit Antwerpen naar Göteborg in Zweden.

JO-EL AZARA:

Van 1954 tot 1961 illustrator van «Taka Takata» (scenario: Vicq), van «Het Prinsdom Finkelstein» (scenario: Y. Duval) en van «Jacky & Celestin» (scenario: Will). Hij was één van de medewerkers bij de Studio's Hergé. De jaren die hij samen met Bob De Moor doorbracht behoren tot de mooiste uit zijn loopbaan...

lid. Natuurlijk greep ik die kans met beide handen aan. Dat was in 1940. Begin juni zou ik uitvaren... maar op 10 mei brak de oorlog uit: ik ben dus nooit vertrokken...»

In een studio voor tekenfilms begon hij te werken als tekenaar en zo is hij begonnen deel te nemen aan wat men de «produktiemaatschappij» noemt. *«Onze directeur weigerde mee te werken met de grote maatschappij in Berlijn,* legde Bob uit *en al gauw belandden we in de fabriek. Ik werd gedwongen, in een Duitse werkplaats waar vliegtuigen werden opgelapt, te werken! Behalve via het nieuws op de BBC, waar we stiekem naar luisterden, wisten we nauwelijks iets van wat er om ons heen gebeurde.»*

Met vrienden aan de boemel!

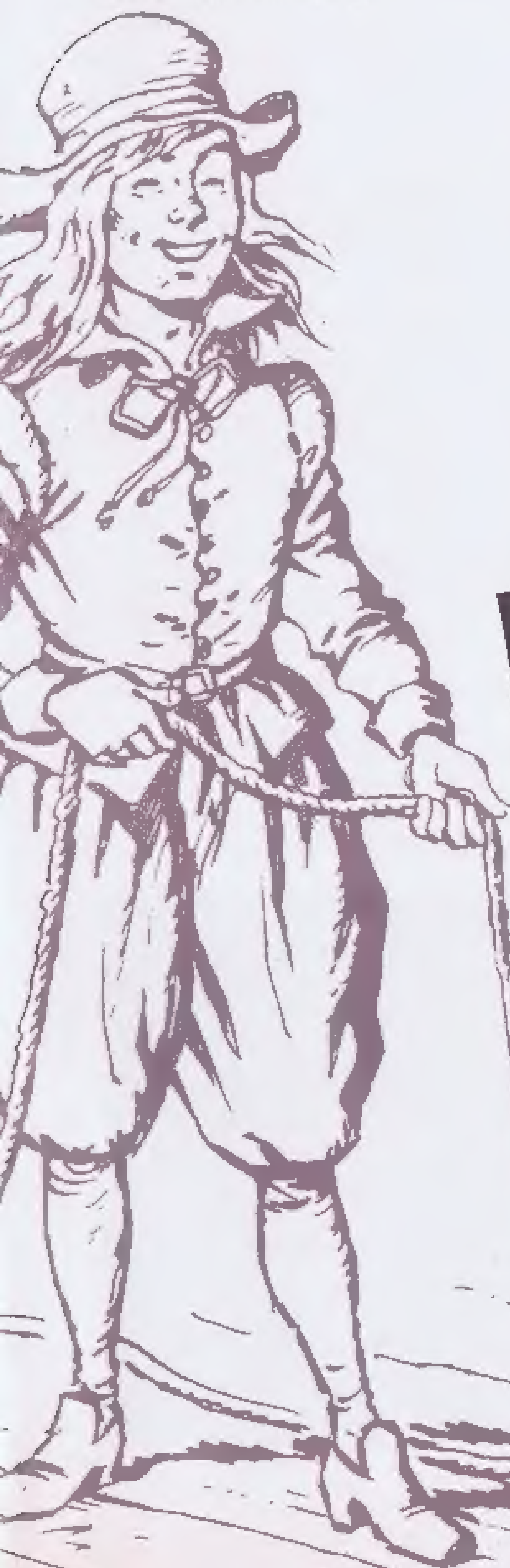
Bob De Moor was 20 jaar toen hij vlak na de oorlog van de ene dag op de andere besloot stripmaken te worden. Voor verschillende Vlaamse dagbladen begon hij toen vele series te maken, zoals «Bart de Scheepsjongen, «Inspecteur Marks», «Professor Quick», «Johan en Stefan» ... In 1949 bood «Kuifje», de Nederlandstalige versie van «Le Journal Tintin», hem de kans deel te gaan uitmaken van het team van de Lombard Uitgaven en daar Willy Vandersteen de helpende hand te bieden. *«We kwamen allebei uit Antwerpen,* herinnerde hij zich, *en hadden veel gemeenschappelijke raakpunten. Waar we vooral van hielden, waren de bezoeken aan kunstenaarscafé's. Willy was daar dol op. Hij was een zeer edelmoedig mens. Net zoals Suske en Wiske, was hij een echt «ketje» (straatjongen) uit Antwerpen en net zoals Lambiek bezat hij de gave alles in het belachelijke te kunnen trekken. Het is een karaktertrekje van de Antwerpenaar bij alles joviaal opgeruimd te kunnen zijn en het leven blijmoedig tegemoet te kunnen treden. Bovendien had Willy dat zeldzame talent doldwaze verhalen te kunnen verzinnen, die toch aansloten bij het karakter van het volk.*

Door het werk bij Lombard maakte hij kennis met legendarische striptekenaars. *«Paul Cuvelier was al gauw één van mijn beste vrienden,* herinnerde Bob zich. *Ik had mateloze bewondering voor de avonturen van Corentin. Wat een fantastisch werk is dat! Paul was erg verlegen en had iemand nodig die hem hielp over die verlegenheid heen te komen. Aangezien ik een vrolijke boemelaar was en er geen moeite mee had me helemaal te laten gaan, was ik bij uitstek zijn kroegenmaatje. Hij was een echte bohémien! Op een avond ging ik mee naar zijn huis. Hij had een beetje geld nodig voor één van die kroegentochten, waar ik regelmatig aan mee deed. Ik zag toen hoe hij de*

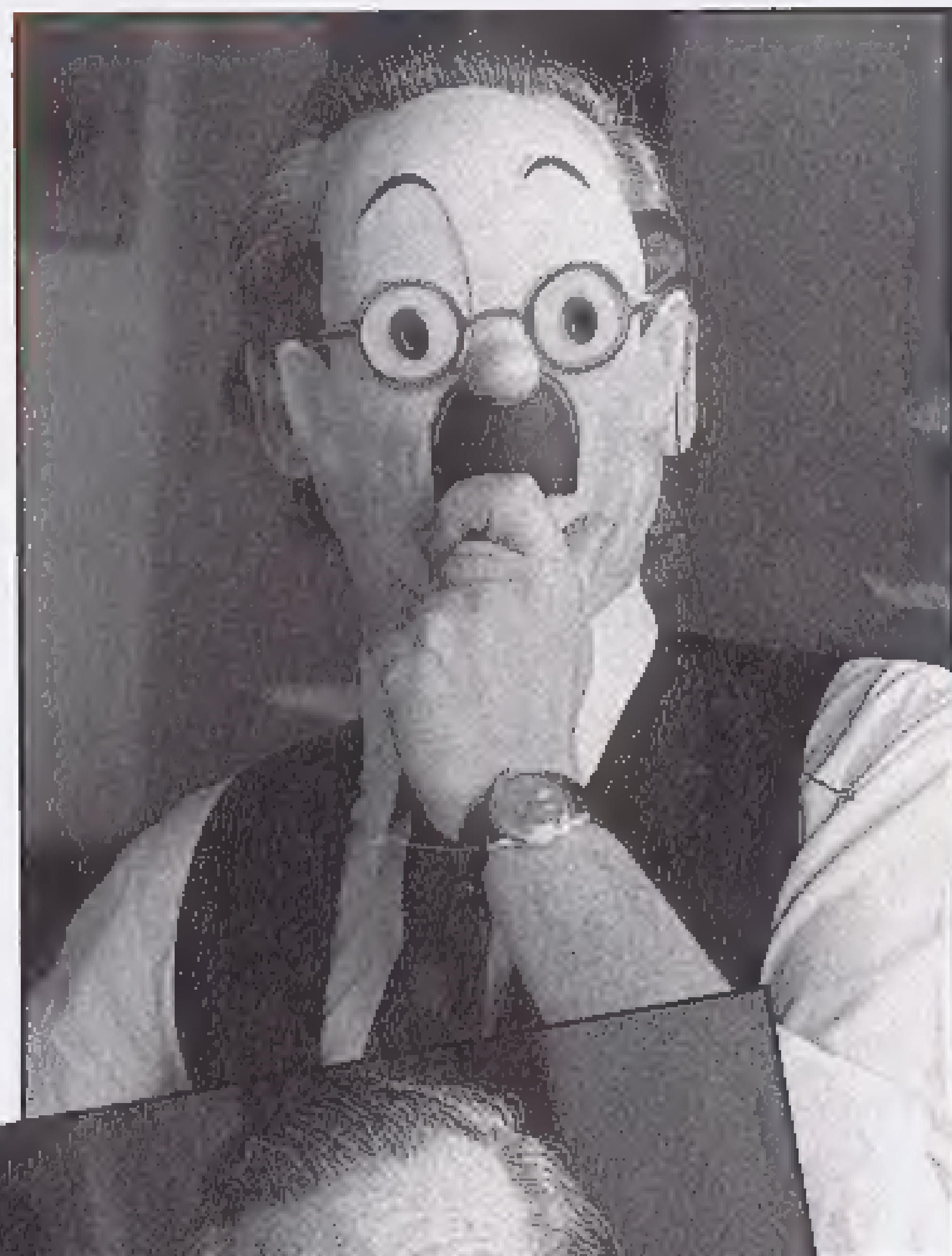
ROGER LELOUP:

Van 1955 tot 1969 was hij in de eerste plaats de «ontwerper» en «bouwer» van de vliegtuigen in de avonturen van Kuifje. Ook werkte hij voor Jacques Martin als een van de inkleurders van diens serie Alex. Sinds 1970 wijdt hij zich voornamelijk aan zijn populaire heldin Yoko Tsuno. Veertien jaar lang was Bob De Moor zijn vrolijke metgezel op de Studio's Hergé.

Cori de Scheepsjongen werd in 1951 bedacht voor het weekblad «Kuifje»
© Bob De Moor/Casterman

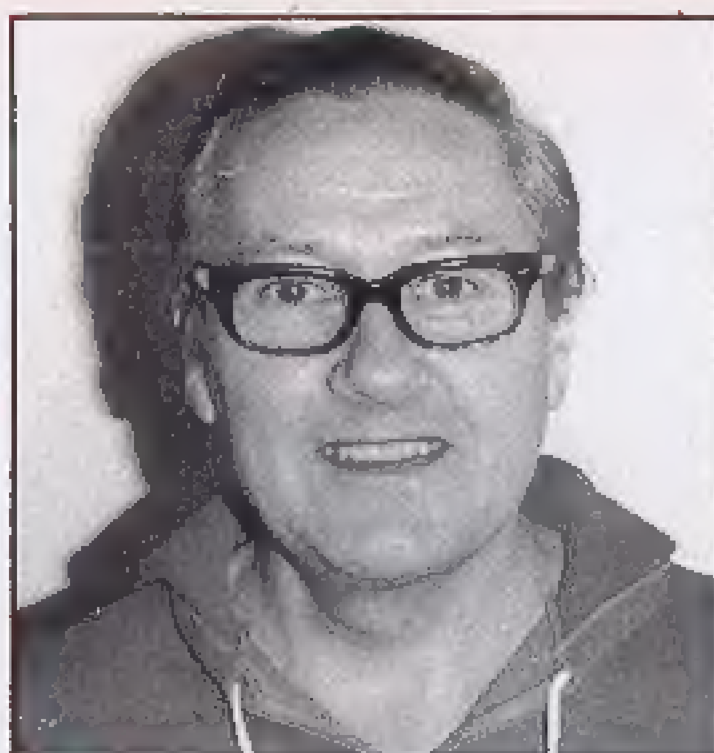

parketvloer een beetje oplichtte en uit een gat er onder een stapel bankbiljetten opviste! Ook was hij bezeten door een zucht naar perfectie. Soms kwamen daar dramatische toestanden uit voort. Hoe vaak heb ik hem niet wanhopig zien huilen boven zijn tekeningen!» Van de schepper van de legendarische avonturen van Blake en Mortimer zei hij: «Edgar P. Jacobs was een minzaam mens, maar waanzinnig precies en erg wantrouwig. Ik herinner me vooral dat hij de brokkenmaker bij uitstek was. Hij was zo onhandig als wat! Als hij iets vertelde, deed hij dat met theatrale gebaren en zwaaide hij wild met zijn armen. En uiteraard werd er dan een kopje, schotel, of bord, van de tafel geveegd en even vanzelfsprekend kwam zo'n voorwerp met een klap op de vloer terecht, waar het in stukken viel. Zijn angst voor dieven en plagiaat was op de redactie onderwerp voor plagerijtjes geworden. Ik heb hem eens een tekening gegeven, die in zijn stijl gemaakt was en de studio voorstelde, waarin het wemelde van spionnen die zijn strippagina's wilden stelen...» Tussen twee kroegentochten in met collega's en het vertellen van doldwaze grappen, tekende hij echter wel met uiterste precisie het epos: «De Leeuw van Vlaanderen» en de humoristische lotgevallen van Snoe en Snolleke.

35 jaar samen met Hergé

In de lente van 1950, terwijl het «Weekblad Kuifje» zich opmaakte voor de voorpublicatie van «Raket naar de Maan», werd Hergé ziek. Zou nu het vervolg van de ruimteavonturen van de beroemde reporter naar een latere datum verschoven moeten worden? Raymond Leblanc, de uitgever, maakte zich zorgen en vroeg zich af of Hergé niet voor een tijdje een assistent voor de decors wilde laten invallen. «De artistiek directeur van het blad heeft mij toen gevraagd twee tekeningen te maken op de manier van Hergé... als proef. Anders gezegd werd me verzocht Kuifje te tekenen! Nou, ik heb het geprobeerd... Enkele dagen na 8 maart 1951, vertelde Bob, liet Hergé me naar de studio's komen en werd ik aan een tekentafel gezet, naast een maquette van de beroemde raket met het rood en blauwe dambord. Hij vertrouwde me de decors van het verhaal toe... Deze samenwerking die voor enkele weken bedoeld was, heeft 35 jaar standgehouden!» Van «Raket naar de Maan» tot «Kuifje en de Picaro's» toe en daarnaast veel reklame-werk en filmdecors voor Belvision, heeft Bob De Moor veel bijgedragen met betrekking tot het ruimtesucces van de bewoners van Molensloot. «Hergé zelf erkende dat ik voor een groot deel mede verantwoordelijk was voor de alge-

RAYMOND REDING:

Groot specialist van het beeldverhaal op sportgebied, auteur van de avonturen van Jimmy Torrent, Eric Castel en Vincent Larcher. Begon zijn loopbaan bij de Lombard Uitgaven in 1950 en illustreerde daar de biografieën van beroemde personen voor «Kuifje». Bob De Moor was eerst alleen maar een collega van hem, maar later ook een vriend die lief en leed met hem deelde...

«Je bent vast heel verbaasd over de emoties en verwarring die zich van ons meester heeft gemaakt... want jij was de bescheidenheid zelve en ik denk zo dat je liever had gehad dat wij je vertrek hadden beschouwd als een grap, op de manier van Tijl Uilenspiegel, waarvan jij die guitige oogopslag had. Maar deze keer, Bob, heb je ons opgezadeld met een kwalijke grap en dat verwondert me: gedurende ongeveer veertig jaar zijn wij elkaar van tijd tot tijd tegengekomen en dat waren ontmoetingen waar ik de beste herinneringen aan over heb gehouden... Nooit heb ik je kunnen betrappen op iets wat getuigde van slechte smaak, zelfs niet toen je me een keer bij je thuis uitnodigde na een «Kuifje»-diner. Je hebt me toen getracteerd op een waanzinnige interpretatie van «When the Saints»... Je was immers een enthousiast jazzliefhebber en als ik een lijst moest opstellen van alle onderwerpen van gesprek in de loop der tijd, was het beslist de muziek die bijna altijd ter sprake kwam. Daarentegen geloof ik dat we nooit echt diepgaand over tekenen spraken... Aan je tekentafel bracht je hele dagen door en je wilde vast af en toe verandering van spijs...
Toch geloof ik ook dat je er niet van hield te praten over een kunst waar jij een meester in was: een meester die ons vast slechts enkele facetten van zijn talent heeft getoond... Dat is jammer, Bob, maar dat was jij nu eenmaal ten voeten uit.»

Balthazar — © Lombard

EDDY PAAPE:

Hij is voor «Robbedoes» de schepper geweest van de «Avonturen van Oom Wim» en de wapenfeiten van «Flip Flink». Tevens is hij de auteur van de serie «Luc Orient».

«Meer dan eens zijn Bob en ik in het Vlaamse land gevraagd om de voorste bladzijden van onze albums van graffiti te voorzien... Op doorreis in Hasselt signeerden we onze «werken» ten overstaan van een geduldig maar muisstil (uit ontzag?) publiek...
We geneerden ons voor die haast plechtige stilte... Onze ogen ontmoetten elkaar en eensklaps sprongen we overeind, tegenoverstaand elkaar als bij een parade, we salueerden tegelijkertijd en hieven luid bulderend militaire marsen aan, tot verbijstering van het publiek!
Even plotseling gingen we weer zitten en gingen verder met signeren.
Zonder dat het was afgesproken, herhaalde het zich nog een keer of drie, vier in hetzelfde onthutste stilzwijgen van het publiek, dat zich misschien nog altijd afvraagt of we dronken waren of getikt!»

Voor het hertekenen van de achtergronden van «De zwarte rotsen» documenteerde Bob De Moor zich in Schotland. Plaatje uit «De zwarte rotsen» — © Hergé/Casterman

Barelli © Lombard

mene erkenning van zijn personages, bevestigt hij. Het album waaraan ik met het meeste plezier aan heb meegewerkt, is zonder meer «Kuifje in Tibet» geweest. In die tijd dacht ik er zelf over boeddhist te worden!»

Van Barelli tot Cori

«Nog nooit heb ik iemand ontmoet met zoveel professionele nauwgezetheid en zoveel gedrevenheid», zei Hergé van hem. Het voornaamste werk van zijn medewerkers bestond er uit hem te helpen bij het vervaardigen van nieuwe Kuifje-albums en sommige reeds verschenen avonturen aan te passen aan de smaak van het publiek. Toch liet hij hen alle vrijheid eigen werk te maken. Zo kon Bob De Moor doorgaan met de avonturen van de «Raadselachtige meneer Barelli», waarmee hij in 1950 begonnen was. *«Het was mijn eerste album,* merkte hij op, *en aangezien ik een beginnend tekenaar was, had iedereen aanmerkingen daar op. Tja, dat maakte me goed tureluurs. Hergé raadde me aan m'n eigen gang te gaan. Hij had makkelijk praten. Ik kreeg geen minuut rust... Barelli was een toneelspeler die internationale bekendheid kreeg door de «Koopman van Venetië« van Shakespeare. Hij was blond, oorspronkelijk Joegoslaaf en had een Italiaanse naam. Voor elk soort publiek was hij een idool. Tijdens zijn tournees in het buitenland was hij altijd verwikkeld in duistere geschiedenissen die ik vaak haalde uit krantenberichten. Ik vond het een origineel idee van deze held een acteur te maken en geen detective of journalist...»* Tegelijk met Barelli bedacht hij ook «Meneer Mus», een optimistische grappenmaker met een sullig uiterlijk. *«Hij lijkt eigenlijk het meest op mij»,* bekende Bob. Eind 1951 verscheen de eerste avonturen van «Cori de Scheepsjongen»... *«Aangezien «het Weekblad Kuifje» in Nederland zou uitkomen,* preciseerde Bob De Moor, *had men mij gevraagd een geschiedenis te bedenken die bij het Hollandse publiek zou aanslaan. Ik heb toen gedacht aan de grote koloniën van dat land en de beroemde Oost-Indische Compagnie... Cori was voor mij een middel om deze heroïsche periode uit de 17de eeuw op papier te brengen. In de jaren vijftig waren de striphelden vaak kinderen. Ik heb voor een scheepsjongen gekozen die zich altijd er uit wist te redden en overal zijn neus in stak. En zo kon ik bovendien die schitterende zeilschepen tekenen waarop ik nooit uitgekeken ben geraakt.»*

Gedurende de 35 jaar dat hij de medewerker en boezemvriend van Hergé was, heeft Bob De Moor weinig gepubliceerd, buiten enkele albums van Barelli, Cori en ten slot-

EDOUARD AIDANS:

Hij is vooral bekend als de schepper van Toenga, maar nam onlangs het tekenwerk van de beroemde strip «Bernard Prince» over, die door Greg wordt geschreven en oorspronkelijk door Hermann en later door Dany werd getekend. Hij debuteerde in 1954 met enkele korte verhalen voor het weekblad «Kuifje». In verband met zijn werk voor uitgeverij Lombard heeft hij Bob De Moor vaak ontmoet.

BOB WAS GROOTS

«Iedereen die hem beter heeft gekend dan ik is beter bevoegd om over hem te praten. Toch kende ik hem vanaf ongeveer 1954, toen ik in dienst trad bij het Weekblad «Kuifje». Ik heb Bob echter maar een paar keer ontmoet. Dat was tijdens vergaderingen, jubileumetentjes die Lombard organiseerde en af en toe in de gangen van kantoren van «Kuifje».
Als ik hem tegenkwam zag ik altijd «Bob met het goede humeur», «Bob de perfecte gentleman», «Bob met zijn blijmoedige oogopslag en zijn warme glimlach onder de grote snor». En dan hoorde ik hem praten, op die vriendelijke toon die hem eigen was. Altijd had hij voor iedereen een warm woord over en steeds opnieuw werd je dan getroffen door dat speciale vleugje humor waar hij patent op had.
Ikzelf zal me altijd het beeld herinneren van de medewerker, de collega, maar ook van de eenvoudig gebleven, edelmoedige vriend. Hem eventjes gezien te hebben gaf je menselijke warmte en morele steun en dat is iets wat alleen de mens in de ware betekenis van het woord kan overbrengen. Zulke vrienden kun je op één hand tellen.»

te Balthazar in 1965. «*Ik ben iemand die om de zoveel tijd om de hoek komt kijken*, zei hij. *Elke keer zei ik bij mezelf dat ik door moest gaan. Daar is niets van terechtgekomen. Van tijd tot tijd maak ik nieuwe albums, net genoeg om me niet te veel gefrustreerd te voelen. Het meewerken aan de albums van Kuifje heeft me altijd enorm geboeid. Werken met Hergé was zonder meer buitengewoon interessant. Op zijn beurt hielp hij mij bij het tekenen van mijn eigen verhalen. Hij was voor mij m'n beste model! Volgens mijn aanwijzingen speelde hij het personage dat ik tekende en bewoog hij zich zoals ik het bedoelde. Dat heeft ons vaak de slappe lach bezorgd.*»

Zoals Martin en Jacobs het deden...

Hergé was niet de enige auteur aan wie Bob De Moor zijn talenten heeft geleend. In 1974 werd hij de tekenaar van een avontuur van Lefranc: «Het Hol van de Wolf», naar een scenario van Jacques Martin. «Bob, zei de geestelijke vader van Alex, had die buitengewone gave zich aan alle stijlen te kunnen aanpassen en te kunnen tekenen zoals... noem maar op... Hij was beslist één van de beste tekenaars van zijn tijd. Wat mij in hem getroffen heeft, was z'n vriendelijkheid, die recht uit het hart kwam. Ook zijn humor en verbeeldingrijke vertelkunst waren zijn sterke kanten. Als gangmaker was er niemand zoals hij. Het deed me buitengewoon veel plezier met hem te werken, eerst bij Hergé en daarna voor dat album van Lefranc.»

Hergé wilde niet dat zijn helden hem zouden overleven. Alleen hij mocht voortgaan met zijn werk. Toen in 1983 de schepper van de onvergankelijke avonturen van Kuifje van ons heenging, zou hij Bob De Moor, zijn vriend en vertrouweling tijdens zoveel jaren, echter hebben kunnen aanwijzen als zijn waardige opvolger... De erfgenamen hebben anders beslist. «*Mijn grootste spijt*, bevestigde hij, *is dat het mij nooit is vergund zelf een album van Kuifje te bedenken en uit te werken.*» Er bleef voor hem niemand over dan Cori om hem te helpen hier overheen te komen en te leren in deze scheiding te berusten. Moedig kereltje, die scheepsjongen! In oktober '84 exposeerde het vermaarde Museum voor Schone Kunsten in Elsene (Brussel) zijn originele tekeningen. In augustus 1986 eerden de Lombard Uitgaven hem met een overdadig geïllustreerde monografie waarin zijn grote creativiteit aan het licht komt! De drijvende krachten achter het Belgische Centrum van het Beeldverhaal hebben hem het voorzitterschap ervan gegeven en bewezen zo eer aan Bob De Moor.

Ondertussen had hij in het grootste geheim een uitdaging aangeno-

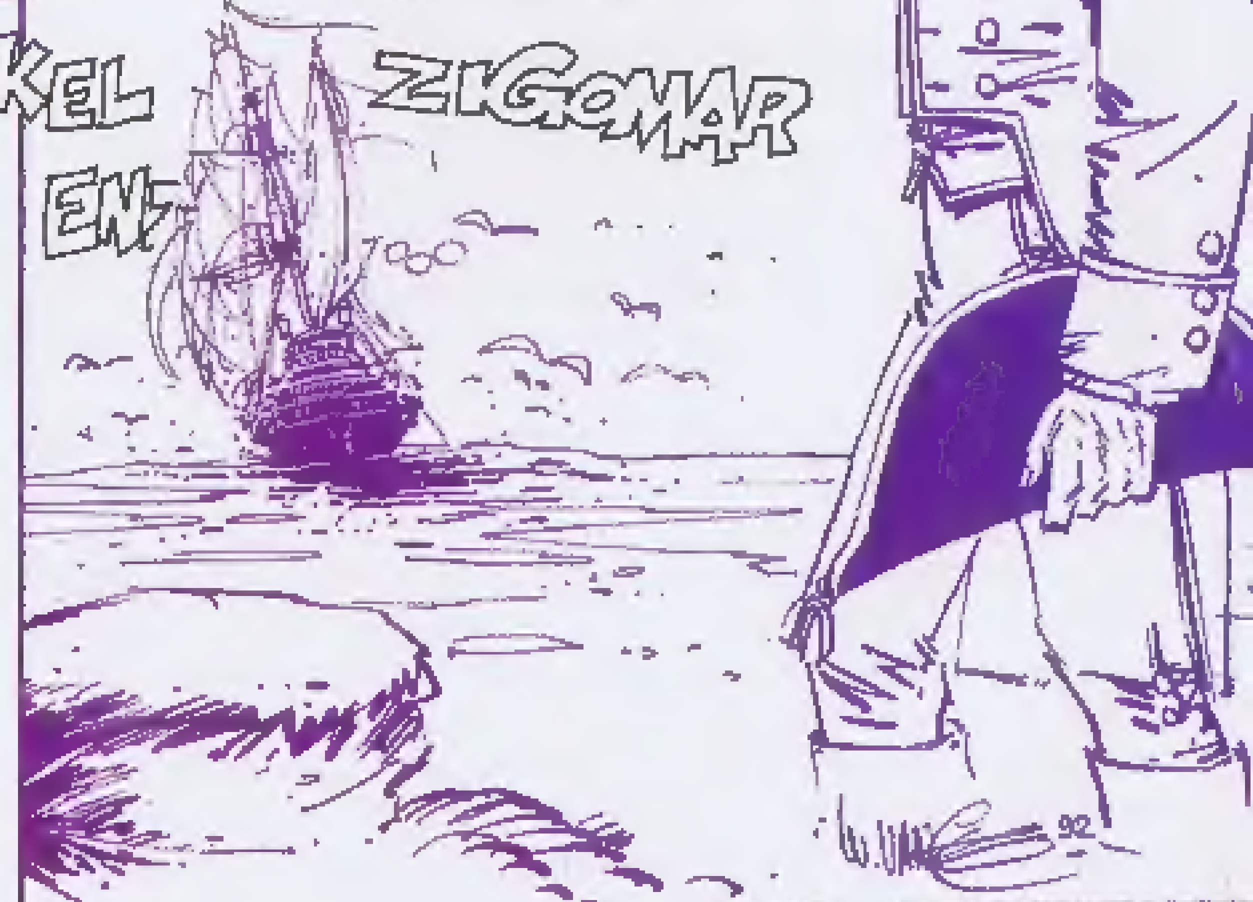
BEDU:

Staat aan de wieg van de beroemde onderzoeken van kolonel Clifton en is schepper van de avonturen van Hugo. Hij vindt dat de carrière van Bob De Moor een van de mooiste is die er zijn. In hem bewondert hij het grote meesterschap op striptekengebied, maar ook is hij zeer onder de indruk van de menselijke kwaliteiten die Bob bijvoorbeeld toonde tijdens een stripfestival op de Antillen...

Meneer Mus, «het personage dat het meest op mij lijkt» © Lombard

WILLIAM VANCE:

Hij was verantwoordelijk voor vele opmerkelijke series, van «Howard Flynn» (met Duval), «Bob Morane» (met Vernes) en «Bruno Brazil» (met Greg) tot «Bruce J. Hawker» (met Duchâteau) en «XIII» (met Van Hamme). Met Bob De Moor deelde hij een passie voor de avontuurlijke jaren van de zeevaart.

FERRY:

Hij is de tekenaar van vele «waargebeurde verhalen» voor het weekblad «Kuifje», maar ook van het album «Wereld in puin», op scenario van Yves Duval. Sinds 1978 wijdt hij zich hoofdzakelijk aan het tekenen van de avonturen van Ian Kaledine, die worden geschreven door J.-L. Vernal. Al in zijn vroegste jeugd las hij de verhalen van Bob De Moor, die van grote invloed waren op zijn ontwikkeling als tekenaar...

FRANÇOIS CRAENHALS:

Zijn avonturen van Pom & Teddy, die hij vanaf 1955 voor het weekblad «Kuifje» maakte, zijn nog altijd beroemd. Sinds 1964 tekent hij de stripversie van de «Vier Helden» en sinds 1966 werkt hij aan het epos van «De Koene Ridder». Bob De Moor was niet alleen zijn collega, maar ook een vriend en de gangmaker van gedenkwaardige avonden...

«Bob De Moor, je hebt de mensen om je heen pijn gedaan. En volgens mij is dat voor het eerst van je leven... door van ons heen te gaan.
Beste Bob, nooit zal ik meer aan het einde van een avond de 'Vlaamsche Leeuw' met je zingen (en wat zongen we vals!).
Maar omdat je 'De schele vos', 'Meneer Barelli' en 'Cori de Scheepsjongen' bent, zul je nog lange tijd voortleven in de herinnering van ons en van onze achter-achterkleinkinderen.»

men, die voor ieder ander op een mislukking zou zijn uitgelopen. Hij moest een oplossing zoeken voor het raadsel van de «3 Formules van Professor Sato», die Edgar P. Jacobs zelf niet had aangedragen. *«Jacobs heeft mij inderdaad gesuggereerd met die geschiedenis verder te gaan. Ik heb daar lang over geaarzeld, te meer omdat hij wilde dat ik dat pas na zijn dood zou doen! Misschien was hij bang voor teleurstellingen... Het was voor mij een heel waagstuk. Ik had al eens voor de grap zijn stijl geïmiteerd. Maar dat is heel wat anders dan een compleet album maken! Toch ben ik er tenslotte aan begonnen. Ik had een uiterst precies uitgewerkt scenario bij de hand en een lijst met zeer nauwkeurige aanwijzingen. Ondanks m'n lange ervaring heb ik ontzettend veel geleerd tijdens het werk aan dit project. Ik heb er twee jaar over gedaan. Omdat het van Jacobs kwam, beschouwde ik zijn voorstel als een soort erkenning van mijn capaciteiten.»* In «Kuifje» vond de voorpublikatie plaats en in '89 kwam het album uit. Het posthume avontuur van Blake en Mortimer is voor iedere stripliefhebber iets om van te smullen!

Artistiek directeur van Lombard

'89 was ook het jaar waarin Bob De Moor verzocht werd artistiek directeur te worden van de Lombard Uitgaven. Men mocht terecht rekenen op zijn waardevolle raad en daad. *«Met André-Paul Duchâteau, literair directeur, ontvang ik aankomende scenaristen en tekenaars,* legde hij uit. *We bekijken hun werk met een kritisch oog en besluiten in overleg met de uitgever of deze of gene serie in aanmerking komt voor publikatie... Wat me altijd weer verbaast is te zien hoeveel ambitie deze debutanten hebben, die koste wat kost van striptekenen hun beroep willen maken. Toen ik begon was dat nog niet zo.»*

Zij aan zij met de grootsten uit het vak is zijn loopbaan, hoe bescheiden en tegelijk weergaloos deze ook is, tevens één van de meest veelzijdige. Deze echt blijkt één van de groten op zijn gebied te zijn en vooral één van de allergrootste vertegenwoordigers van de «klare lijn». Wij zullen hem altijd herinneren als iemand met een groot talent en begiftigd met oprechte nederigheid. Zij die denken carrière te maken in de stripwereld, kunnen zich geen beter voorbeeld wensen dan Bob De Moor...

Vandaag betreuren alle «stripliefhebbers» het heengaan van een groot kunstenaar. De mensen uit het vak beseffen hoe pijnlijk het is een joviale en grootmoedige vriend te moeten verliezen.

J.-L. LECHAT

ANDRE-PAUL DUCHATEAU:

Auteur van succesvolle detectives en scenarist van talloze stripverhalen, zoals «Rik Ringers» met Tibet, «Bruce J. Hawker» met William Vance en «Hans» met Grzegorz Rosinski. Daarnaast is hij ook literair directeur van de Lombard Uitgaven. Bob De Moor, artistiek directeur, en hij vormden een tandem van zeer nauwgezette vakmensen, maar vooral waren zij een stel onverbeterlijke grapjassen...

«Vier jaar geleden heb jij de benoeming aanvaard van artistiek directeur bij de Lombard Uitgaven. Daar was ik heel blij mee. Jij wist nog niet dat men mij ook had gevraagd voor een soortgelijke functie: die van literair directeur.
Nooit zal ik jouw reactie op dat aanbod vergeten, noch die van Joanna, je fantastische echtgenote. Allebei waren jullie even enthousiast bij het vernemen ervan.
Uit onze benoemingen zijn onze donderdagse werkbesprekingen ontstaan, zoals wij die noemden.
Die donderdagen waren voor mij hoogtepunten van onze vriendschap en ons enthousiasme voor ons werk. Jij praatte met de jonge tekenaars en scenaristen en dat deed je altijd met die jovialiteit, kennis van zaken en bezieling, die jouw handelsmerk waren. Je analyseerde de tekeningen, voegde iets toe aan een decor, hier en daar aan het perspectief... Je had gelijk dat je zoveel waarde daaraan hechtte: het is namelijk het fundament van het strip-huis, zoals je zei.
Je potlood gleed over het papier en ik keek oplettend en geboeid toe, net zoals de jongeren die jij aanmoedigde... Ik kreeg er nooit genoeg van! Met hen zag ik hoe een personage uit de verf kwam, hoe een perspectief uiteindelijk er uit moest zien en... en... (en dan, zou je me gevraagd hebben met je charmante glimlach, een heel klein beetje spottend, maar vol warmte)... en het decor een essentieel onderdeel werd van de prent!
Wanneer wij een hapje gingen eten voor we begonnen aan de vergaderingen 's middags, (vaak waren we samen met andere auteurs), vond er vooraf altijd een soort ritueel plaats. Als we op 't punt stonden de eetgelegenheid uit te gaan, ging ik vlug naar de vestiaire om je jas te pakken en hielp ik je erin met onderdanig beleefdheid: «Sta mij toe u in uw jas te helpen, meneer de artistiek directeur»... De uitdrukking van de overige klanten sprak boekdelen. Daarna kregen die klanten nog zo'n krankzinnige act voorgeschoteld, wanneer jij op jouw beurt mijn jas haalde en me op precies dezelfde manier behandelde.
's Middags verliep de redactie- of directievergadering met Yves Sente en andere verantwoordelijke mensen van de uitgeverij, in alle zwier en waardigheid, zoals dat zo mooi werd gezegd en waar jij altijd om moest lachen.
Die donderdagen waren voor mij echt hoogtijdagen. O, ik kende je goed en ik mocht je al die jaren ontzettend graag. Barelli en Cori zijn twee facetten van jouw meesterschap. Zoals iedereen bewonderde ik al jouw kwaliteiten. Maar vooral op die wekelijkse bijeenkomsten heb ik ontdekt wat voor een groot professional (lach niet!) en waarachtige vriend je was. Je was altijd opgeruimd en toch altijd nauw betrokken bij je werk, altijd loyaal, menselijk, kortom, de perfecte gentleman. Jij was één van die zeldzame mensen wie je zonder enige restrictie het etiket «sympathiek en goed in de volle zin van het woord» mocht opplakken. Het zijn kwaliteiten die de mens De Moor volkomen karakteriseren.
O ja, ik wilde nog iets zeggen! Ik wilde ook nog mijn bewondering uitdrukken voor je gevoel voor humor, je edelmoedigheid en je «humanisme»(dat woord is een beetje uit de mode.. een teken des tijds?) en je moed.
Ik schrijf dit stukje bij mij thuis. Over enkele dagen open ik opnieuw de deur van het kantoortje bij Lombard. Er waren vele kantoortjes die van voorlopig blijvende aard of van blijvend voorlopige aard waren... weet je nog?
Ik open dus de deur, maar pas nadat ik geklopt heb, zoals we allebei altijd deden, met overdreven gebaren, die enzovele tekenen waren van respect voor elkaar...
Dag, Bob.»

Jean-Pascal ROBIEFROID
Algemeen Directeur van de Lombard Uitgaven

«Toen ik in juni j.l. bij de algemene directie van Lombard in dienst trad, wilde ik onder andere natuurlijk graag de leden van het redactie-team ontmoeten. Bij die gelegenheid heb ik kennis gemaakt met Bob De Moor. Jammer genoeg heb ik niet het genoegen gehad hem nog een keer te ontmoeten. Toch blijft dat onderhoud met hem in juni als een rode draad door mijn leven lopen. Vanaf het begin van het gesprek hebben Bob De Moor, André-Paul Duchâteau en Yves Sente mij deelgenoot gemaakt van hun passie voor het vak, van wat hen bezighoudt, hun wensen, teleurstellingen, hoop... en plannen met betrekking tot de toekomst. De schepper van Barelli en Cori de Scheepsjongen heeft me die dag verbaasd door de eenvoud en helderheid van zijn betoog. Het onderhoud is nog niet afgelopen, meneer De Moor. U bent heengegaan toen ik aankwam, maar uw ideeën blijven aanwezig in mijn geest wanneer er beslissingen genomen moeten worden!»

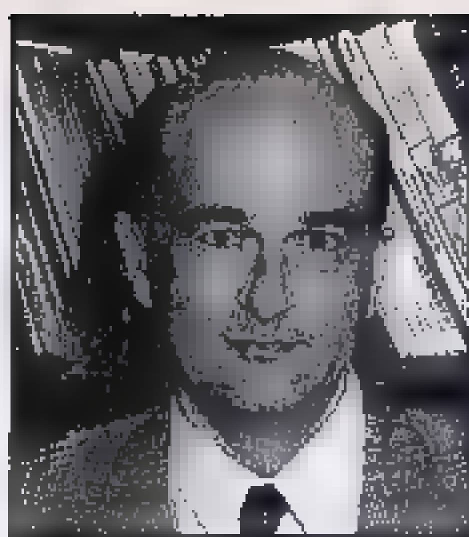

Jacques G. JONET
President van MEDIA PARTICIPATIONS

Bedankt, meneer De Moor,

«Bedankt dat u uw grote talent deelde met Hergé, met uw medewerkers, met jonge tekenaars en met zoveel anderen, die bij u raad en steun vonden.
Bedankt voor de vreugde die u ons in onze jeugd en daarna schonk met uw werk.
Bedankt, Bob, dat je was wie je was, voor de gulheid waarmee je iedereen met pretlichtjes in je ogen en een glimlachende snor tegemoet trad.
Je succes heeft je hart alleen maar groter gemaakt: de scheepsjongen uit ons vlakke land zal altijd dicht bij de jouwen zijn en dicht bij iedereen die jou heeft gekend en van je heeft gehouden.
In de hemel zal het er vanavond vast en zeker vrolijk toegaan.»

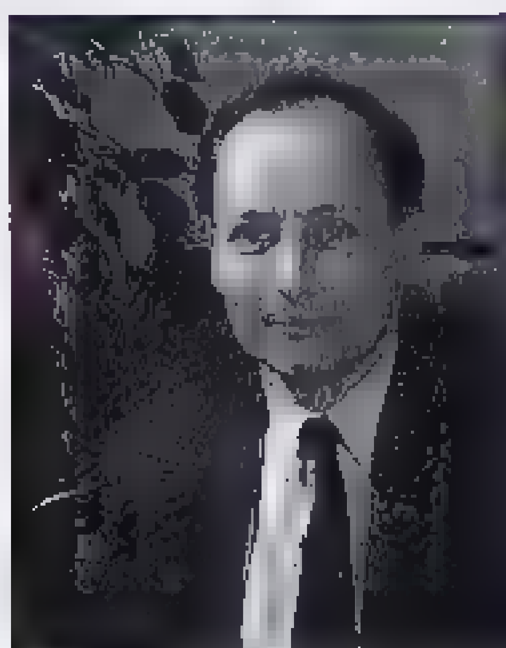
Ahoy, scheepsjongen!
«Je noemde me Didier van Tournay. Samen staken we van wal om je dromen te enteren. Je maakte me roeier op je Barbarijse galeien, zette me in het kraaienest om je te helpen je koers te bepalen, deelde met mij je vreugde en je twijfel.
Langzamerhand leerde ik ook de bemanning op je thuisfront kennen... een mooi stelletje piraten!
Toen ik je bij Hergé ontmoette, waren we eerst de beleefdheid zelve. Maar daarna trilden de ruiten en de tekentafels in de Studio onder je schallende lach. Ik vond het heerlijk dat ik deel kon uitmaken van jouw 35 jaar als rechterhand van Hergé!
Op een dag wendde je de steven. Cori de Scheepsjongen keerde weer. Enkele dagen voordat je ons verliet, hees je nogmaals de zeilen van het avontuur toen je samen met je zoon Johan het nieuwe verhaal van Cori, je favoriete stripfiguur, voltooide: «Cori en de Barbarijse zeerovers».

Didier PLATTEAU
Algemeen Directeur van Uitgeverij Casterman

Ik heb altijd tegen je opgekeken, verbaasd dat iemand tegelijk kleurrijk en precies kan zijn, levenslustig en beheerst, gul en terughoudend, talentvol en bescheiden.
Je gelach is legendarisch geworden.

Maak me niet langer aan het lachen, Bob. Niet vandaag. Morgen, scheepsjongen.»

Claude DE SAINT-VINCENT
Algemeen Directeur van Uitgeverij Dargaud

«In de loop van de laatste maanden had ik de eer Bob De Moor een paar keer te ontmoeten. Hoewel ik hem niet goed heb leren kennen, bewaar ik de beste herinneringen aan hem, omdat Bob De Moor behoorde tot die uitzonderlijke mensen wier spontaneiteit een vonk laat overspringen vanaf de eerste kennismaking. Natuurlijk betreuren wij allen de tekenaar en het werk waaraan hij geen vervolg heeft kunnen geven, maar bovenal betreuren wij de edelmoedige mens die in zijn positie van artistiek directeur van de Lombard Uitgaven zoveel jonge auteurs heeft laten profiteren van zijn oordeelkundige raad en daad.»

ENKELE UITGEVERS AAN HET WOORD...

Raymond LEBLANC
Uitgever

«Bob De Moor maakte in 1949 zijn opwachting bij het Weekblad Kuifje. Hij kwam uit Antwerpen en was als jonge auteur van stripverhalen alleen bij de Vlaamse pers bekend.
Het hele team van het blad was al gauw enthousiast over het talent en de bescheidenheid van Bob, maar ook over zijn vermogen zich aan elke stijl van het beeldverhaal aan te passen.
In 1950 debuteerde hij in Kuifje met Barelli, dat al gauw zowel in het zuiden als het noorden van het land groot succes had.
Hergé onderkende meteen de grote artistieke mogelijkheden van dit jonge talent en hij maakte van hem zijn assistent voor het werk aan de albums van Kuifje.
Bob De Moor verwaarloosde zijn werk voor het weekblad Kuifje niet, maar ondertussen was hij wel de rechterhand van Hergé geworden. 35 lange jaren bleef hij de geestelijke vader van Kuifje trouw.
Bob De Moor gaf ook blijk van zijn immens grote talent in de wereld van de tekenfilm. Hij was nauw betrokken bij de artistieke supervisie van twee Kuifje-tekenfilms, die geproduceerd zijn door Belvision.
De grootste eer die we Bob kunnen bewijzen, en dan spreek ik nog niet eens over zijn trouw en oprechtheid, is hem te bedanken voor zijn onuitputtelijke warme genegenheid.

Tot ziens, Bob De Moor!»

Beste Bob,
«Woorden zijn niet meer dan woorden, maar ze doen hun best om te getuigen van onze gevoelens als een vriend ons verlaat.
Het valt me moeilijk de gedachtestroom die je overlijden bij mij teweeg heeft gebracht, tot uitdrukking te brengen. Je was veertig jaar lang mijn reisgenoot, je aanwezigheid sprak voor mij zo vanzelf dat ik weiger te geloven dat de zaken nu anders liggen...
De uitvaartdienst die in de St.-Pieterskerk in Ukkel voor je werd gehouden, beantwoordde aan het beeld dat jij tijdens je leven had opgebouwd. Het was je laatste geschenk aan je vrienden door middel van de stem van je kinderen, hun prachtige gezang, hun eenvoudige en toch zo ware getuigenissen van jouw liefde voor hen, die ons diep geroerd hebben en waaraan we vaak zullen terugdenken.
In de loop van mijn eigen leven heb ik het voorrecht en het geluk gehad enkele bijzondere mensen te kennen... van wie jij er een was. Vanaf onze ontmoeting in 1951 onderhielden we een vriendschap die nooit verflauwd is.
De weg die we aflegden begon in het kleine zolderkamertje in de Delleurlaan waar de studio van Hergé was gevestigd en waar we ons samen inspanden om de taak van de «Meester» te verlichten. Hij eindigde bij jouw voorzitterschap van het Belgisch Centrum van het Beeldverhaal, met een omweg langs Florida, waar we de attractieparken aan een nauwgezet onderzoek onderwierpen om rapport uit te brengen over de manier waarop de technieken van Disneyland omgezet konden worden in een Europese formule met Kuifje als centrale figuur.
Jouw diepgewortelde gulheid, je eerlijkheid onder alle omstandigheden, je aangeboren gezond verstand, je natuurlijke eenvoud en je zeer Britse humor die je ongetwijfeld cultiveerde om niet aan de bekrompenheid van deze aardse wereld onderdoor te gaan, lopen als een rode draad door onze vele creatieve omzwervingen.
Je zult onvervangbaar blijven binnen ons genootschap, waarin jij als voorzitter een hoofdrol speelde. Je was een sleutelfiguur in de ontwikkeling van ons oorspronkelijke idee: een Kuifjemuseum waarvoor wij het concept hadden opgesteld en de maquettes gebouwd, en dat op instigatie van Jean Breydel, tenslotte uitgroeide tot een nationaal centrum van het beeldverhaal, waarin alle auteurs welkom waren.
Als volwaardig stripkunstenaar die bij zijn collega's in hoog aanzien stond, was je de perfecte ambassadeur van de Negende Kunst. Onze moeilijke taak zal erin bestaan jouw boodschap van eenheid en tolerantie te bewaren en uit te dragen.»

Guy Dessicy
Directeur van het Belgisch Centrum van het Beeldverhaal

BENOIT ROELS:

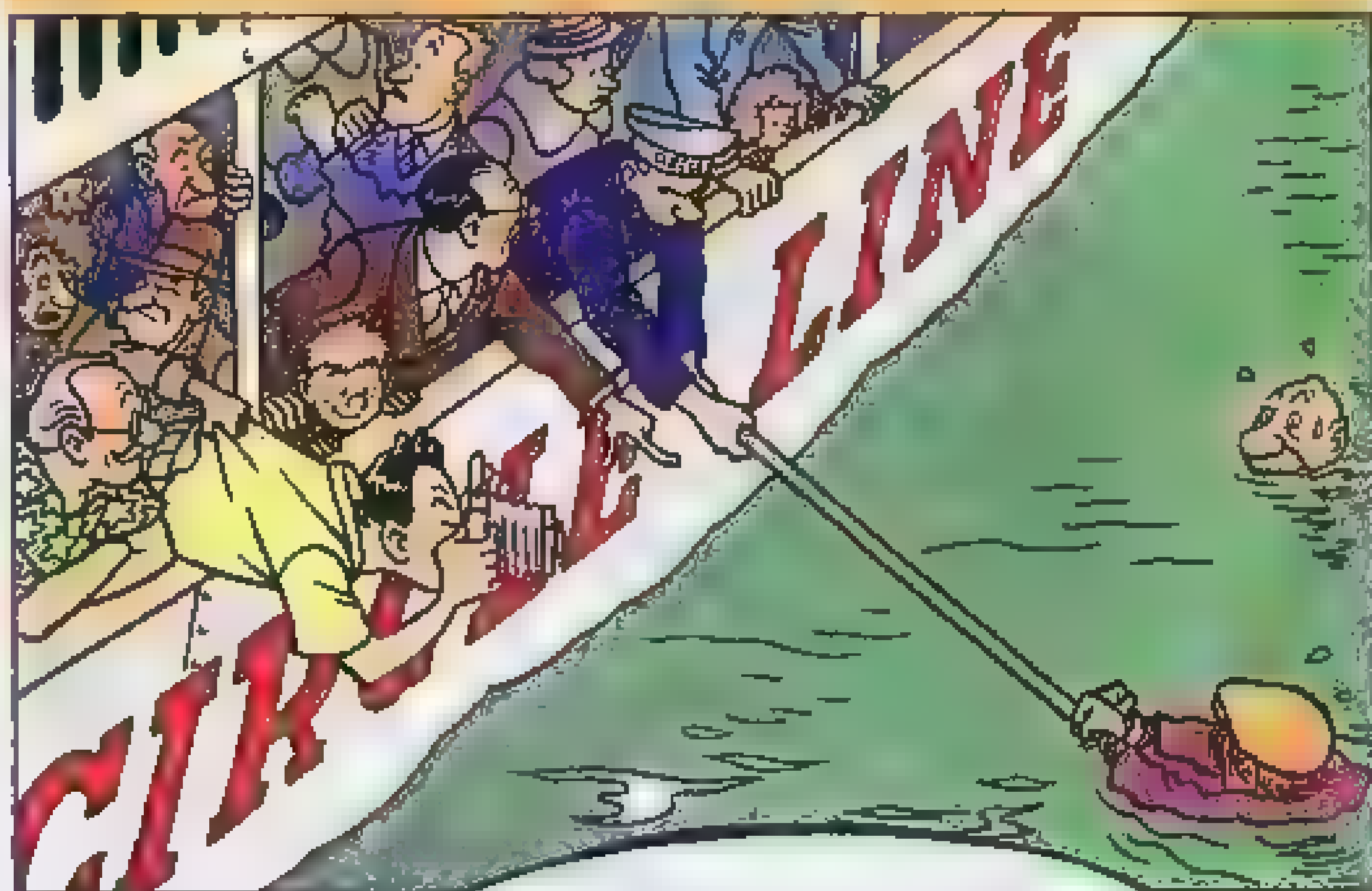
Heeft voor de collectie «Collectie Code» (Lombard Uitgaven) de serie «De Verloren Uithoek» getekend- (scenario: J.F.Di Giorgio). Is een uitgesproken bewonderaar van de naaste medewerker van Hergé, maar ook is hij hem dankbaar voor de manier waarop Bob hem bij Lombard binnenhaalde èn voor zijn steun...

«Vanmorgen was meneer Bob De Moor er niet meer... Hij was vertrokken om een oude vriend op te zoeken die hij al negen jaar niet meer had gezien...
Samen zouden ze weer gaan tekenen...
Samen zouden het kleine witte hondje en zijn baasje de verslaggever nieuw leven inblazen...
...
Als het mijn beurt zal zijn om daarheen te gaan, begeef ik me meteen naar een boekwinkel om de verkoper te vragen: «Geef op, dat drieëntwintigste album! Ik heb er een heel lange reis voor gemaakt...!!»
In de wolken zal ik naar buiten gaan, het kleurrijke boek van 64 pagina's onder mijn arm geklemd en zonder omhaal zal ik me in dit verrukkelijke nieuwe avontuur storten...
Dan zal ik een ogenblik vergeten waar ik ben en zelfs geloven dat ik gelukkig ben... gelukkig dat ik eindelijk dit drieëntwintigste deel kan lezen waarop ik al zo lang heb gewacht!
En tot mijn verbazing zal het even door me heen gaan hoe bevoorrecht ik ben dat ik niet meer onder de levenden verkeer... Als ik u nog iets mag vragen, meneer De Moor, dan is het om deze droom werkelijkheid te laten worden...
Ik vraag het u ook uit naam van alle onvoorwaardelijke bewonderaars die uw grote talent kennen en waarderen!
Bij voorbaat dank!»

DIRK STALLAERT:

Tekenaar van de avonturen van Nino, die geschreven door Hec Leemans. Van Bob De Moor maakte hij een van de passagiers van het vrachtschip waarop zijn held naar Amerika ging als hommage aan het talent van hem die hij een meester in zijn vak vond. Vooral wilde hij hem op deze manier bedanken voor het feit dat hij ervoor heeft gezorgd dat Dirk professional kon worden bij Lombard...

"Voor mij, meneer De Moor, maakt u deel uit van de vooraanstaande drieëenheid waartoe ook Marc Sleen en Willy Vandersteen behoorden: het trio van Vlaamse striptekenaars, voortgekomen uit de Antwerpse School. U bent erin geslaagd, dankzij een formidabele aanpassingsgave, één te worden met de "klare lijn" van de Brusselse School, en toch de Vlaamse geest te behouden. Je moet onnoemelijk veel talent in huis hebben om dat te kunnen. De avonturen van Barelli en Cori staan voor mij model. Ik was zowel heel geroerd als niet op m'n gemak toen ik u mijn werk toonde. Ik was bang voor uw kommentaar, want mijn tekeningen waren een beetje zoals die van u... Uw eenvoud en vriendelijkheid hebben veel indruk op mij gemaakt. Vaak heb ik me afgevraagd of u niet, net als ik soms, identiteitsproblemen heeft gehad. Hoe kreeg u het voor elkaar, na zo lang voor Hergé getekend te hebben, de druk van die invloed te verwerken? Graag had ik gewild dat u me had geholpen dit probleem op te lossen... Ik kan u nooit genoeg dankbaar zijn, meneer De Moor, voor uw welwillende sympathie. Dat ik nu kan tekenen zoals ik dat altijd graag heb gewild, dank ik aan u. Ik zal dat nooit vergeten en ben u daar zeer erkentelijk voor."

DUPA:

Moeten we de geestelijke vader van Dommel nog aan je voorstellen? In 1966 kwam hij bij uitgeverij Lombard, nadat hij Greg had geassisteerd bij het tekenen van de avonturen van Olivier Blunder. Hij heeft meer dan eens de gelegenheid gehad om te genieten van de humor van Bob De Moor, die hij als een van zijn meesters beschouwde...

SAMENVATTING: Terwijl majoor Jones de politieagenten iets op de mouw spelt, luistert XIII naar het verhaal van Angel... Is hij Kelly Brian, El Cascador, die samen met de revolutionairen heeft gevochten, totdat hij gevangen werd genomen door de soldaten van Ortiz? Onze vriend heeft z'n twijfels: het is niet de eerste keer dat ze hem de identiteit van een dode opdringen...

W. Vance
J. Van Hamme

XIII

ROCA NEGRA LIGT OP EEN EILAND, VIJF MIJL UIT DE KUST. HET STIKT DAAR VAN DE HAAIEN. ONTSNAPPEN IS ONMOGELIJK.

EN EEN FRONTALE AANVAL KUN JE WEL VERGETEN. IK HEB DE WAPENS NIET EN HET ZOU ME TIENTALLEN MANNEN KOSTEN.

WAT DAN ?

MARIA WORDT OVER VIER DAGEN GEËXECUTEERD. DE ENIGE MANIER OM HAAR TE REDDEN IS MET BEHULP VAN EEN RUILOBJECT. EN DAAR GA JIJ VOOR ZORGEN, AMIGO.

DAAR KOMT DE AAP UIT DE MOUW...

HET IS NIET MIJN IDEE, MAAR DAT VAN JACINTO, DE "PADRE LOCO*", DIE JE IN SAN MIGUEL HEBT ONTMOET. HIJ HEEFT DAAR METEEN IEMAND OPGERUIMD DIE EEN BEDREIGING VOOR ONS VORMDE. ROOK JE ?

NEE, DANK JE. IK NEEM AAN DAT JE MEREDITH BEDOELT, WIENS ROL IK MOEST SPELEN. MAAR JULLIE PADRE HEEFT GEEN TIJD GEHAD ME TE VERTELLEN WIE HIJ WAS.

* DE GEKKE PRIESTER.

EEN SCHOFT, OUD-INSTRUCTEUR VAN SADDAM HUSSEIN, SPECIALIST EN HANDELAAR IN CHEMISCHE WAPENS. HIJ WAS OP WEG NAAR ORTIZ OM HEM RAKETTEN MET CHEMISCHE LADING TE VERKOPEN, OM DAARMEE HET OERWOUD VAN COSTA VERDE EN IEDEREEN DIE ER ZICH SCHUILHOUDT TE VERNIETIGEN.

NIET GEK. ALLEEN JAMMER DAT...

HET WAS EEN GOUDEN KANS, AMIGO. HET PRESIDENTIËLE PALEIS WORDT NOG BETER BEWAAKT DAN ROCA NEGRA. MAAR KARL MEREDITH KAN ER VRIJ RONDLOPEN.

NOU EN ? JE WILT TOCH NIET DAT IK GENERAAL ORTIZ ONTVOER ?

NEE. DAAR ZITTEN ZIJN KOLONELS JUIST OP TE WACHTEN. IK HAD HET OVER EEN RUILOBJECT. IETS WAAR DAT ZWIJN VAN EEN ORTIZ ERG AAN GEHECHT IS, AFGEZIEN VAN MACHT...

ZIJN GELIEFDE MAÎTRESSE, DE FRAAIE FELICIDAD MORENO !

HET IS IN FEITE EEN AMERIKAANSE, FELICITY BROWN*, WEDUWE VAN EEN KLEINE LANDEIGENAAR IN HET ZUIDEN VAN DE VERENIGDE STATEN. HET SCHIJNT DAT ZE WAT PROBLEMEN MET DE AMERIKAANSE JUSTITIE HEEFT GEHAD, VOORDAT ZE ZICH IN ORTIZ Z'N BED ONDER GOUD LIET BEDELVEN.

IK WEET ER ALLES VAN, ANGEL.

* MORENO IS HET SPAANSE WOORD VOOR BRUIN.

IK KEN HAAR TOEVALLIG EN ZE HEEFT GEEN ENKELE REDEN OM ME AARDIG TE VINDEN*. IK KAN MET GEEN MOGELIJKHEID TERUG NAAR HET PALEIS.

HEEL VERVELEND, MAAR NIETS AAN TE DOEN, AMIGO. JE HEBT GEEN KEUS.

* ZIE "WAAR DE INDIAAN GAAT..."

ALS JE EEN VERRADER BENT EN PROBEERT HET LAND TE VERLATEN, KAN IK JE VERZEKEREN DAT JE DE GRENS NIET LEVEND ZULT BEREIKEN. ALS JE DAARENTEGEN ECHT JE GEHEUGEN KWIJT BENT, WIL JE HET WETEN. EN MORENO IS ONZE BESTE KANS OM MARIA TE REDDEN.

COSTA VERDE LIBRE

HOE ZOU IK DAT VOLGENS JOU MOETEN DOEN ?

DAT IS JOUW PROBLEEM. VOLGENS MIJN INFORMANTEN IS JASON MACLANE, OF HIJ NU EL CASCADOR IS OF NIET, IN STAAT OM ZICH UIT ELKE SITUATIE TE REDDEN. HET IS NU HET MOMENT OM DAT TE BEWIJZEN.

WANT ALS MARIA STERFT, ZWEER IK JE OP HET HOOFD VAN MIJN VADER DAT JIJ OOK ZULT STERVEN. WAAR JE JE OOK VERBERGT!

HEEL INDRUKWEKKEND, MAAR WAT ÉÉN DING BETREFT HEB JE GELIJK, JORGE DE LOS SANTOS: IK WIL 'T WETEN. DUS IK ZAL HET PROBEREN.

MOOI. MORENO VERLAAT HET PALEIS NOOIT ZONDER EEN GEWAPEND ESCORTE. JE MOET HET DUS VAN BINNENUIT REGELEN. EN SNEL OOK. OF ZE JE HERKEND HEEFT OF NIET, PERALTA DOET ER HEUS GEEN VIER DAGEN OVER OM TE ONTDEKKEN DAT JE MEREDITH NIET BENT. KIJK UIT VOOR HEM: HIJ HEEFT EL CASCADOR DRIE JAAR GELEDEN GEVANGENGENOMEN EN LATEN TERECHTSTELLEN.

JOAQUIN WACHT DE KOMENDE DRIE DAGEN VANAF MIDDERNACHT OP JE BIJ DE MUELLE DE LA VIRGEN*, IN HET WESTEN VAN DE HAVEN. HIJ HEEFT EEN SNELLE SLOEP. NOG VRAGEN?

ÉÉNTJE...

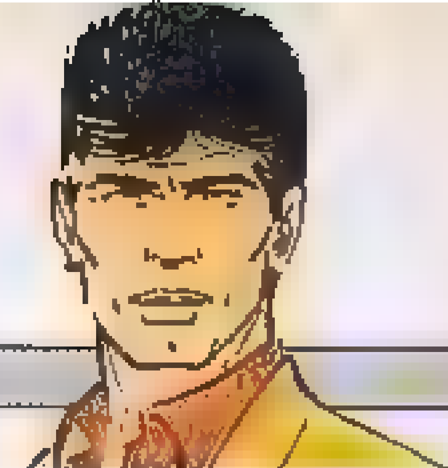
* DE KADE VAN DE MAAGD.

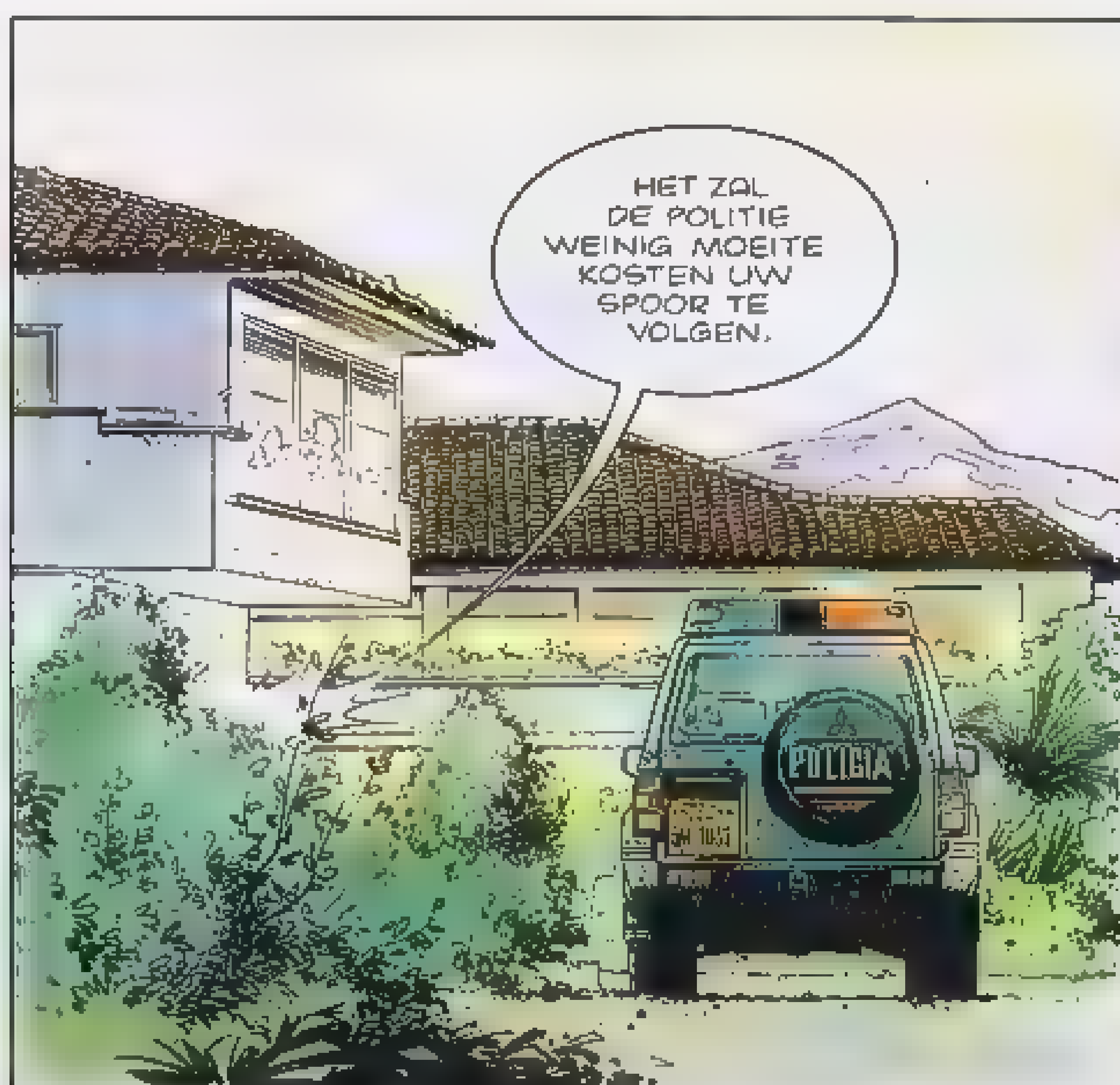
HOE KOM IK TERUG IN HET PALEIS ZONDER ARGWAAN TE WEKKEN ?

LAAT DAT MAAR AAN ONS OVER, AMIGO.

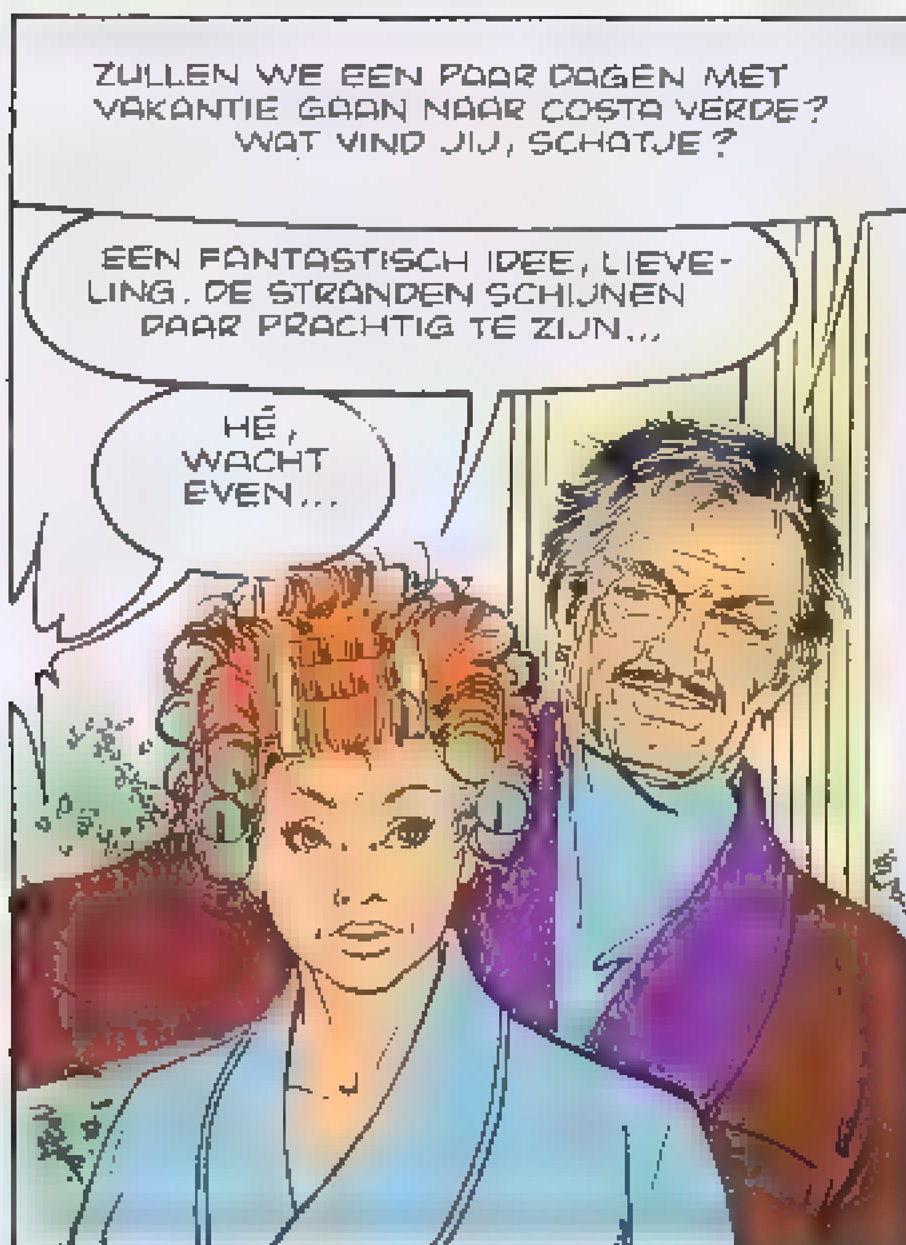
CS

32

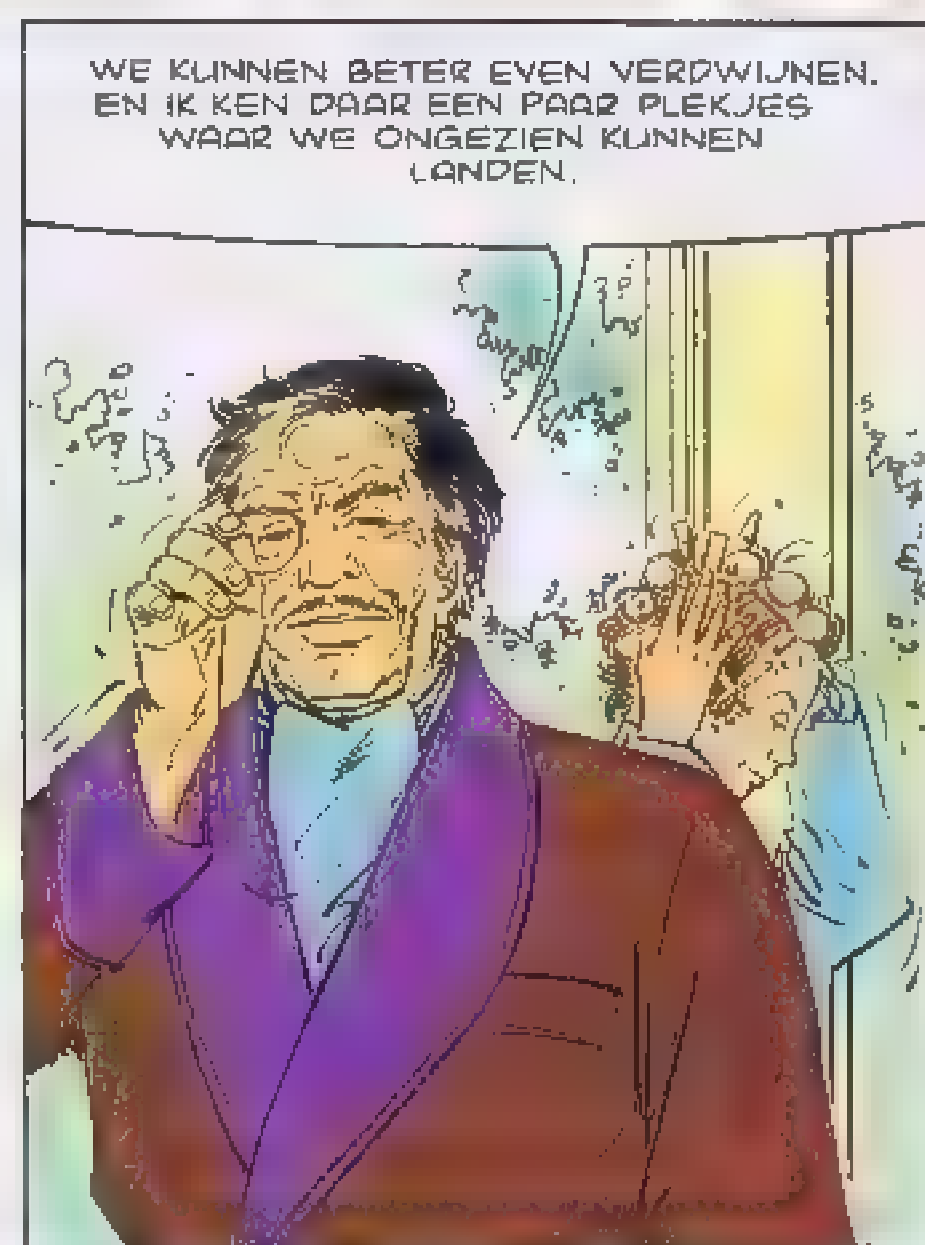

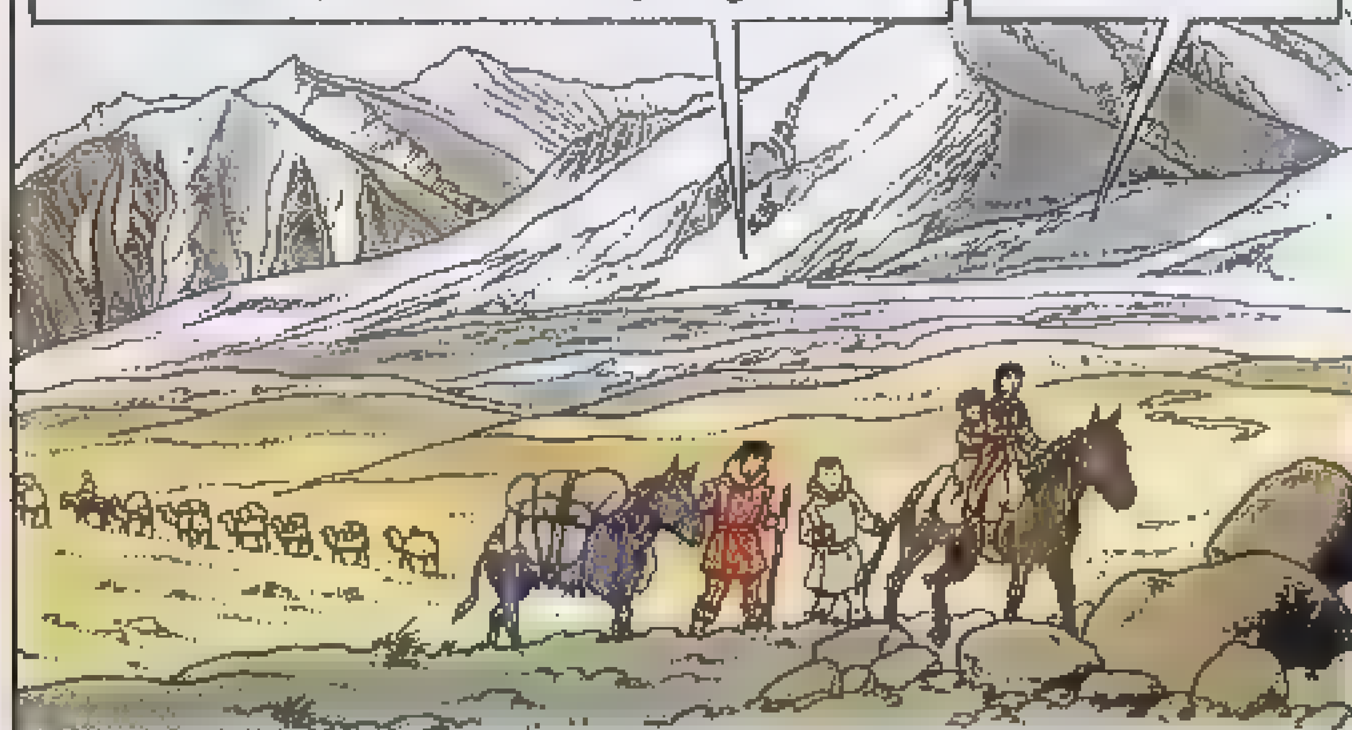

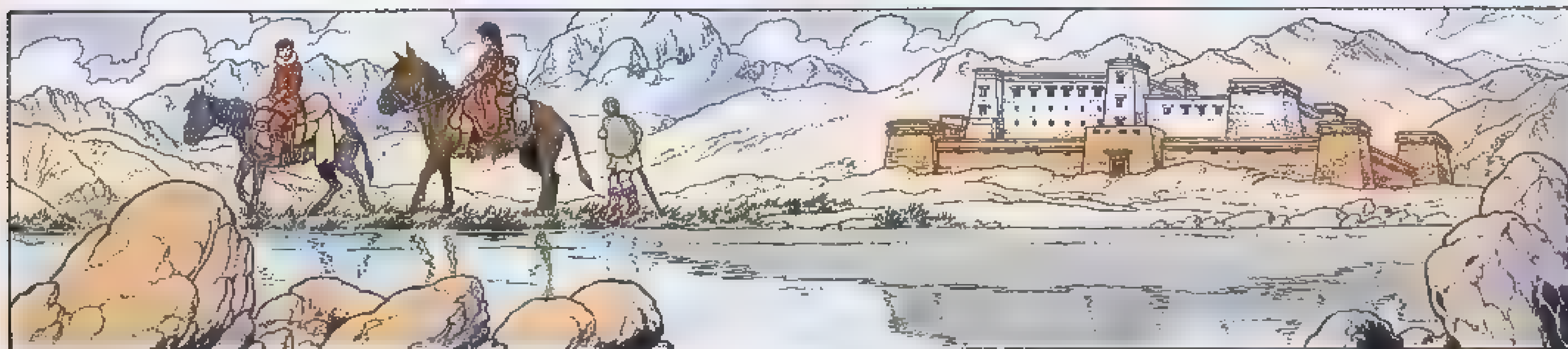
33

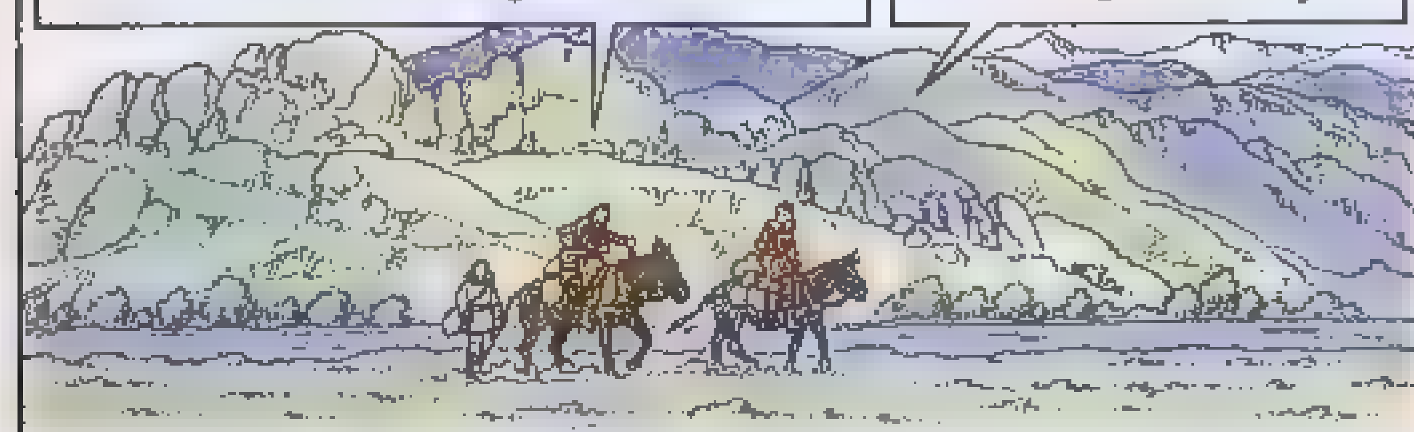
wordt vervolgd

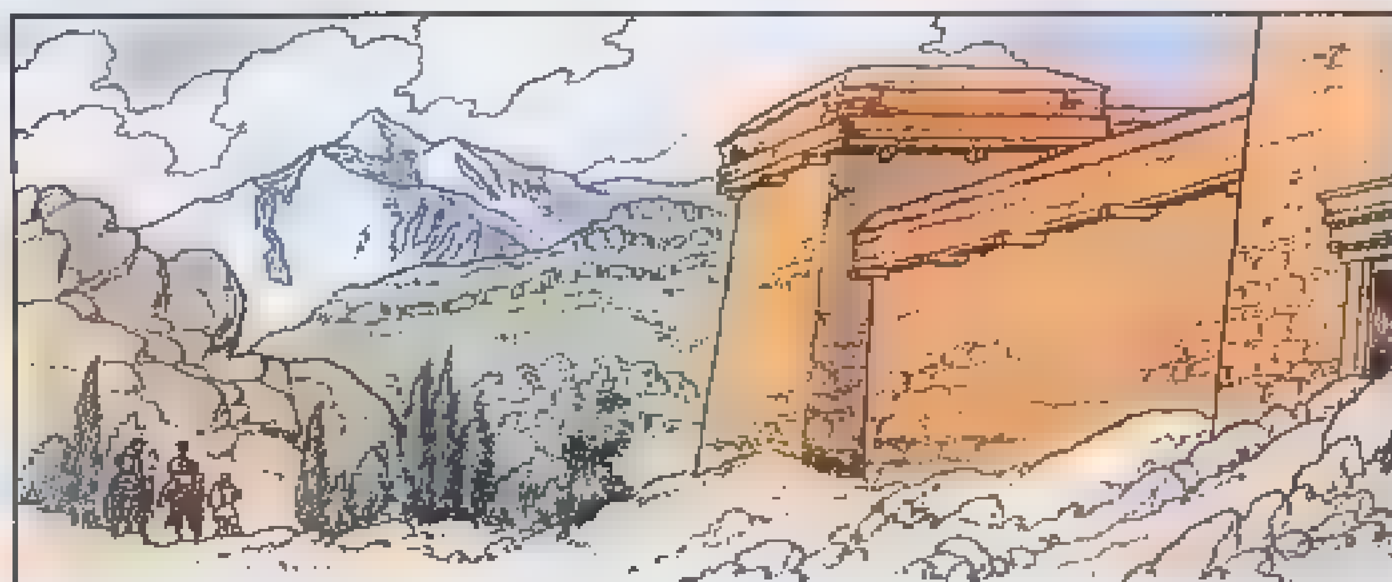

En dan begint de moeilijke tocht...
Lieve Koukatchin, 't lijkt me tijd dat je ons wat duidelijkheid verschaft over het doel van deze reis. We tasten volledig in het duister. Er gebeuren onverwachts de meest vreemde dingen en wij vergezellen jou en Timour zonder er iets van te begrijpen, zomaar op goed geluk!
Ik begrijp er nauwelijks meer van dan jij, Vasco. Een mysterieuze kracht leidt ons naar Saskya.

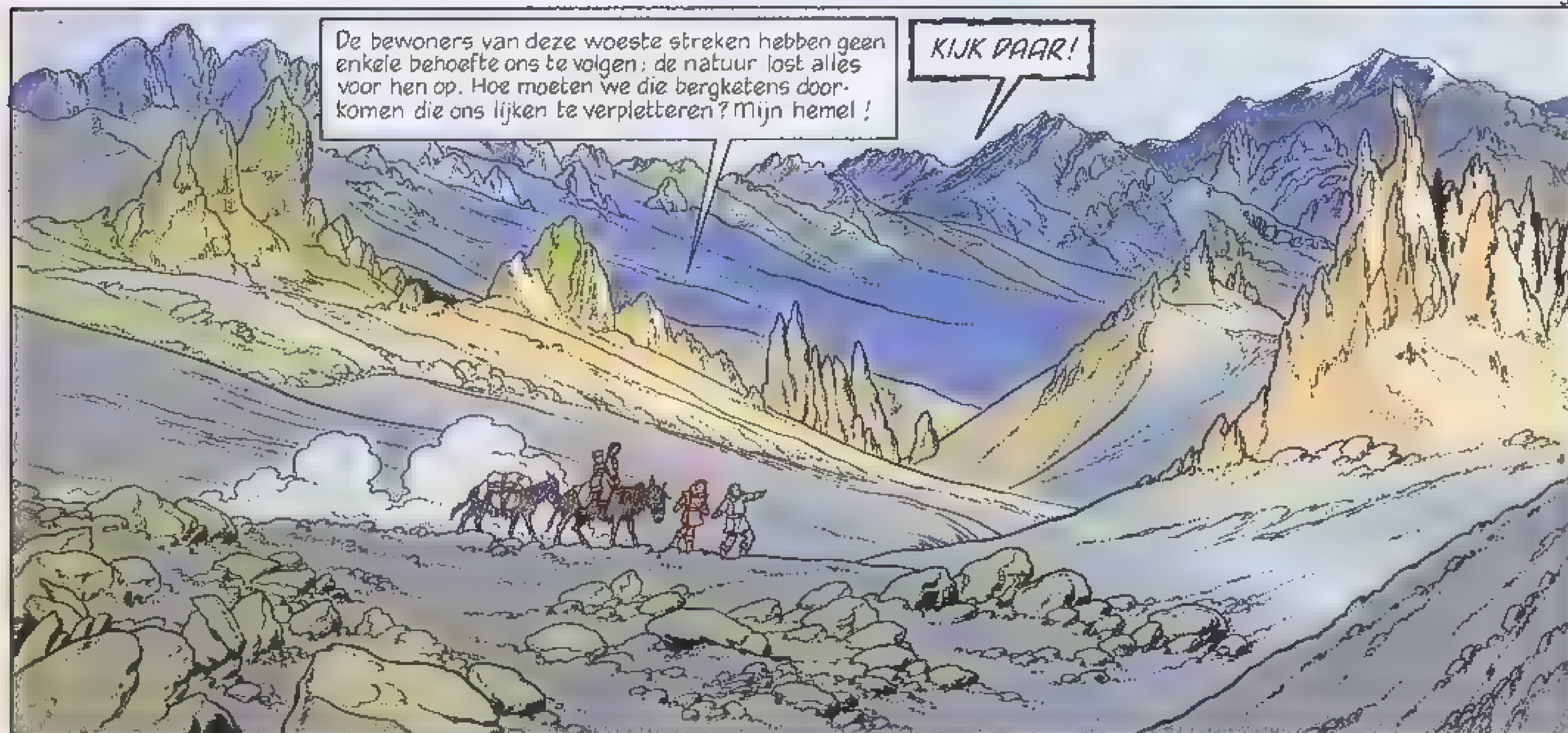

Een machtig kasteel!
En? Daar zijn wij niet bang voor!

Ze moeten ons gezien hebben, toch probeert niemand ons tegen te houden.
Zou Ogodai wat te pessimistisch geweest zijn?

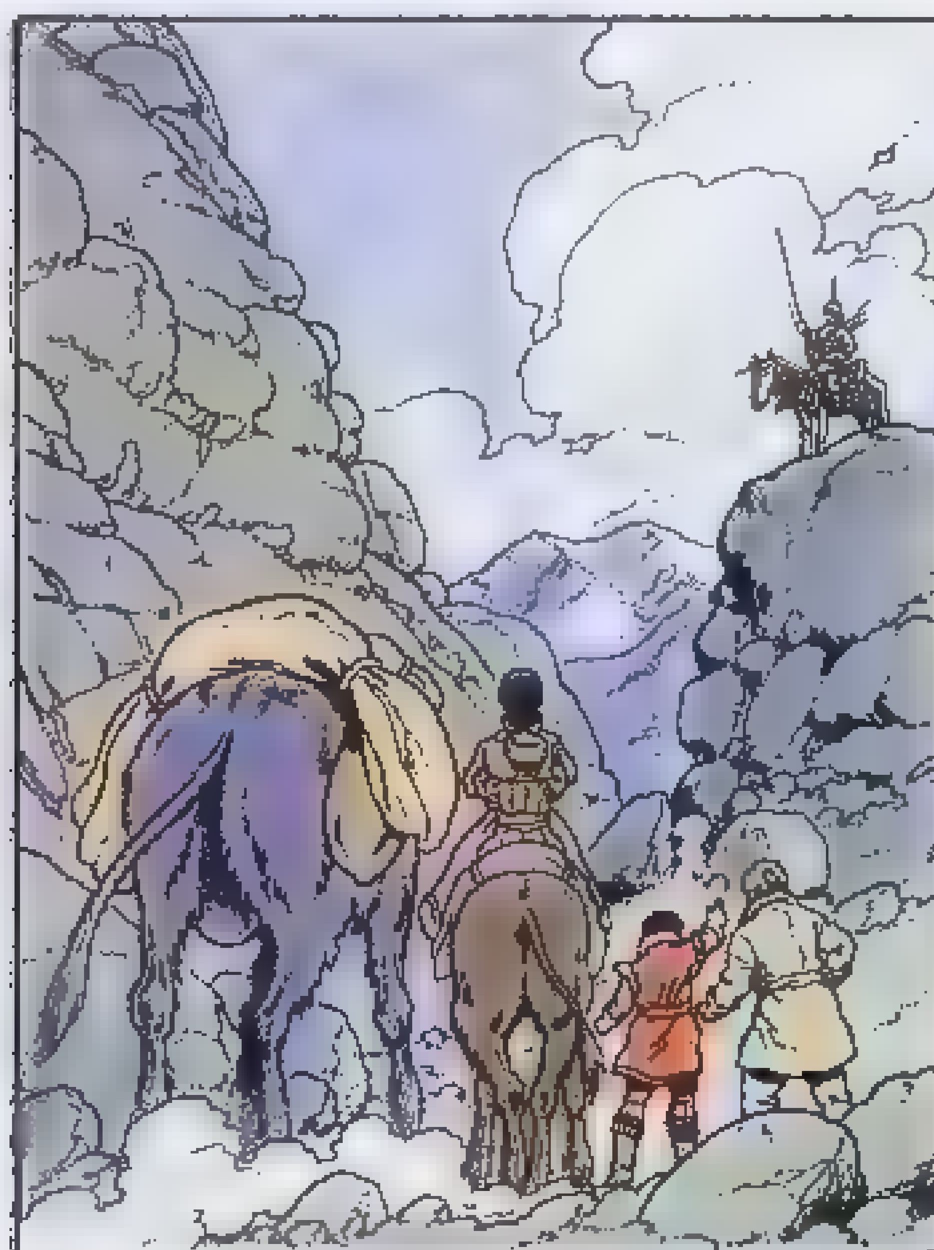

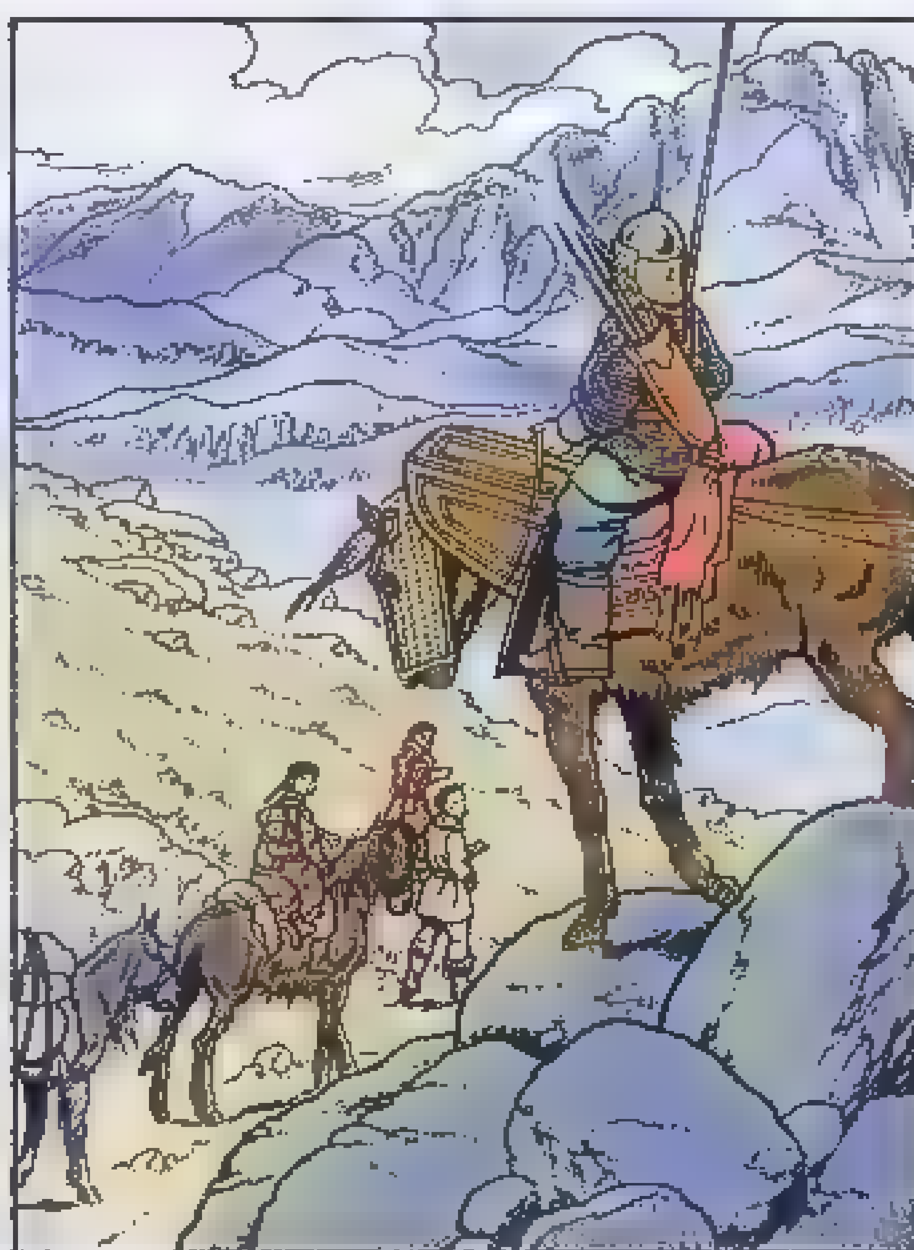
31

De bewoners van deze woeste streken hebben geen enkele behoefte ons te volgen: de natuur lost alles voor hen op. Hoe moeten we die bergketens doorkomen die ons lijken te verpletteren? Mijn hemel!
KIJK DAAR!

SAMENVATTING: De 3 talismannen, de chörten... Hoe komt het dat Timour zo'n verandering heeft doorgemaakt? Hoe weet hij dat hij naar de Grote Lama van Saskya toe moet? Ogodaï belast Vasco, Van Loo en Koukatchin met de opdracht het kind naar Tibet te brengen... naar degene die hem opeist...

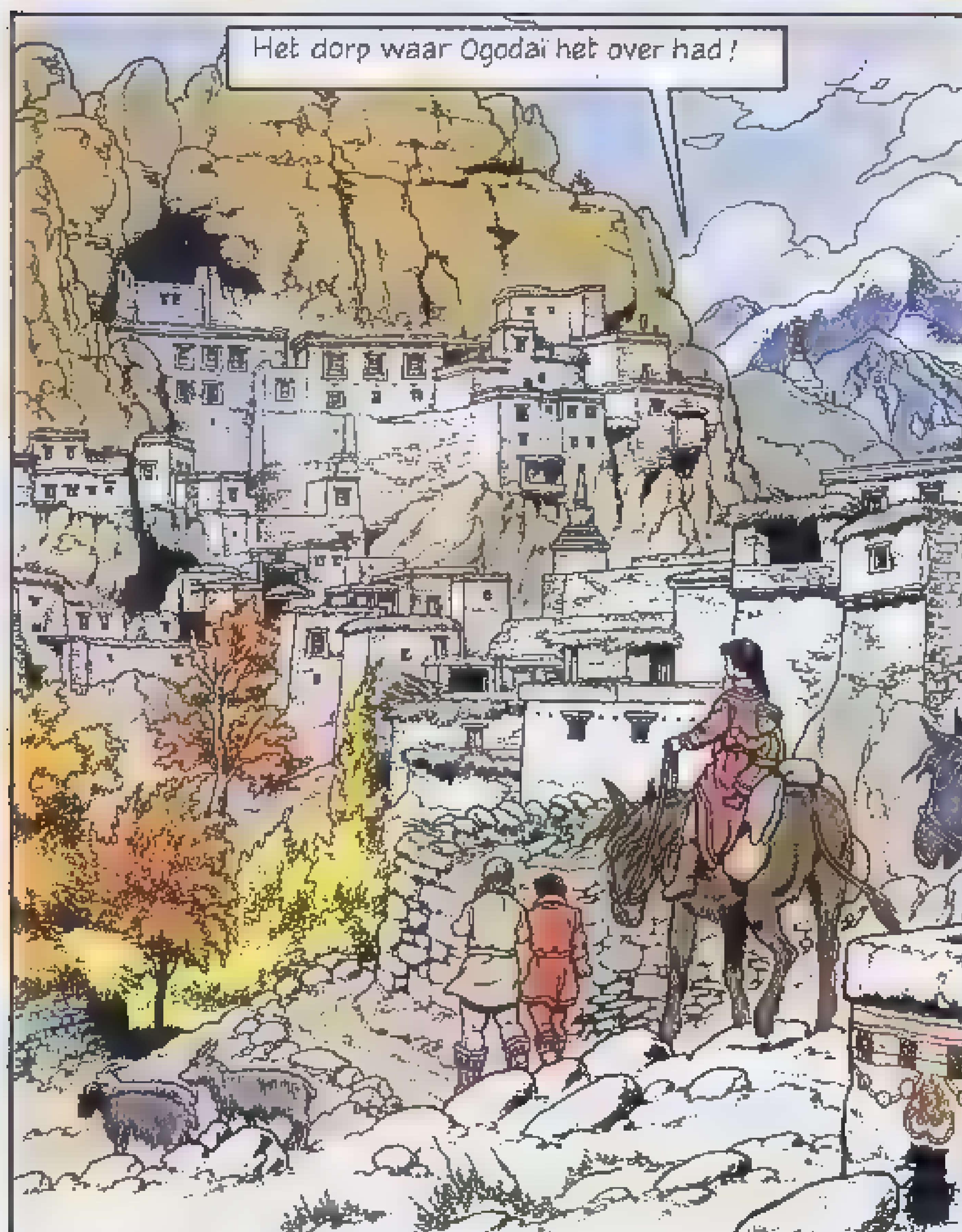

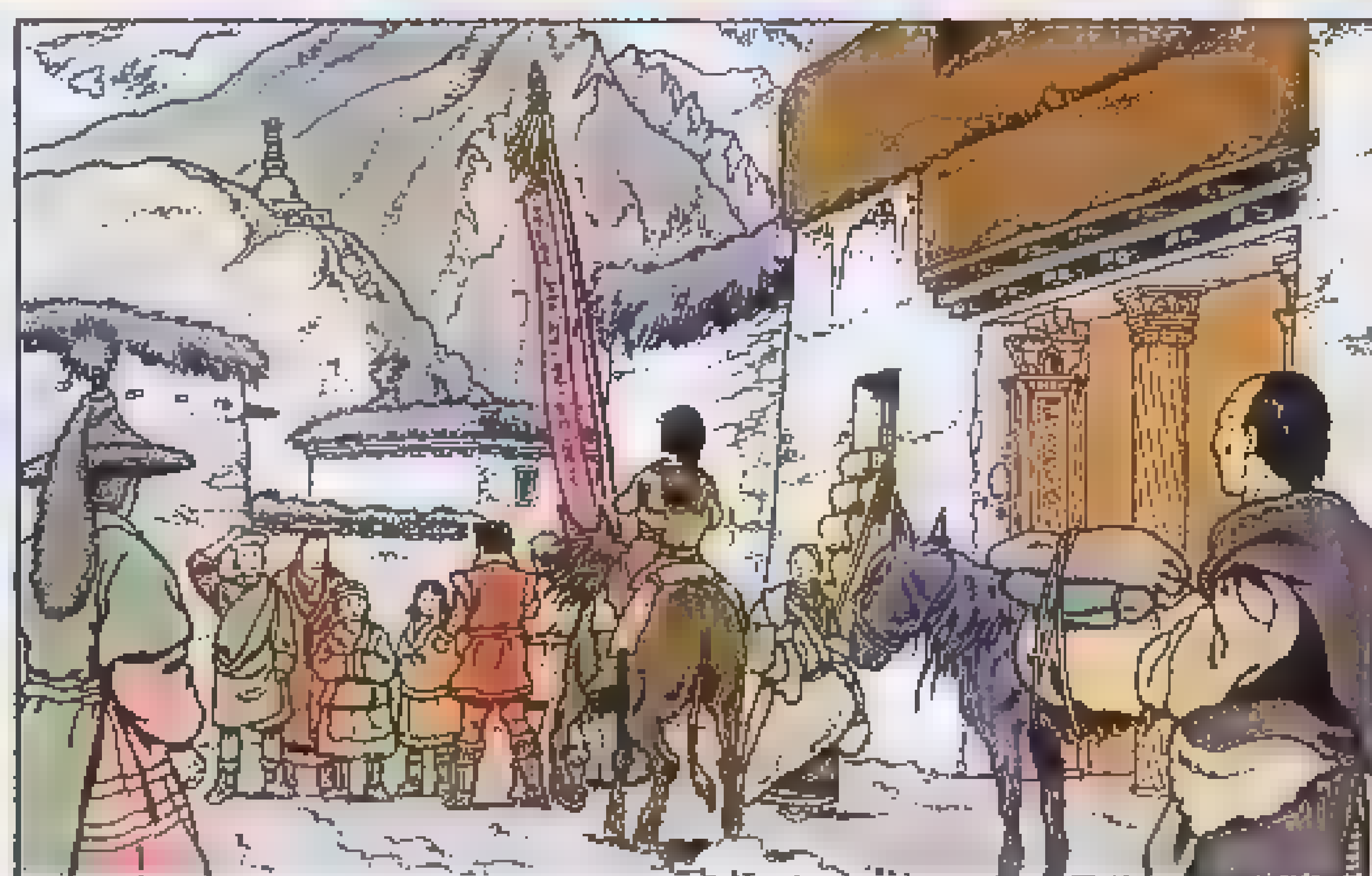

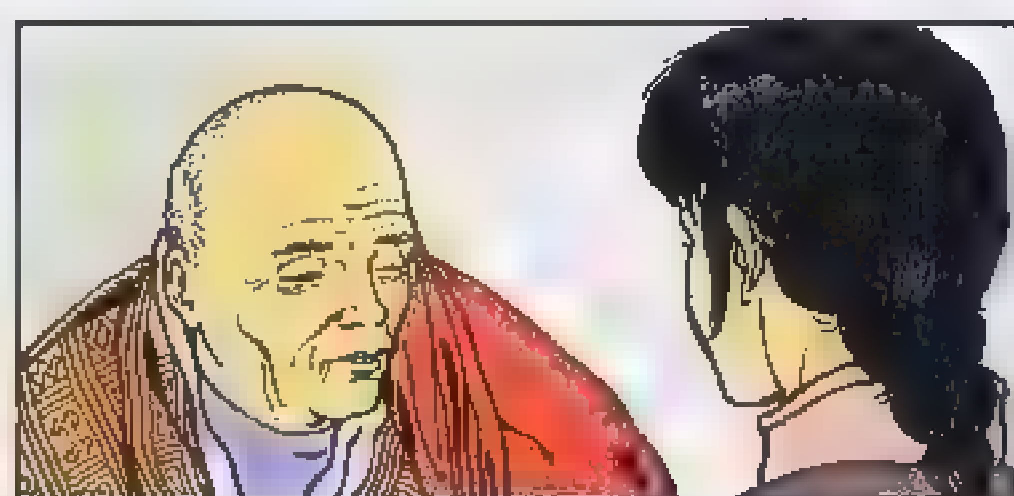

De vrolijkheid straalt van hun gezichten! Gezellig hier!
We storen ze zeker!

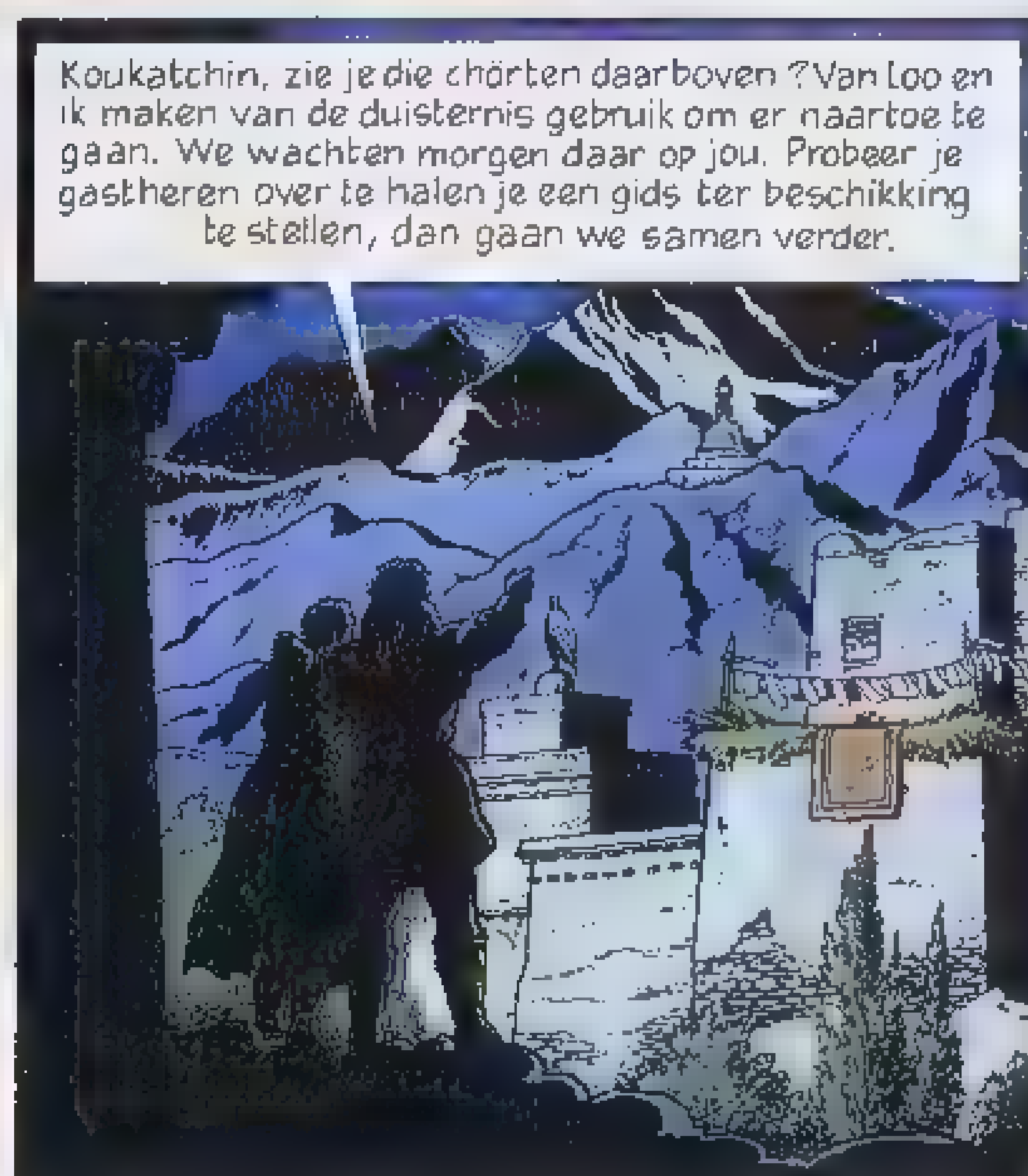

Ik mag m'n reis met Timour vervolgen, maar ik moet van een gids gebruik maken. Naar het schijnt is die echter niet beschikbaar!

Het hoofd wil dat jullie morgenochtend de andere kant op gaan, edelmoedige vrienden. Hij biedt jullie voor deze nacht onderdak aan.
Tjonge, wat hoffelijk!

Zonder jullie lukt het me nooit Timour naar Saskya te brengen. Hoe kom ik in hemelsnaam door die bergen, die tot aan de hemel reiken?
Wees niet ongerust!

Je moet wel verrekken van de honger om dat brouwsel te kunnen slikken!
Die mensen zijn arm, ze hebben ons het beste aangeboden dat ze bezitten. Maar maak je niet druk, ik blijf hier ook liever niet te lang binnen!

Koukatchin, zie je die chörten daarboven? Van Loo en ik maken van de duisternis gebruik om er naartoe te gaan. We wachten morgen daar op jou. Probeer je gastheren over te halen je een gids ter beschikking te stellen, dan gaan we samen verder.

Niemand! Alles gaat goed...

HEB JE M'N LAATSTE ALBUM **DE HONDEN VAN BAHRAM GHOR** BIJ DE LOMBARD UITGAVEN AL GELEZEN !

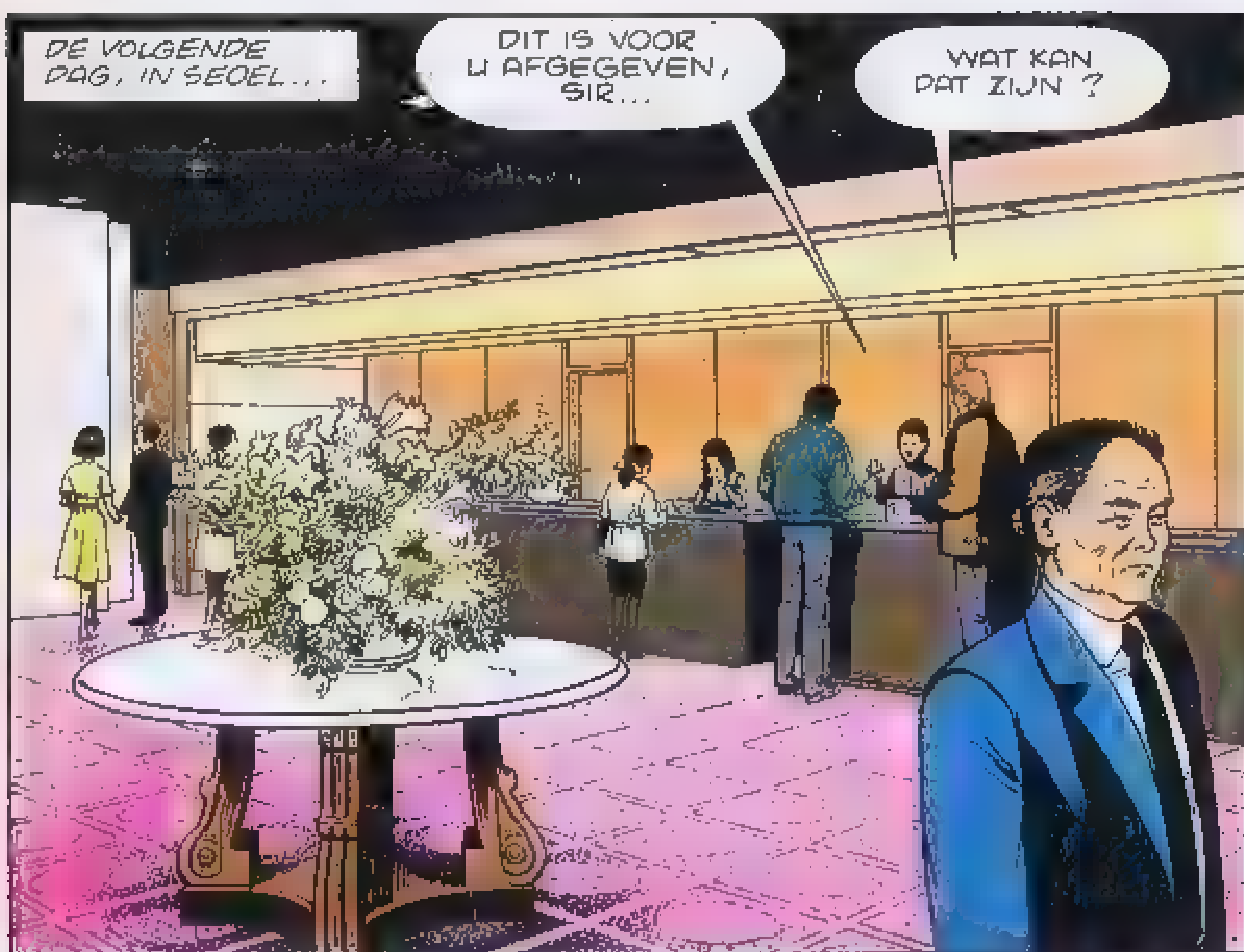

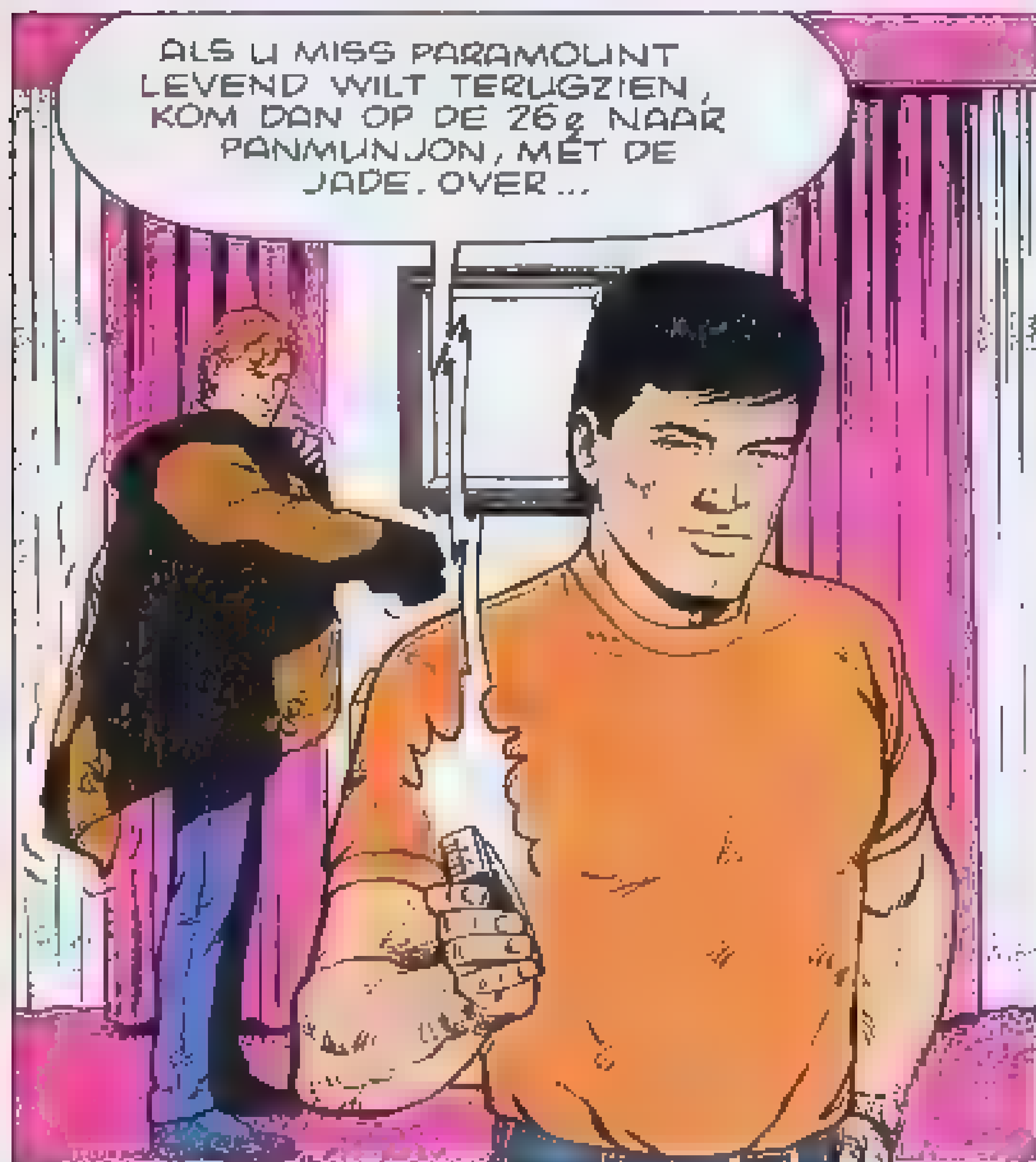

wordt vervolgd

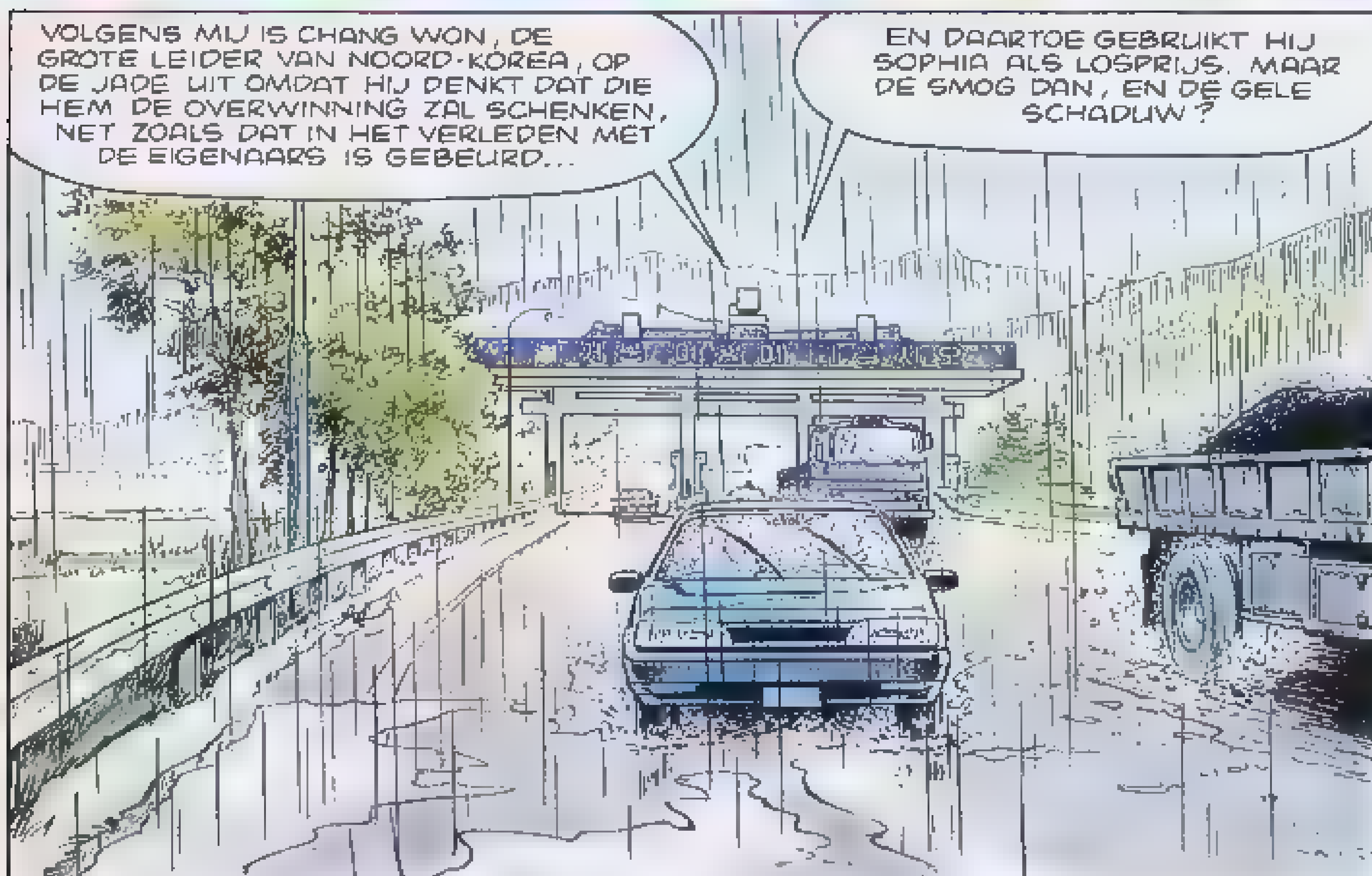

DE VOLGENDE DAG, IN SEOEL...
DIT IS VOOR U AFGEGEVEN, SIR...
WAT KAN DAT ZIJN ?

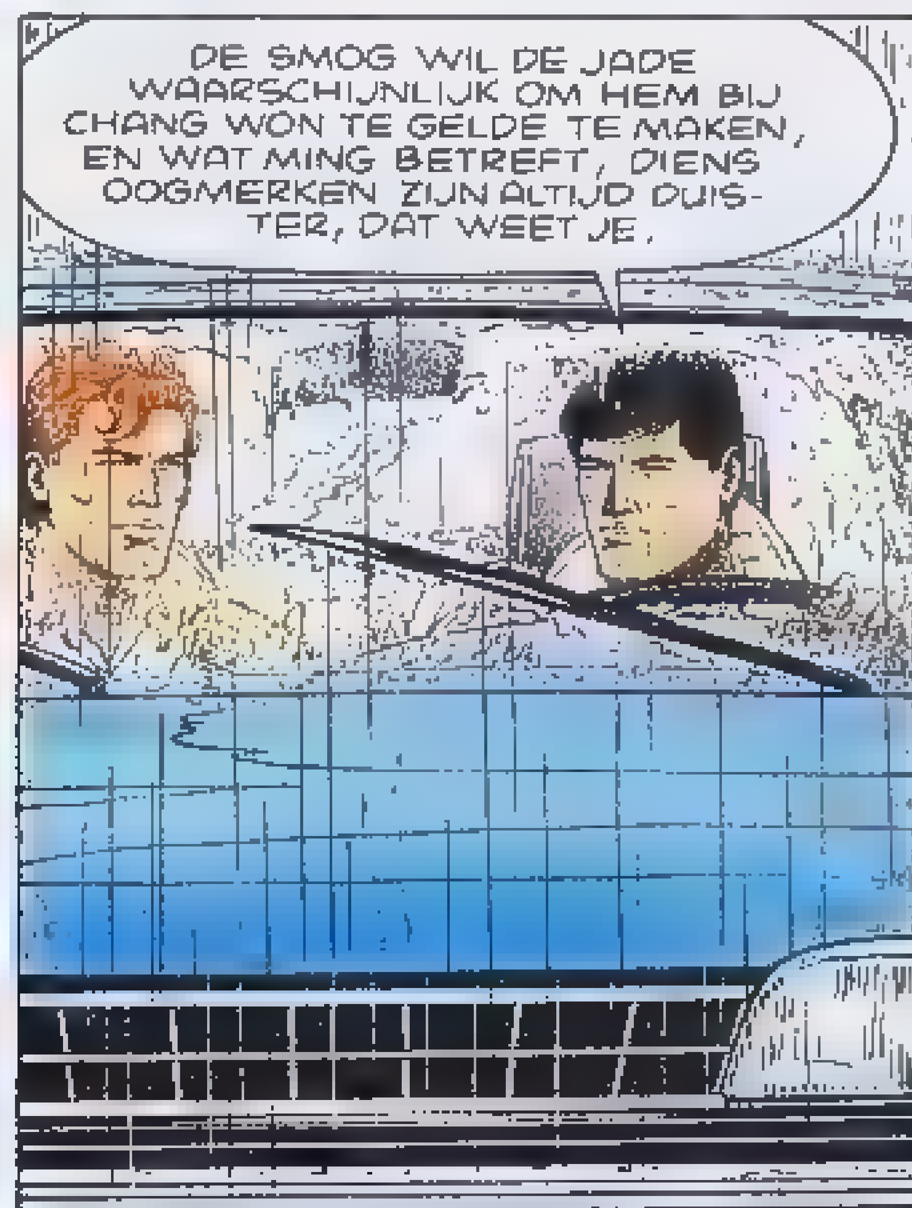

EEN GELUIDSBANDJE ... WAT HEEFT DAT TE BETEKENEN ?
DAT ZULLEN WE SNEL WETEN.

ALS U MISS PARAMOUNT LEVEND WILT TERUGZIEN, KOM DAN OP DE 26e NAAR PANMUNJON, MET DE JADE. OVER...

PANMUNJON ! DAAR ZIT DE COMMISSIE VOOR DE WAPENSTILSTAND TUSSEN DE BEIDE KOREA'S.
JA... TJA, WE ZULLEN WEL MOETEN...

MAAR IN WIENS HANDEN IS SOPHIA NU GEVALLEN ?
WAARSCHIJNLIJK DE NOORDKOREANEN... DIE WILLEN DE JADE NATUURLIJK OOK... EERST DE SMOG, TOEN DE GELE SCHADUW, EN NU DE NOORDKOREANEN... BEGINT EEN DRUKKE BOEL TE WORDEN...

VOLGENS MIJ IS CHANG WON, DE GROTE LEIDER VAN NOORD-KOREA, OP DE JADE UIT OMDAT HIJ DENKT DAT DIE HEM DE OVERWINNING ZAL SCHENKEN, NET ZOALS DAT IN HET VERLEDEN MET DE EIGENAARS IS GEBEURD...
EN DAARTOE GEBRUIKT HIJ SOPHIA ALS LOSPRIJS. MAAR DE SMOG DAN, EN DE GELE SCHADUW ?

DE SMOG WIL DE JADE WAARSCHIJNLIJK OM HEM BIJ CHANG WON TE GELDE TE MAKEN, EN WAT MING BETREFT, DIENS OOGMERKEN ZIJN ALTIJD DUISTER, DAT WEET JE.

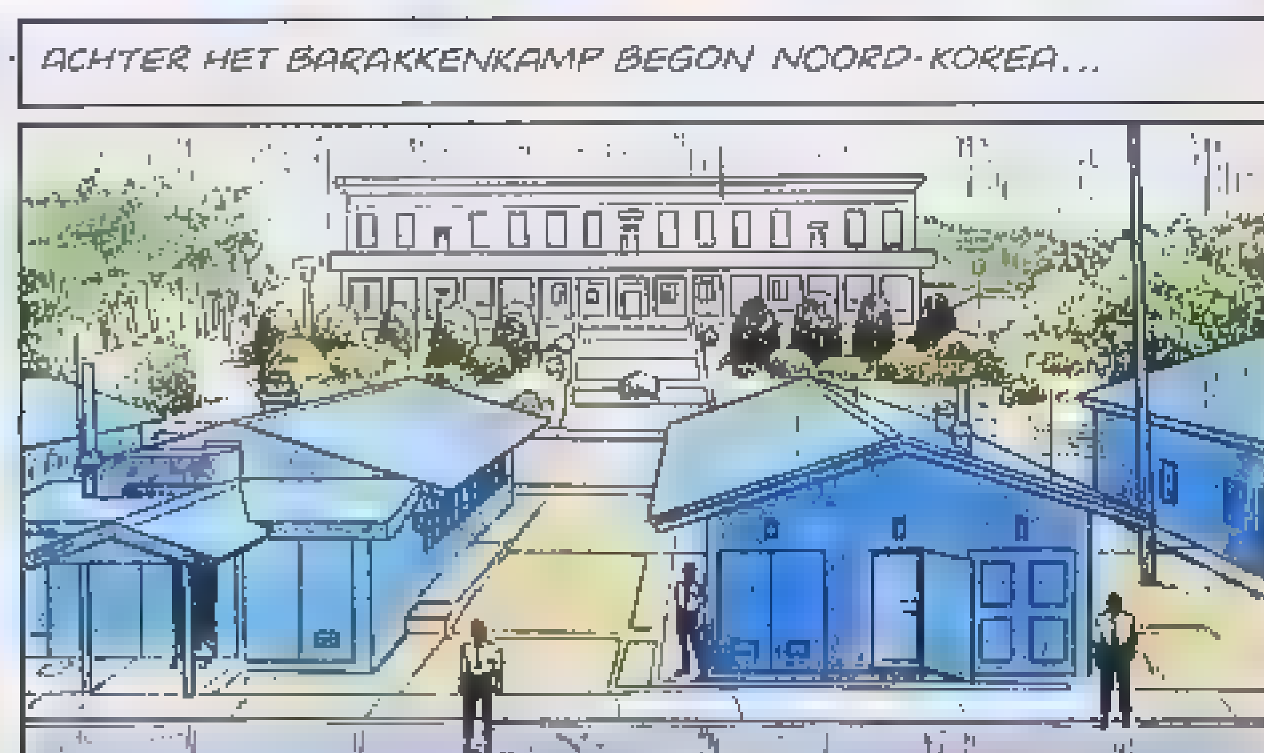
26.

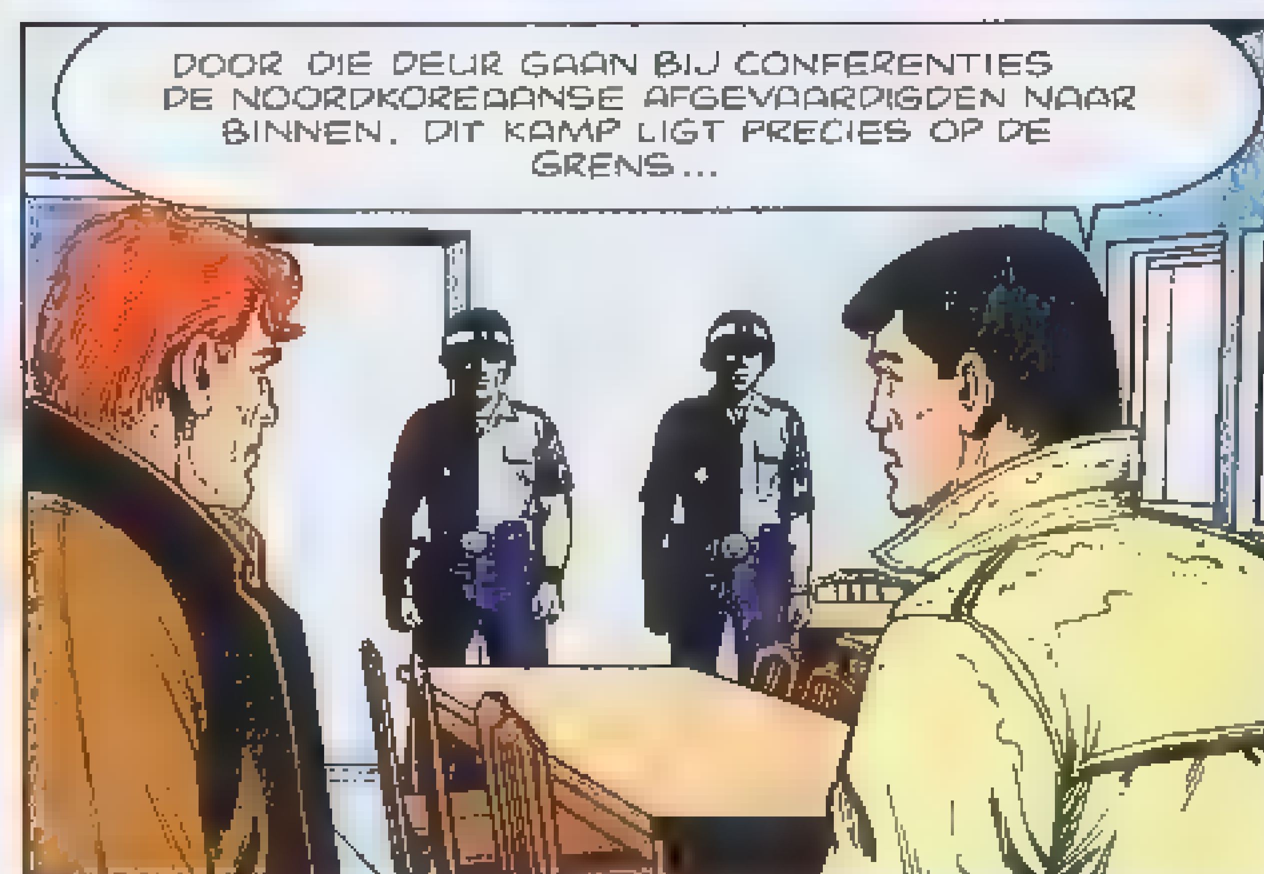
SAMENVATTING: Ylang-Ylang had het bij het juiste eind: de Smog is niet de enige die geïnteresseerd is in de Jade van Seoel... de Gele Schaduw is eveneens van de partij! De aanval van de Dacoïts is daar het bewijs van! Bovendien zijn er die vreemde mannen in het zwart... volgens Bob Noord-Koreanen...

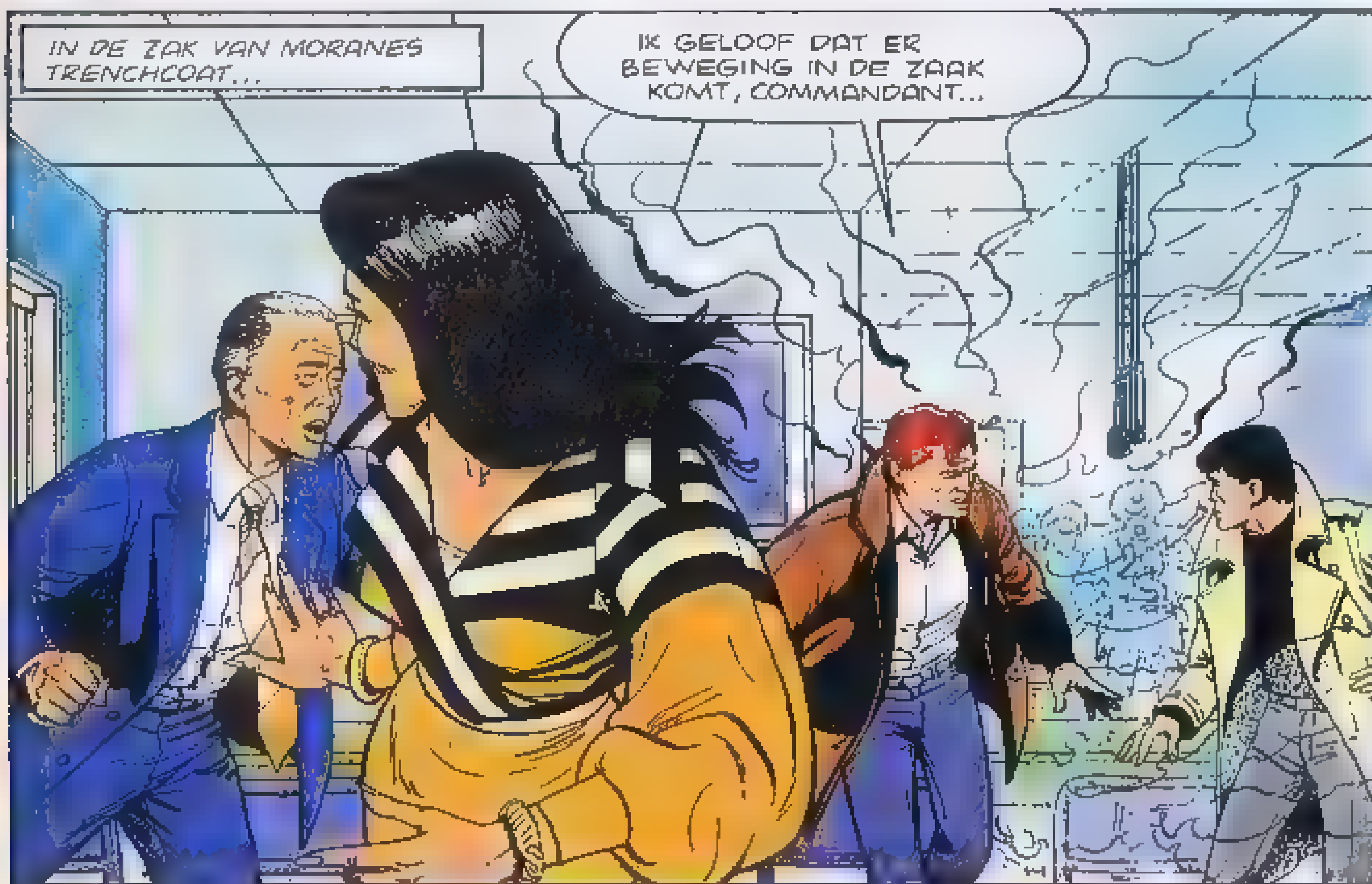

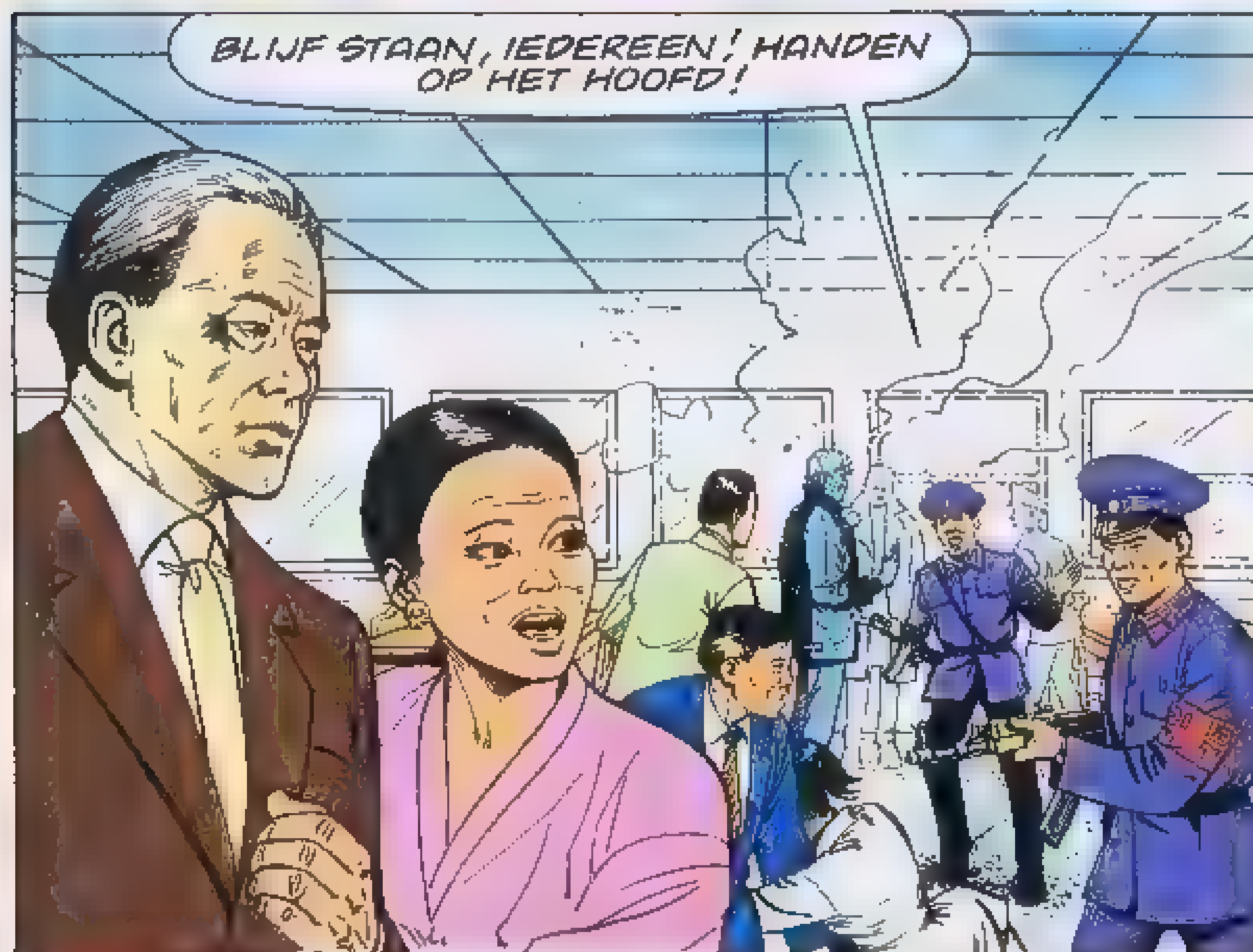

IN DE ZAK VAN MORANES TRENCHCOAT...
IK GELOOF DAT ER BEWEGING IN DE ZAAK KOMT, COMMANDANT...

...WEEGT DE JADE VAN SEOEL INEENS LOODZWAAR...

BLIJF STAAN, IEDEREEN! HANDEN OP HET HOOFD!

DOEN WE WAT ZE ZEGGEN?
JAWEL...EVEN.

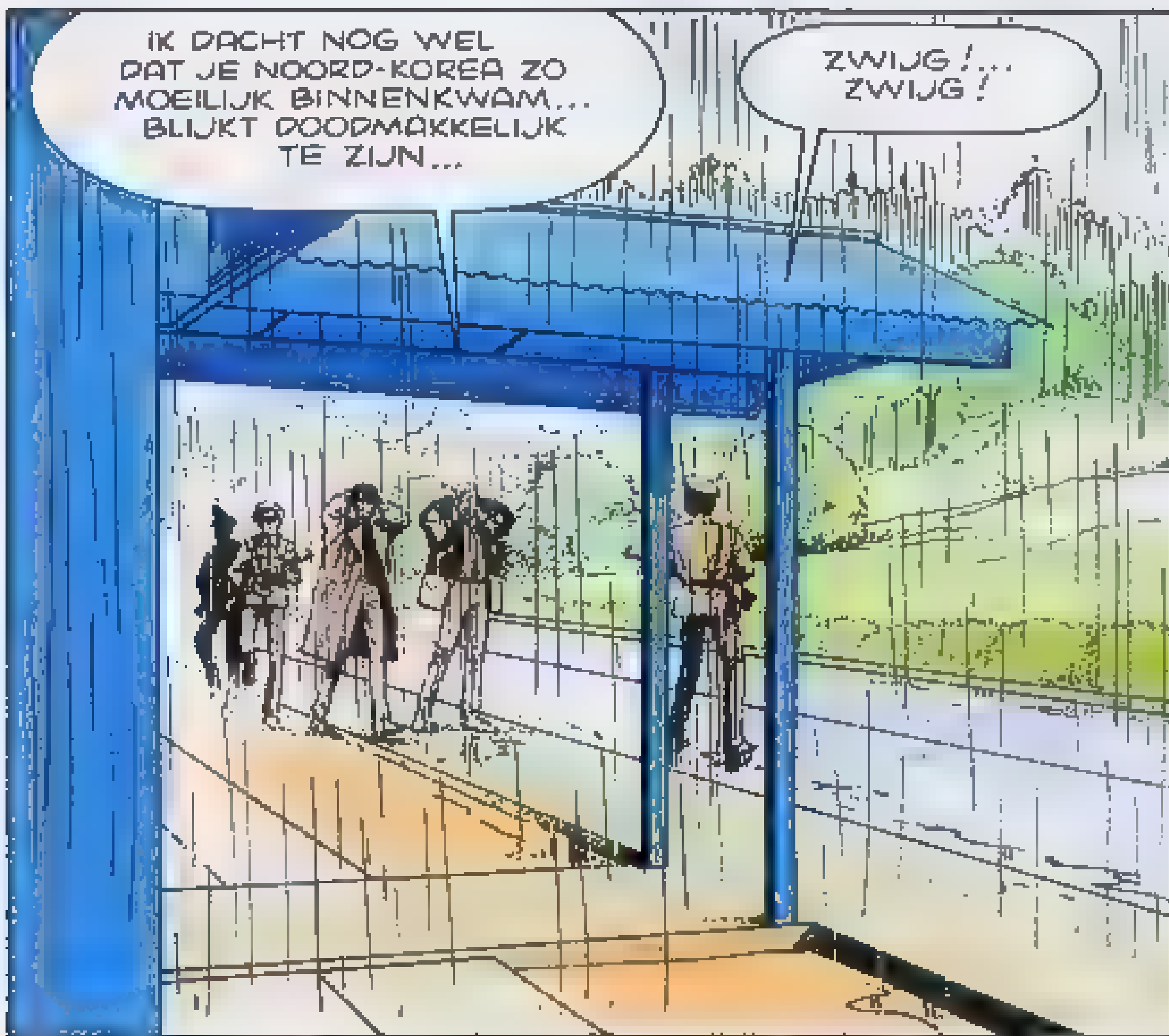

JULLIE DAAR! DOOR-LOPEN!
NOG STEEDS?
JA...

DOORLOPEN, JULLIE TWEE! VERSTAAN? DOORLOPEN!

KOM, EN HOU JE KOEST. DIE LUI LIJKEN ME NOGAL ZENUWACHTIG.
ZOU IK OOK ZIJN, ALS IK HEN WAS.

23.

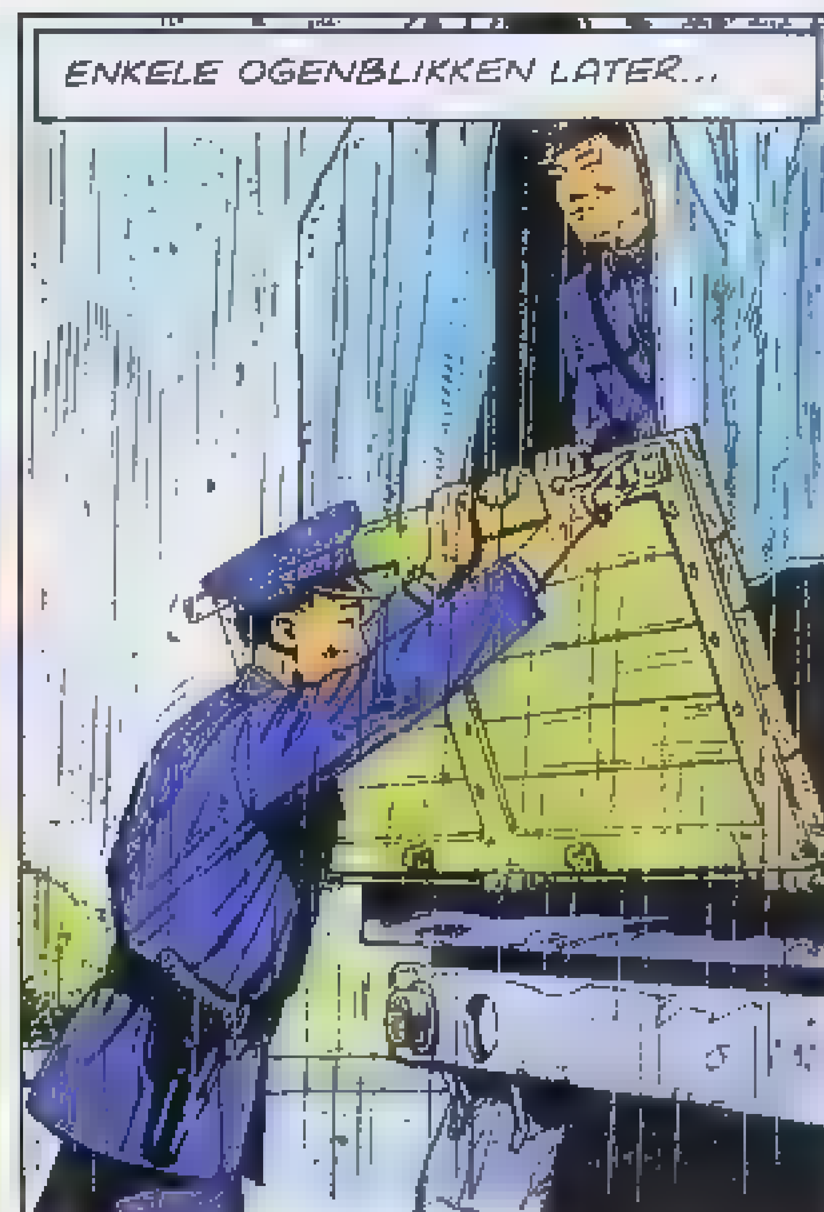
IK DACHT NOG WEL DAT JE NOORD-KOREA ZO MOEILIJK BINNENKWAM... BLIJKT DOODMAKKELIJK TE ZIJN...
ZWIJG !... ZWIJG !

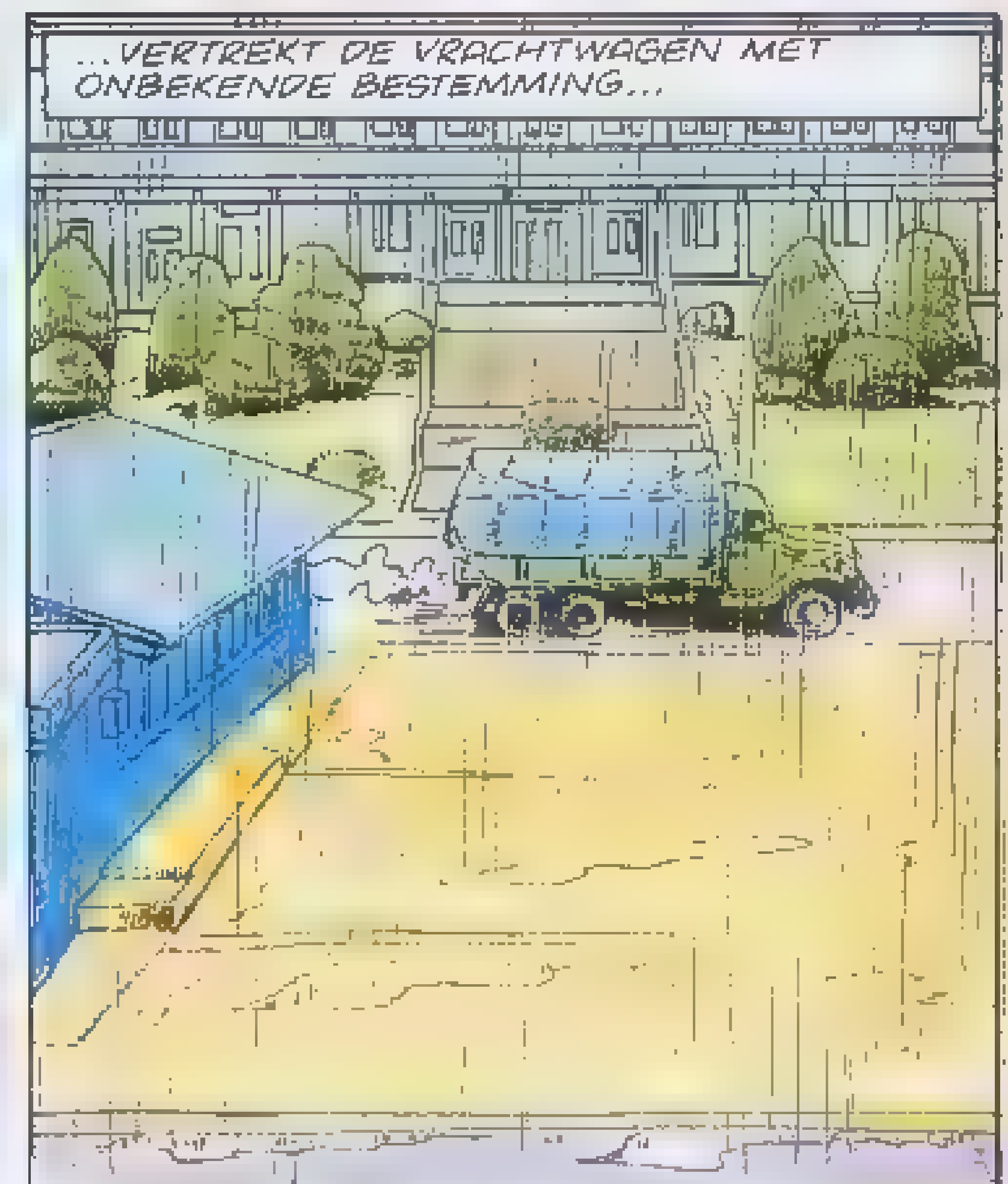
ZEG, WAAR GAAN WE HEEN ?
ZWIJG ! ZWIJG !

INSTAPPEN !
ZEG!...
DOE HET, BILL... HIER ZIJN WE TENSLOTTE VOOR GEKOMEN...

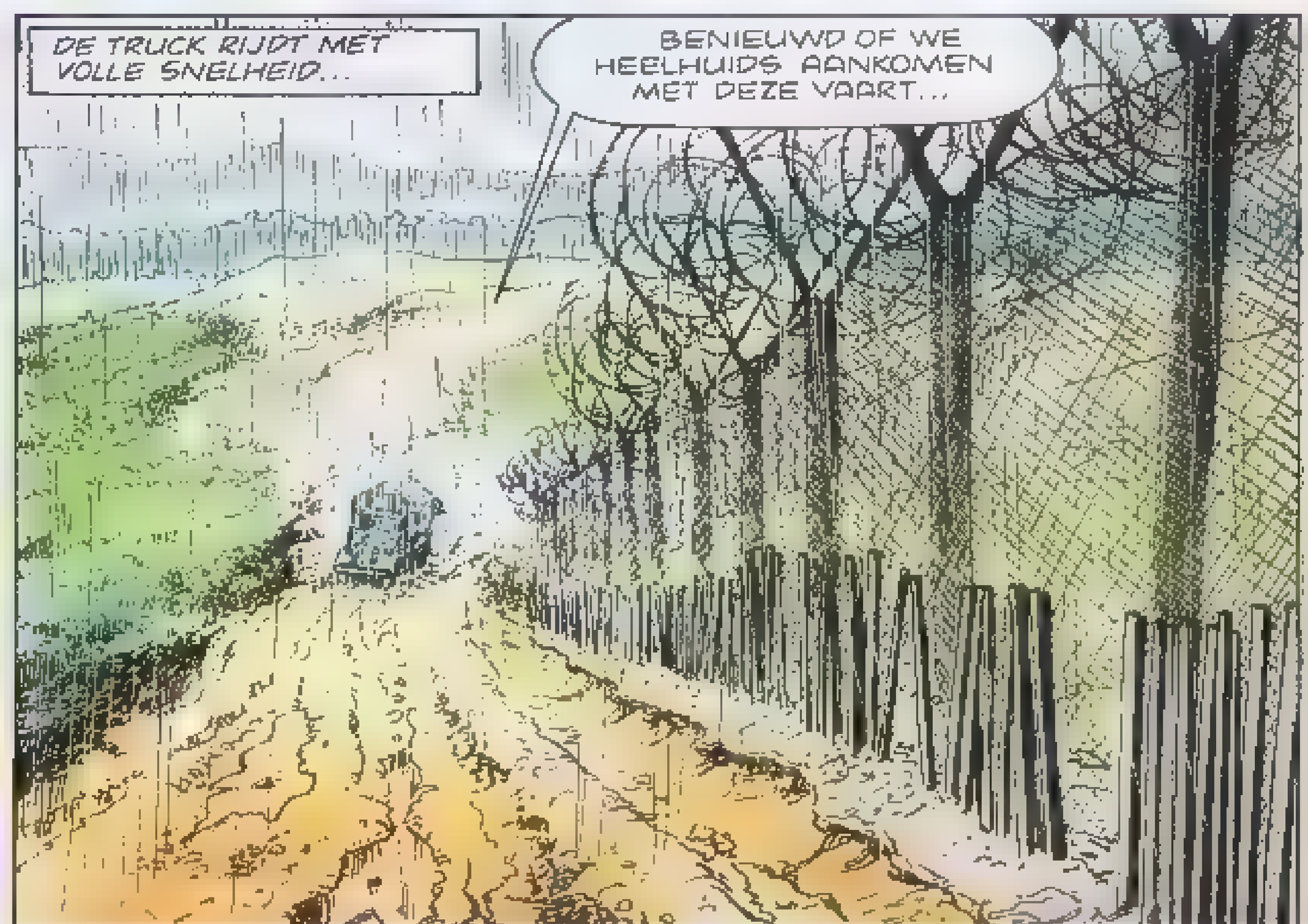
ENKELE OGENBLIKKEN LATER...

...VERTREKT DE VRACHTWAGEN MET ONBEKENDE BESTEMMING...

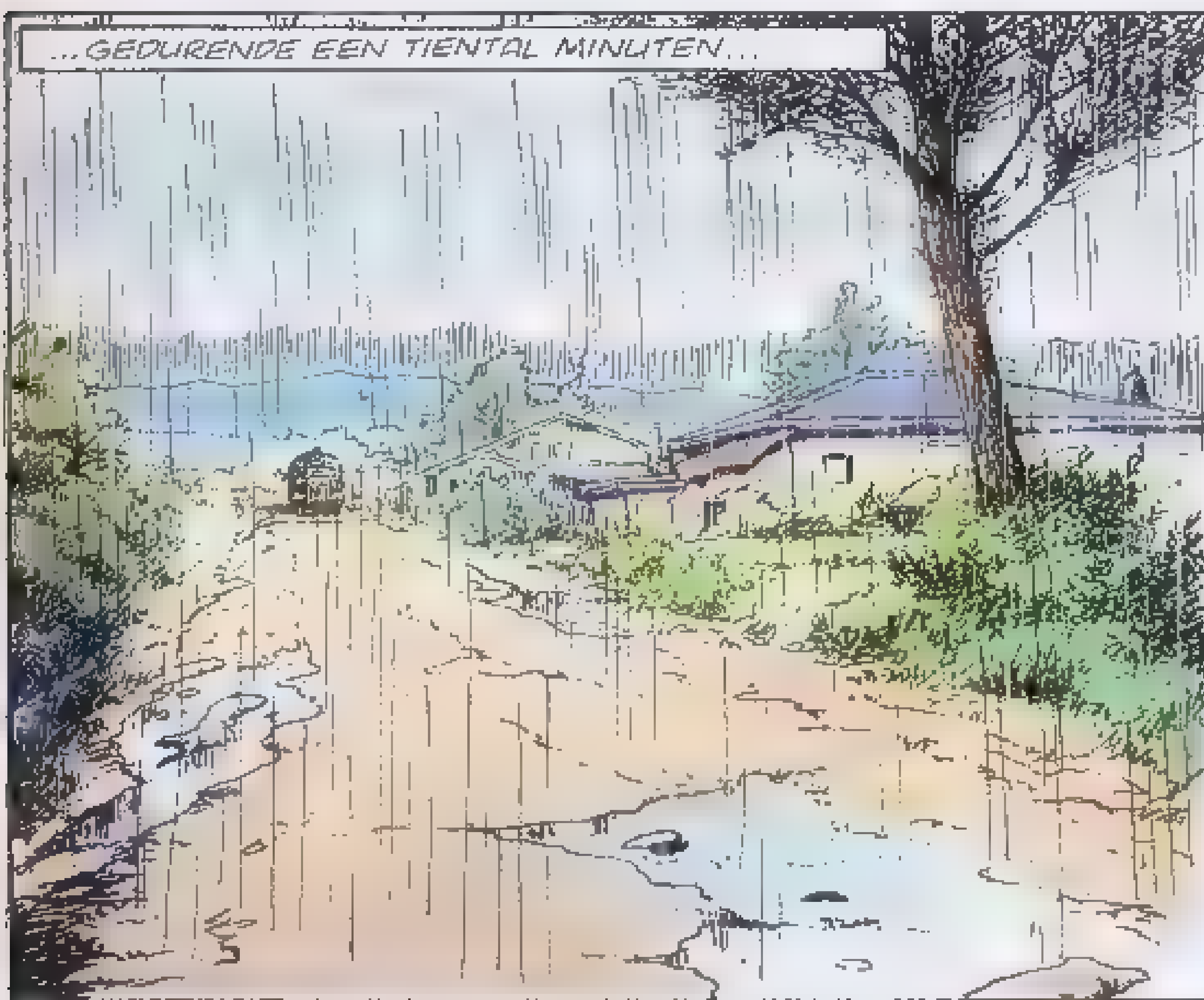
DENK JE DAT DIT IETS TE MAKEN HEEFT MET SOPHIA ?
ZOU ME VERBAZEN ALS HET NIET ZO WAS. WE ZULLEN HET GAUW WETEN.

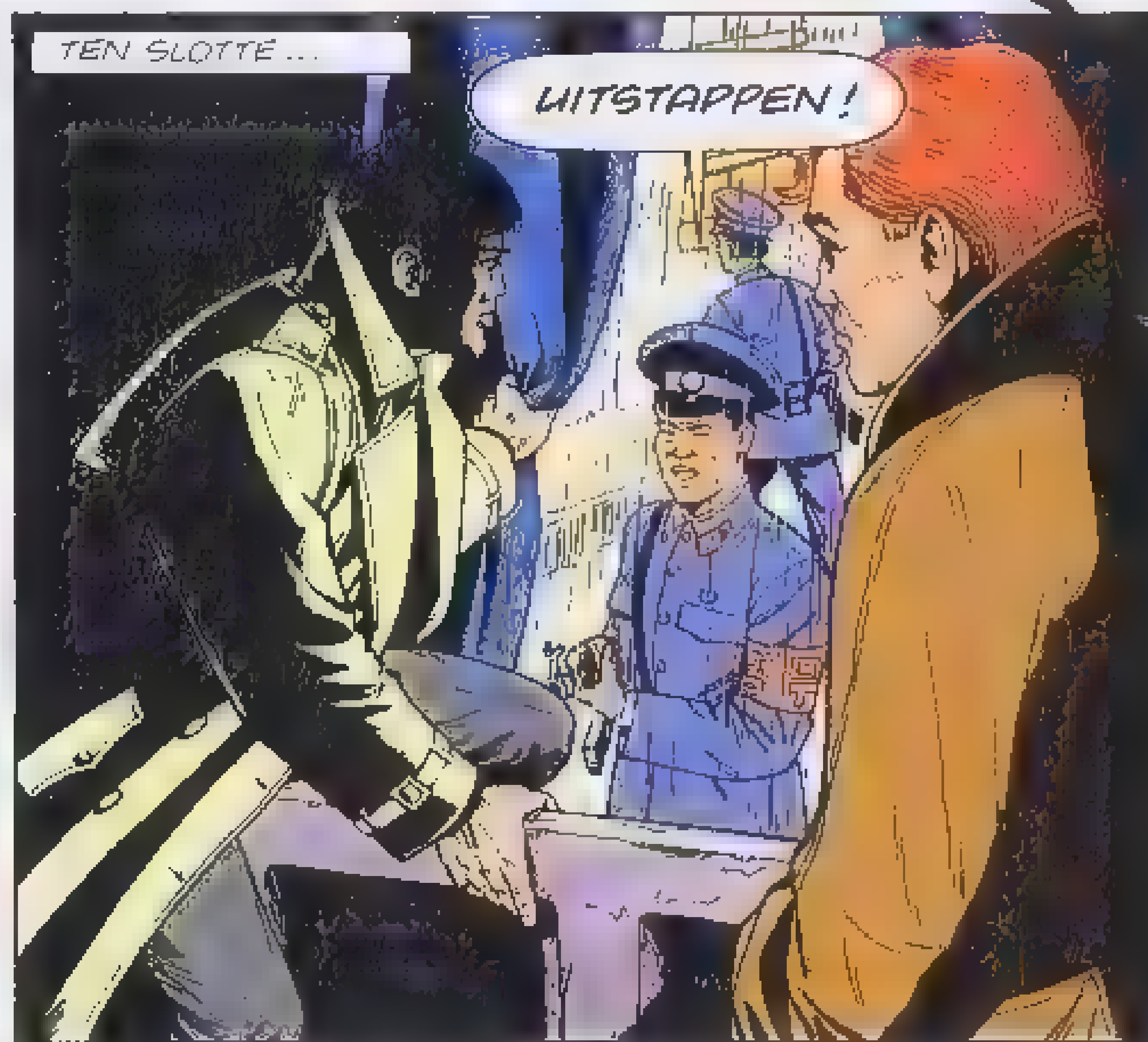

DE TRUCK RIJDT MET VOLLE SNELHEID...
BENIEUWD OF WE HEELHUIDS AANKOMEN MET DEZE VAART...

BOB MORANE

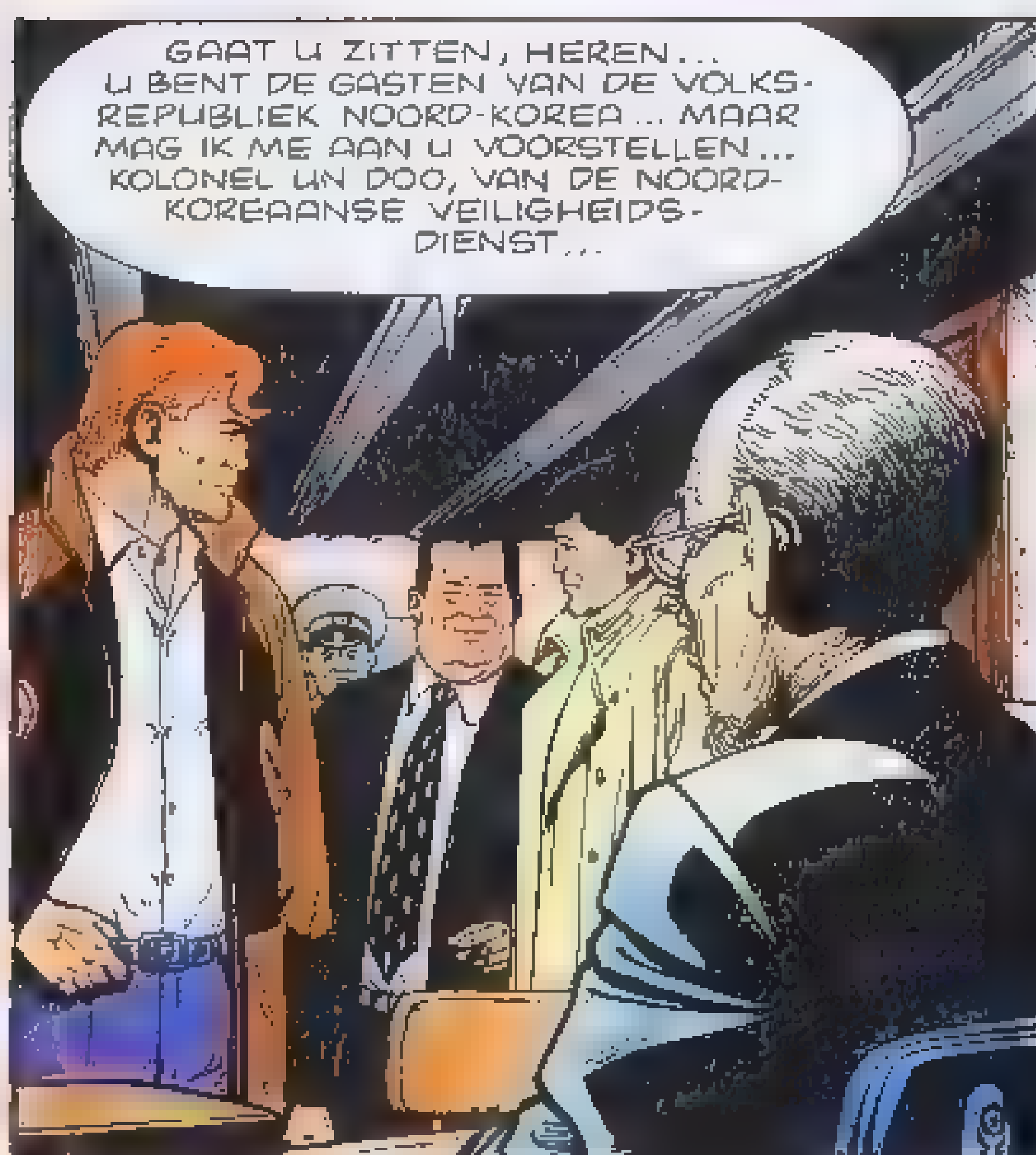
HEB JE M'N LAATSTE ALBUM DE DRIE AAPJES BIJ DE LOMBARD UITGAVEN AL GELEZEN!

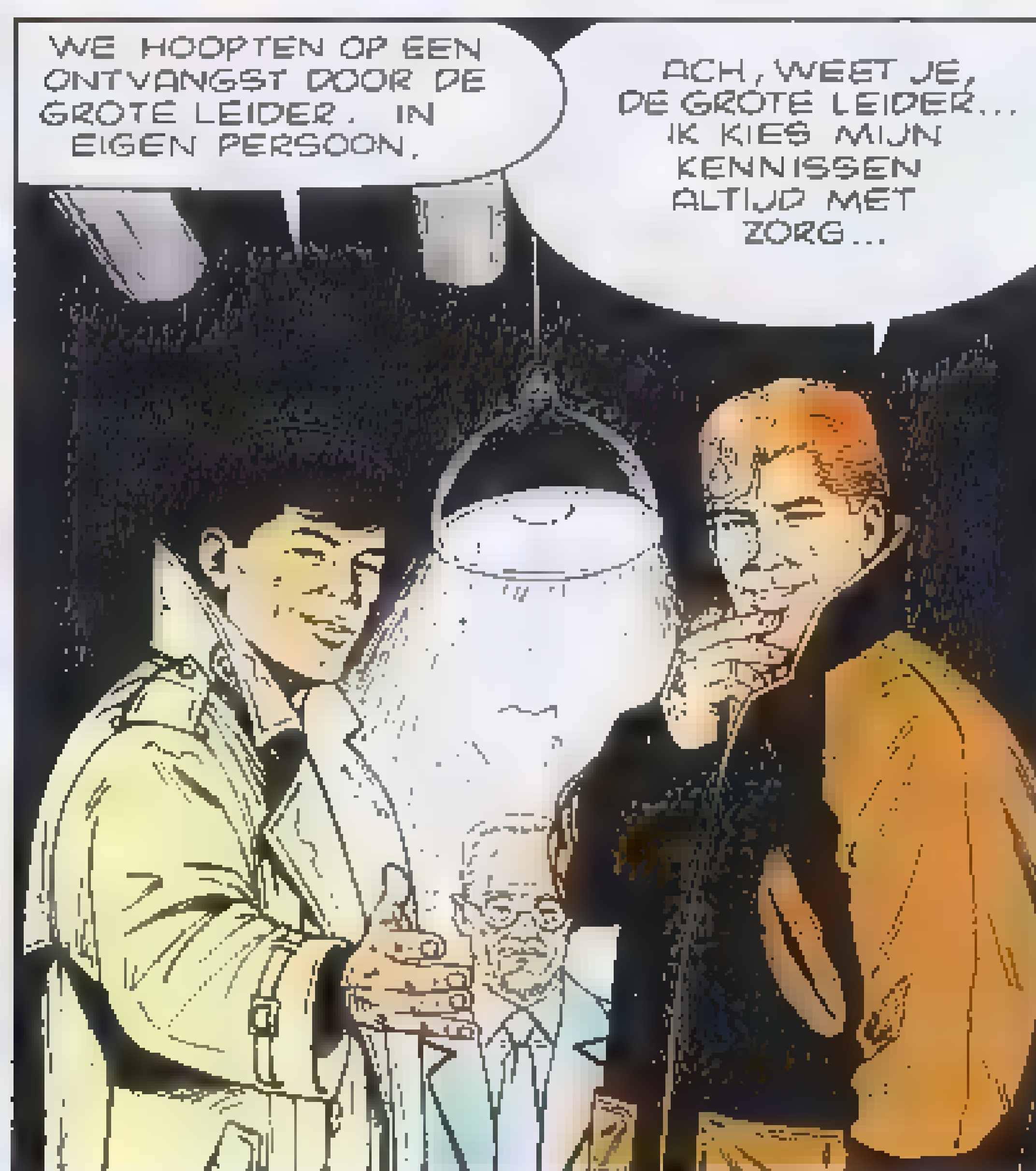

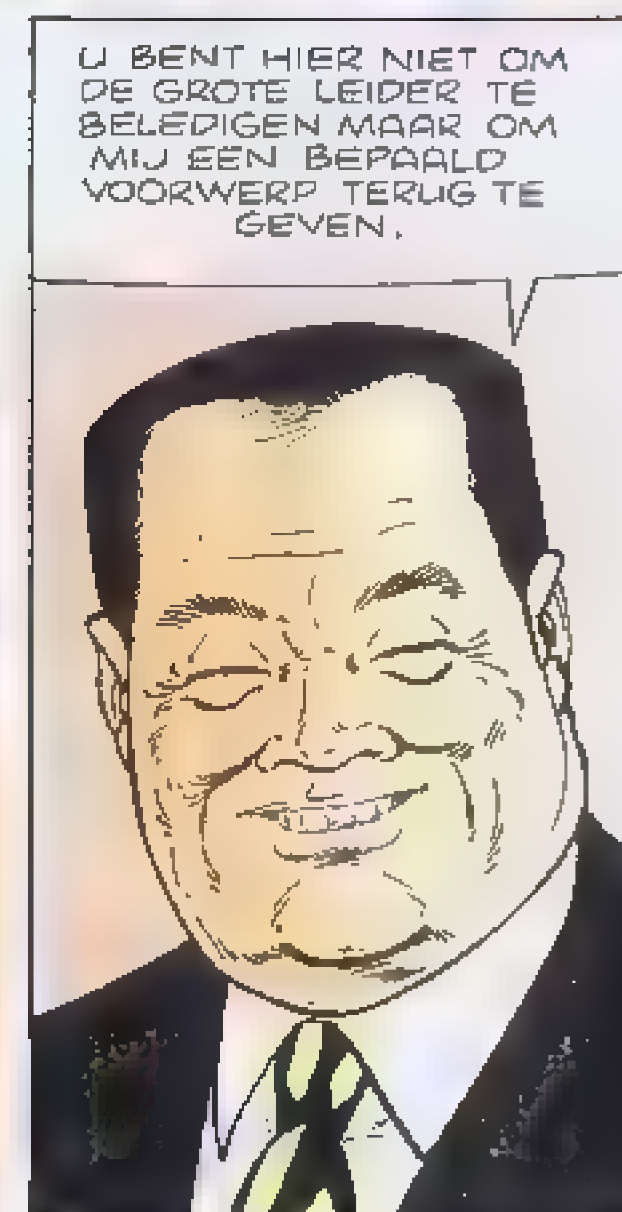

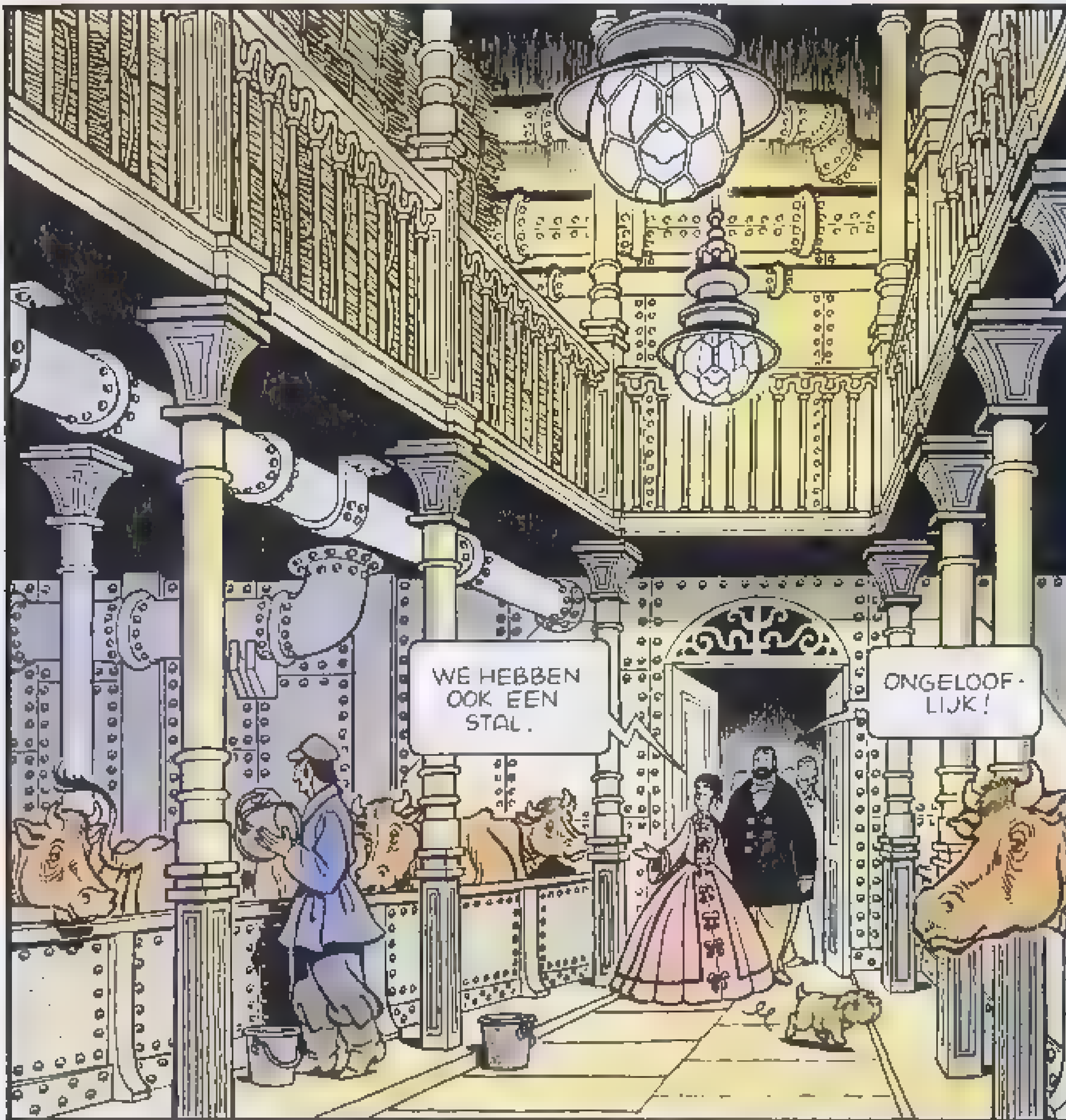
30.

wordt vervolgd

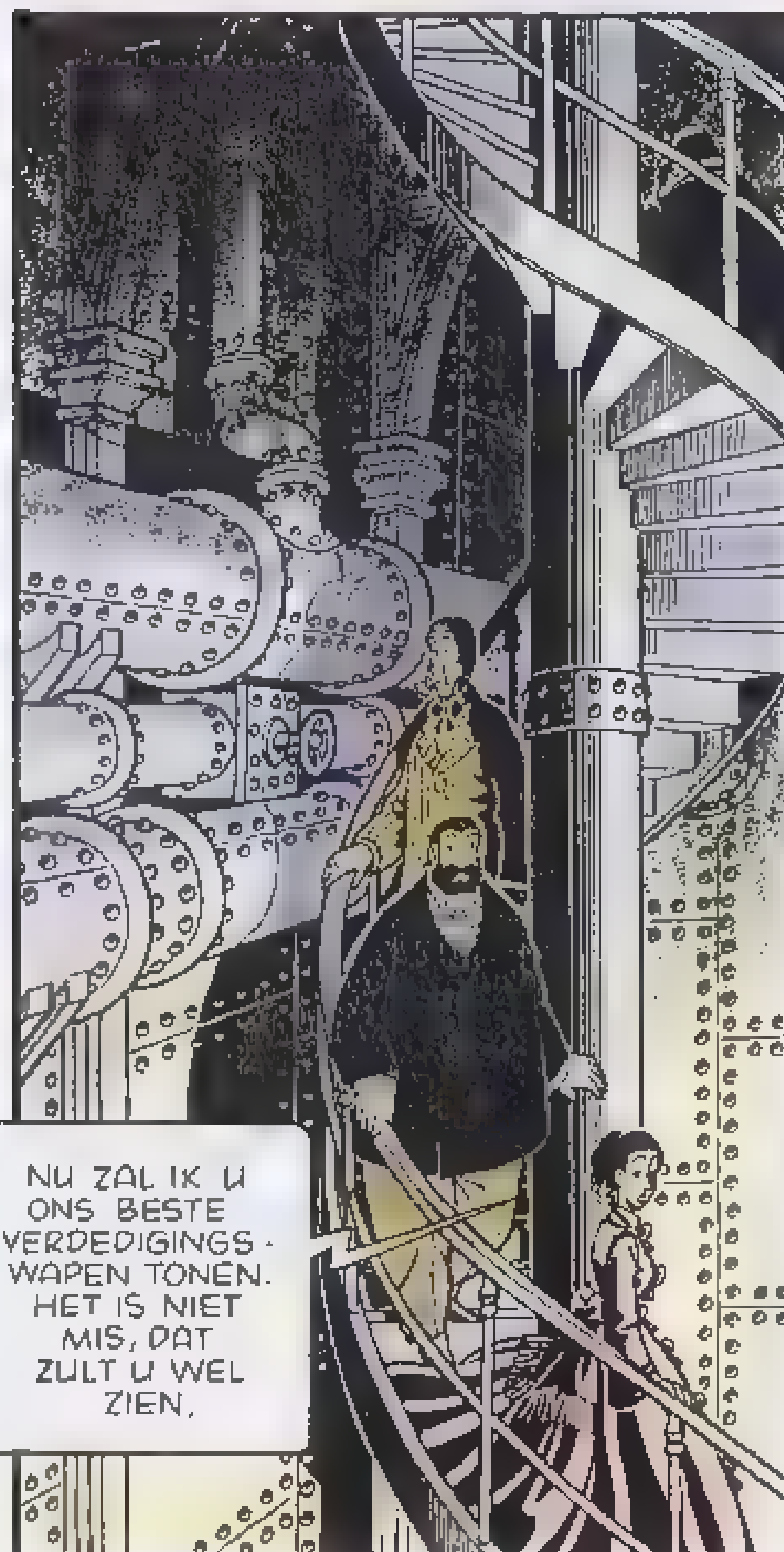
SAMENVATTING: Sophie Lartigue heeft een beroep op professor Stratus gedaan, omdat hij de enige ■ die de varende vesting, gebouwd door wijlen haar vader, kan repareren. De schade is ■ wijten aan sabotage, waarschijnlijk uitgevoerd door een verrader in dienst van kolonel Esteban!...

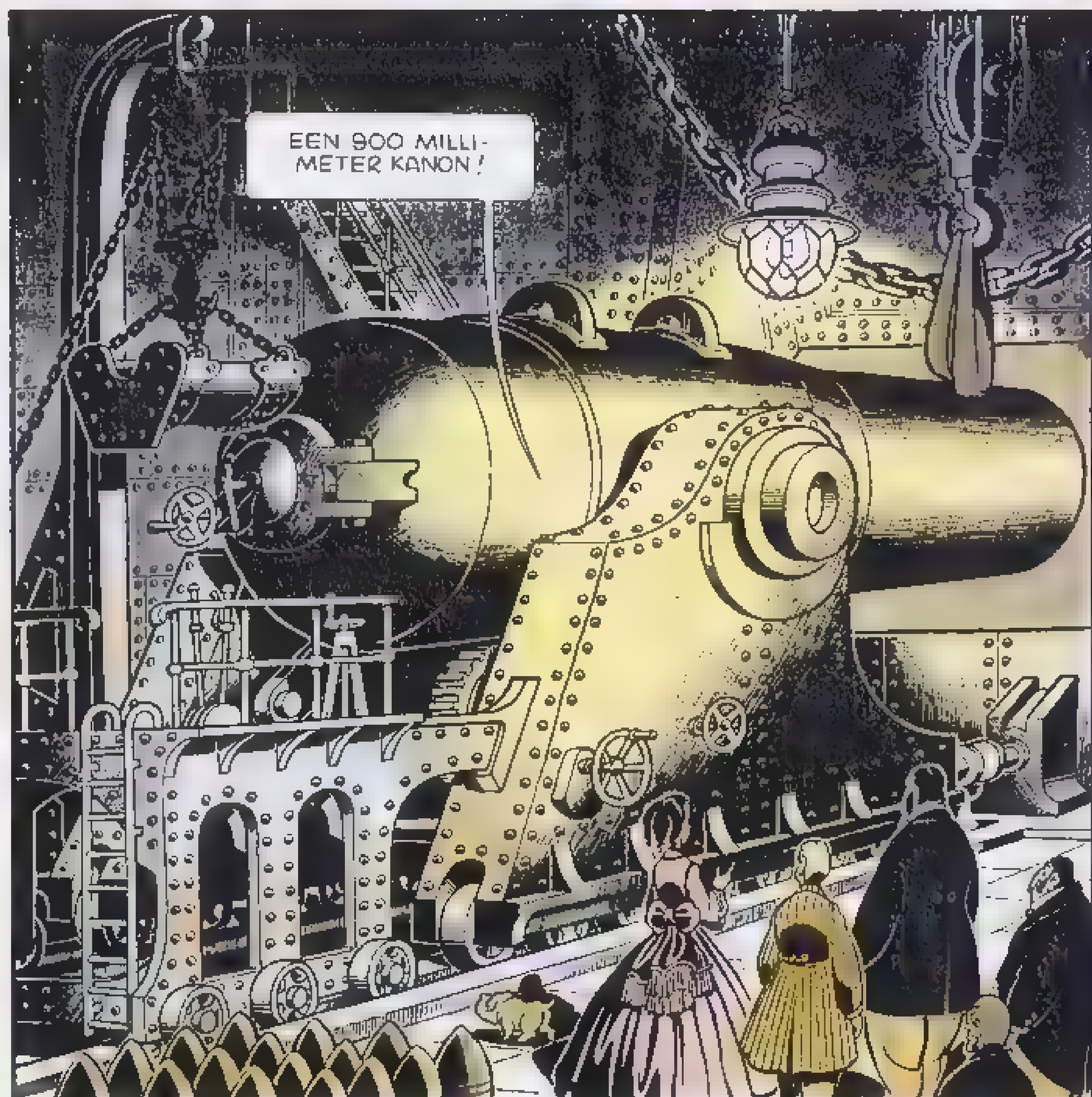
G. Counhaye

PROFESSOR STRATUS

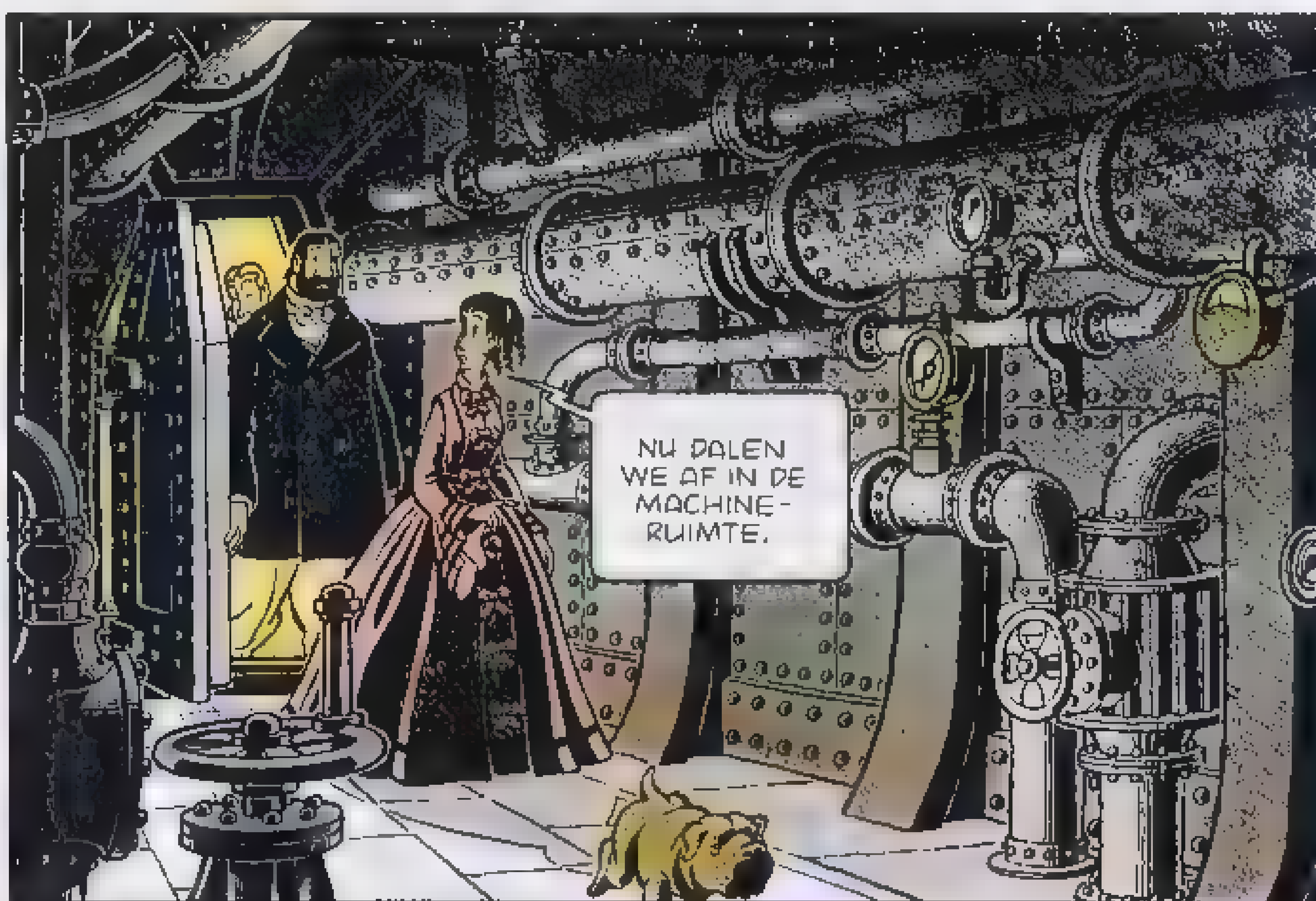

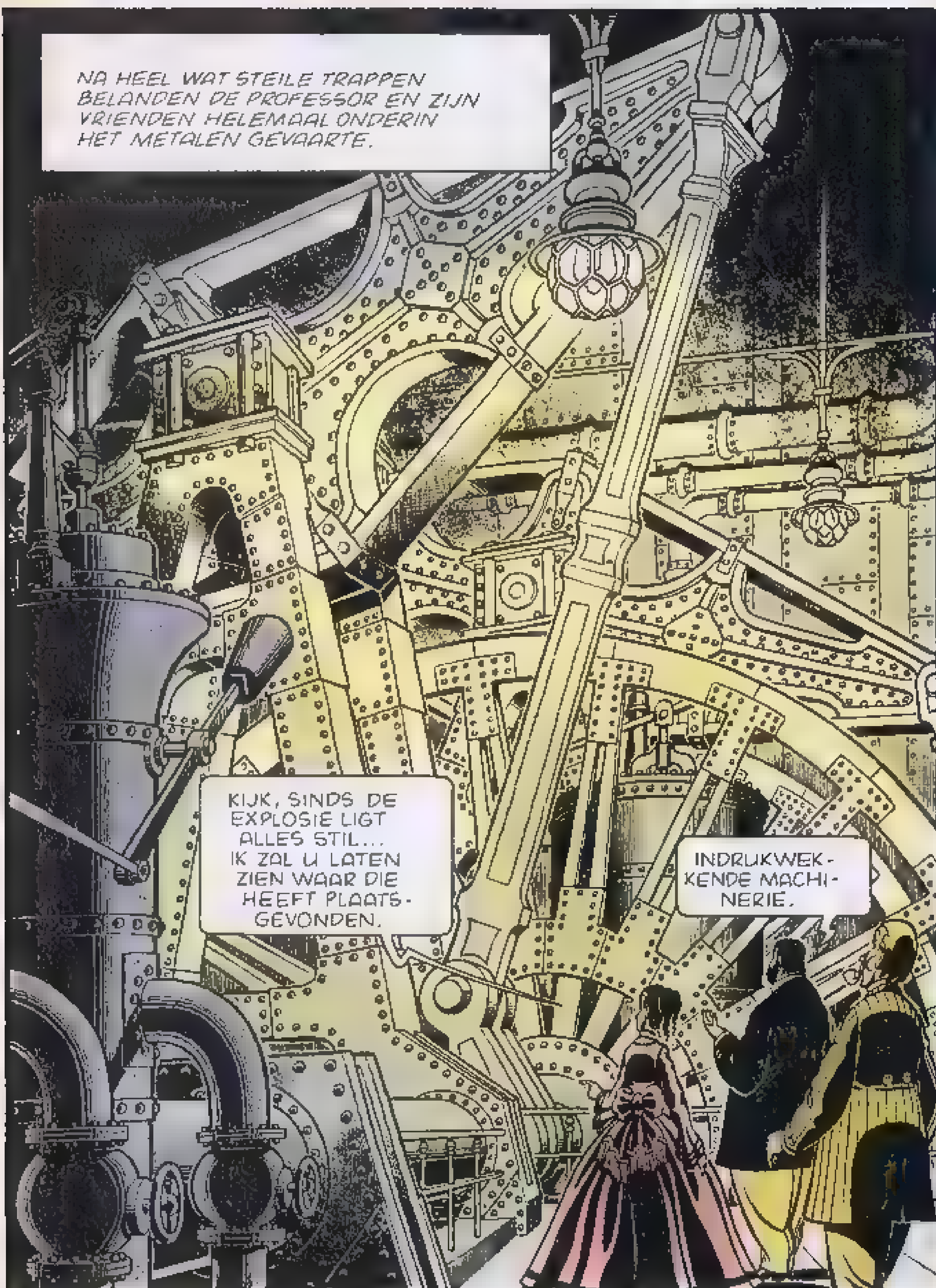

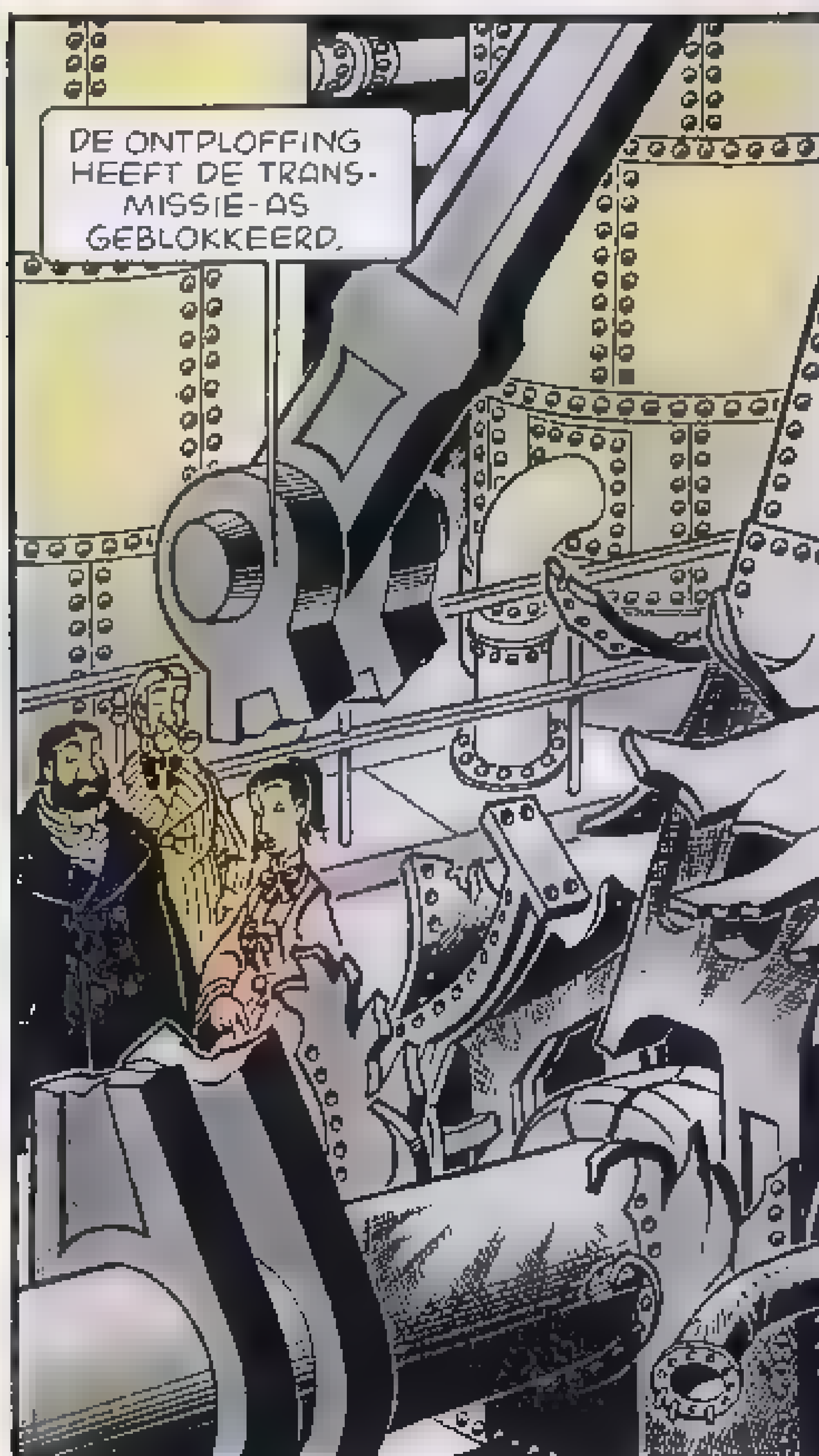

WE BESCHIKKEN OOK OVER VEERTIEN LICHTERE KANONNEN AAN WEERSZIJDEN VAN HET SCHIP. MAAR MET DAT HELE ARSENAAL KUNNEN WE TOCH NIET OP TEGEN DE VLOOT VAN DE GENERAAL. ALS HIJ MET AL ZIJN SCHEPEN HET VUUR OPENT, ZIJN WE ZO NAAR DE KELDER.

NU DALEN WE AF IN DE MACHINE-RUIMTE.

NA HEEL WAT STEILE TRAPPEN BELANDEN DE PROFESSOR EN ZIJN VRIENDEN HELEMAAL ONDERIN HET METALEN GEVAARTE.
KIJK, SINDS DE EXPLOSIE LIGT ALLES STIL... IK ZAL U LATEN ZIEN WAAR DIE HEEFT PLAATS-GEVONDEN.
INDRUKWEK-KENDE MACHI-NERIE.

DE ONTPLOFFING HEEFT DE TRANS-MISSIE-AS GEBLOKKEERD.

DE BOMMENPLAATSER WIST WAT HIJ DEED TOEN HIJ DEZE PLEK KOOS.

14

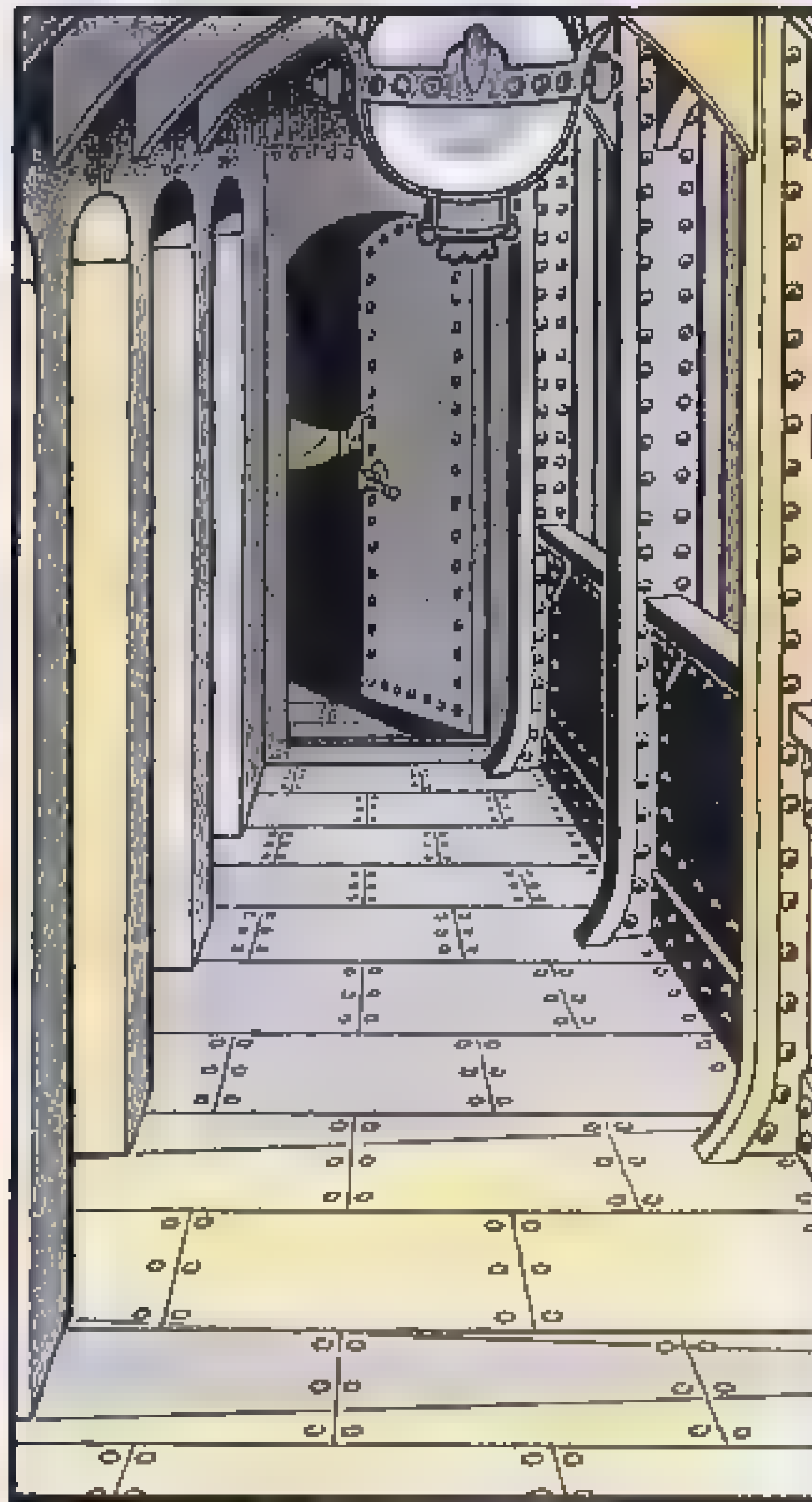

HEBBEN JULLIE RESERVE-ONDERDELEN ?
ALLE MACHINE-ONDERDELEN ZIJN AAN BOORD EN DE BEMANNING STAAT TOT UW BESCHIKKING.

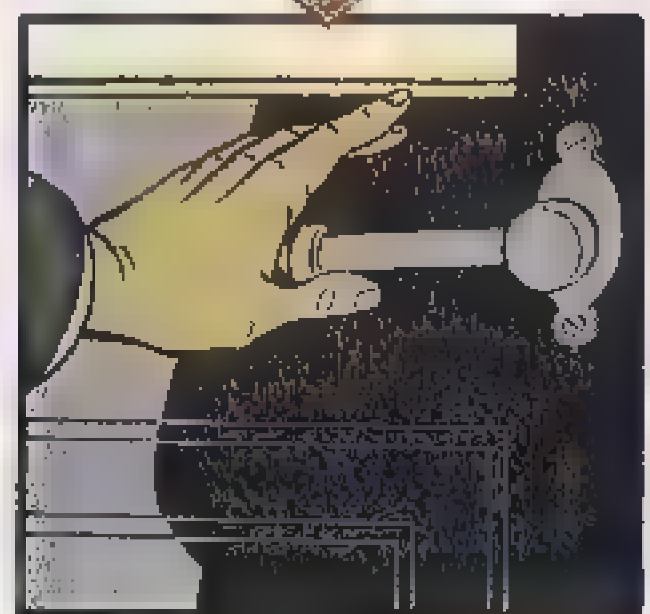

EN HEBT U DE PLANNEN ?
JA, IN DE KLUIS VAN MIJN VADER. HIJ HAD ZE MEEGENOMEN, ZODAT DE GENERAAL GEEN ANDER SCHIP KON MAKEN.

DAN ZAL HET WEL LUKKEN, MAAR EERST GA IK DIE PLANNEN EENS BEKIJKEN.
U KUNT U INSTALLEREN IN DE KAMER VAN MIJN VADER. O, PROFESSOR, U GEEFT ONS WEER HOOP!

ONDER DE BOZE BLIK VAN GENERAAL ESTEBAN ZET DE PROFESSOR ZICH 'SAVONDS AAN DE ONTCIJFERING VAN DE PLANNEN.
BOEIEND. ANTOINE WAS WEL IN VORM, MOET IK ZEGGEN...

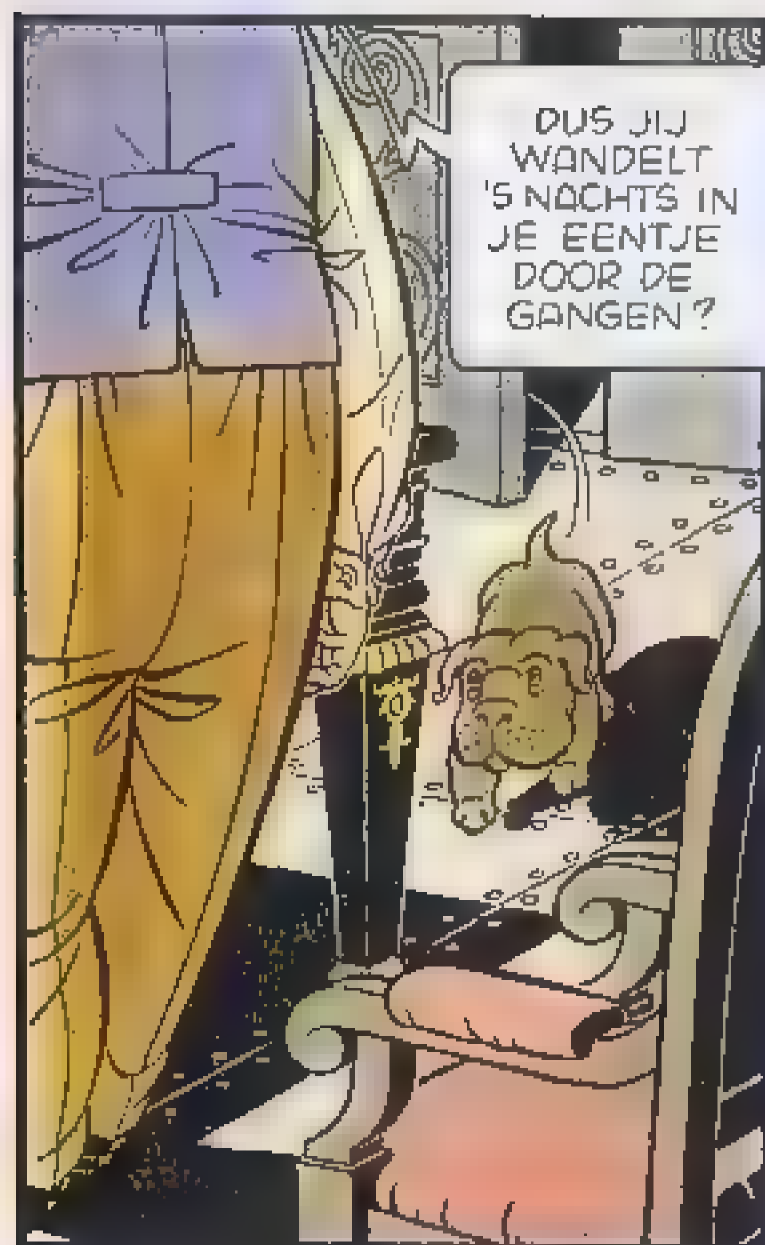

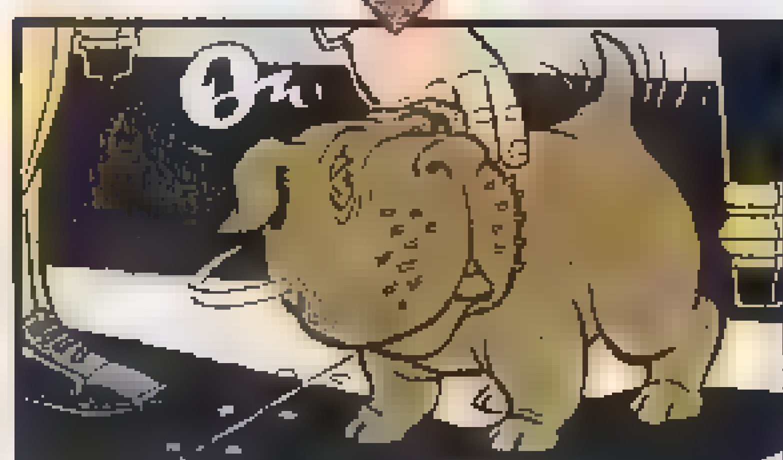

WIE IS DAAR?

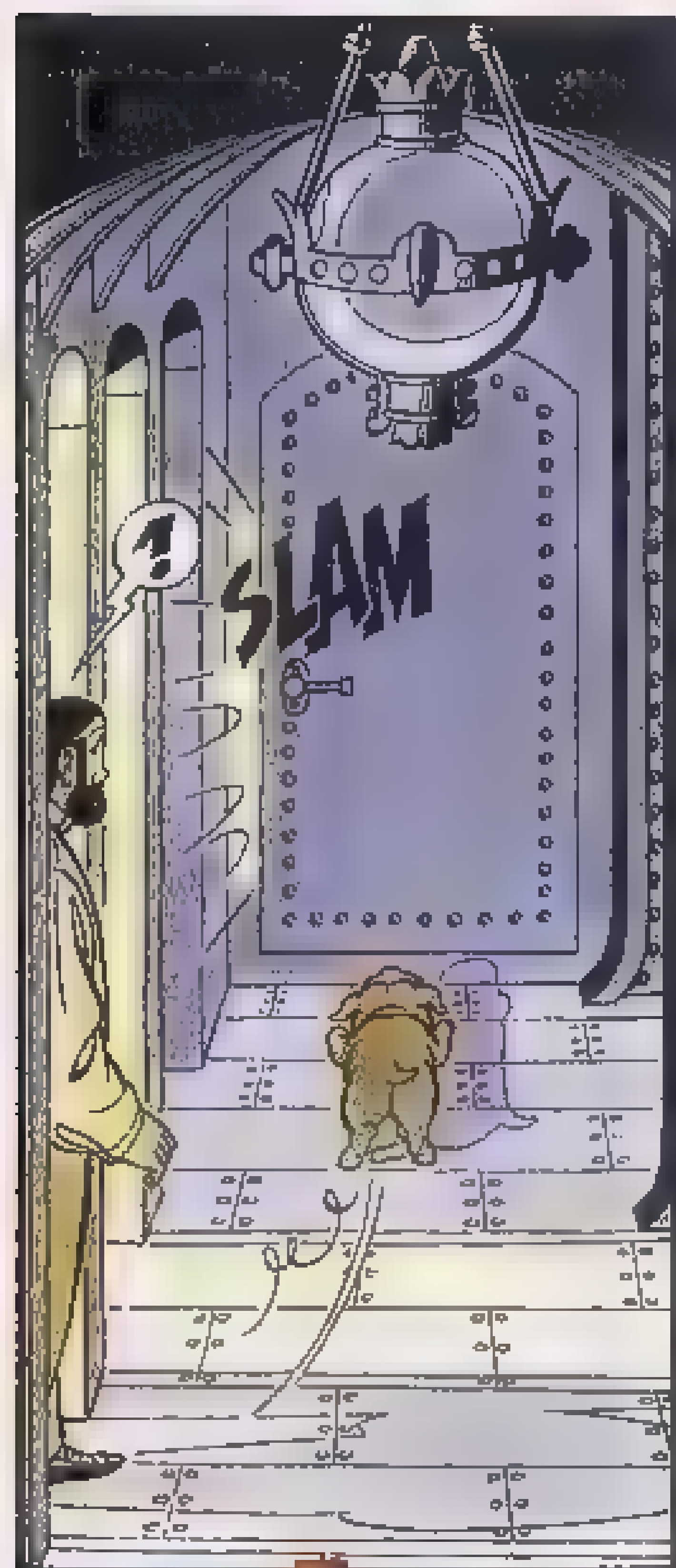
15

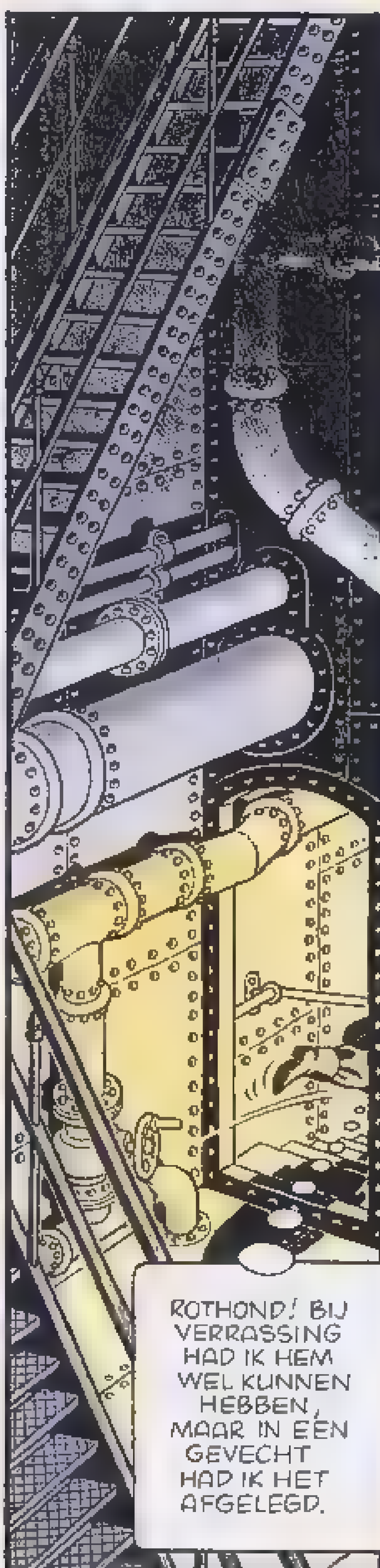

16

wordt vervolgd

SAMENVATTING: Ondanks hun moedige verdediging kunnen de Franken, waaronder Silvester, Merten en de kleine Allard, de wrede, overweldigende entering van de Saracenen niet afslaan... Zodra ze aan land gaan worden ze als slaven verkocht...

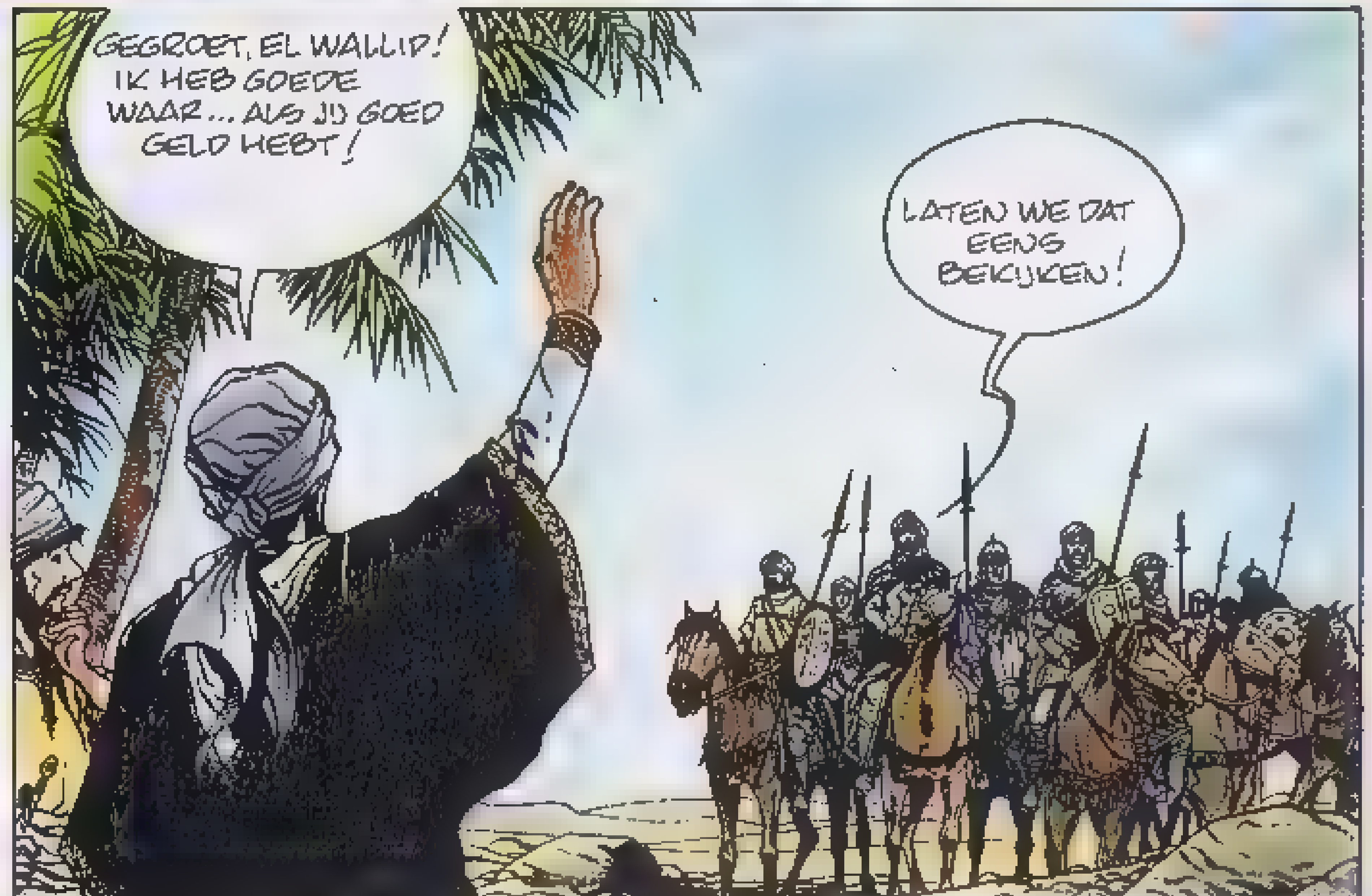
Th. Cayman
M. de Bom

SILVESTER VAN ROCHEFORT

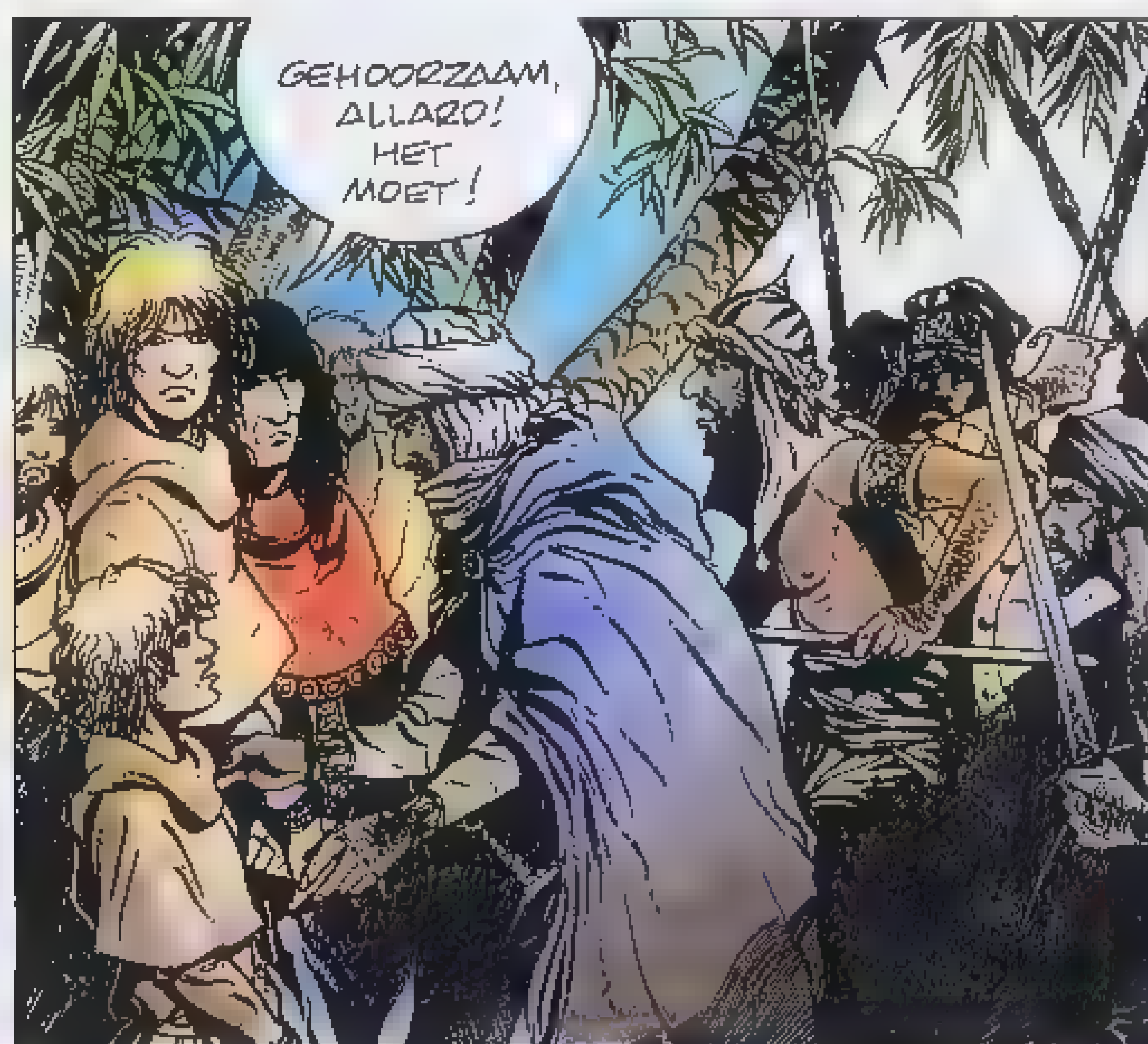

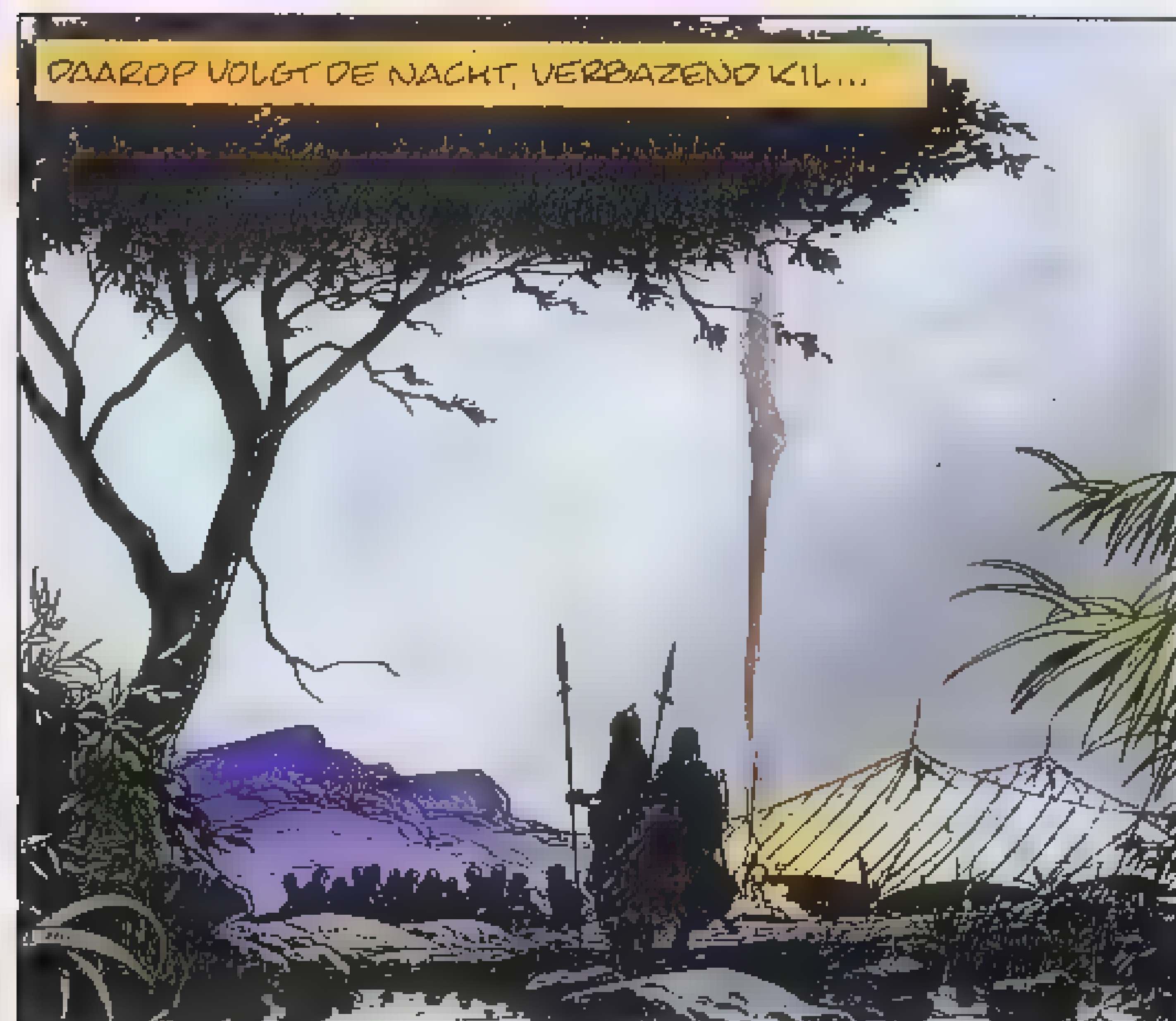

JIJ DAAR! LAAT ME JE TANDEN EENS ZIEN!
N... NEEEE!

GEHOORZAAM, ALLARD! HET MOET!

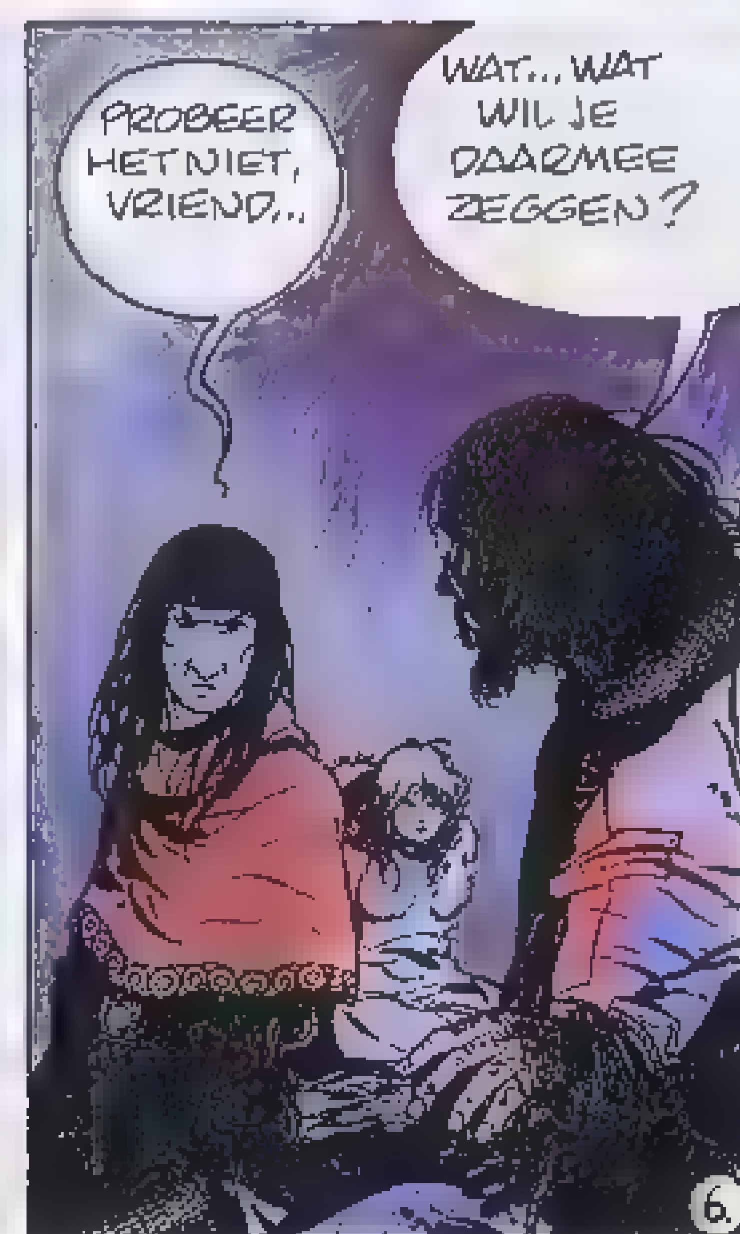

HMM... NIET GEK!

EN TERWIJL DE PIRATEN TERUGKEREN NAAR DE KUST, BEGINT EEN LANGE TOCHT DOOR HET LAND...
HEMEL, DIE ZON!
WAT GEBEURT ER MET ONS?

IK BEGRIJP HET ARABISCH! ONDERLING SPREKEN ZE OVER EL JALLEH, EEN STAD OP ÉÉN DAGREIS VAN HIER... DAAR WORDEN WE VERKOCHT!

DAAROP VOLGT DE NACHT, VERBAZEND KIL...

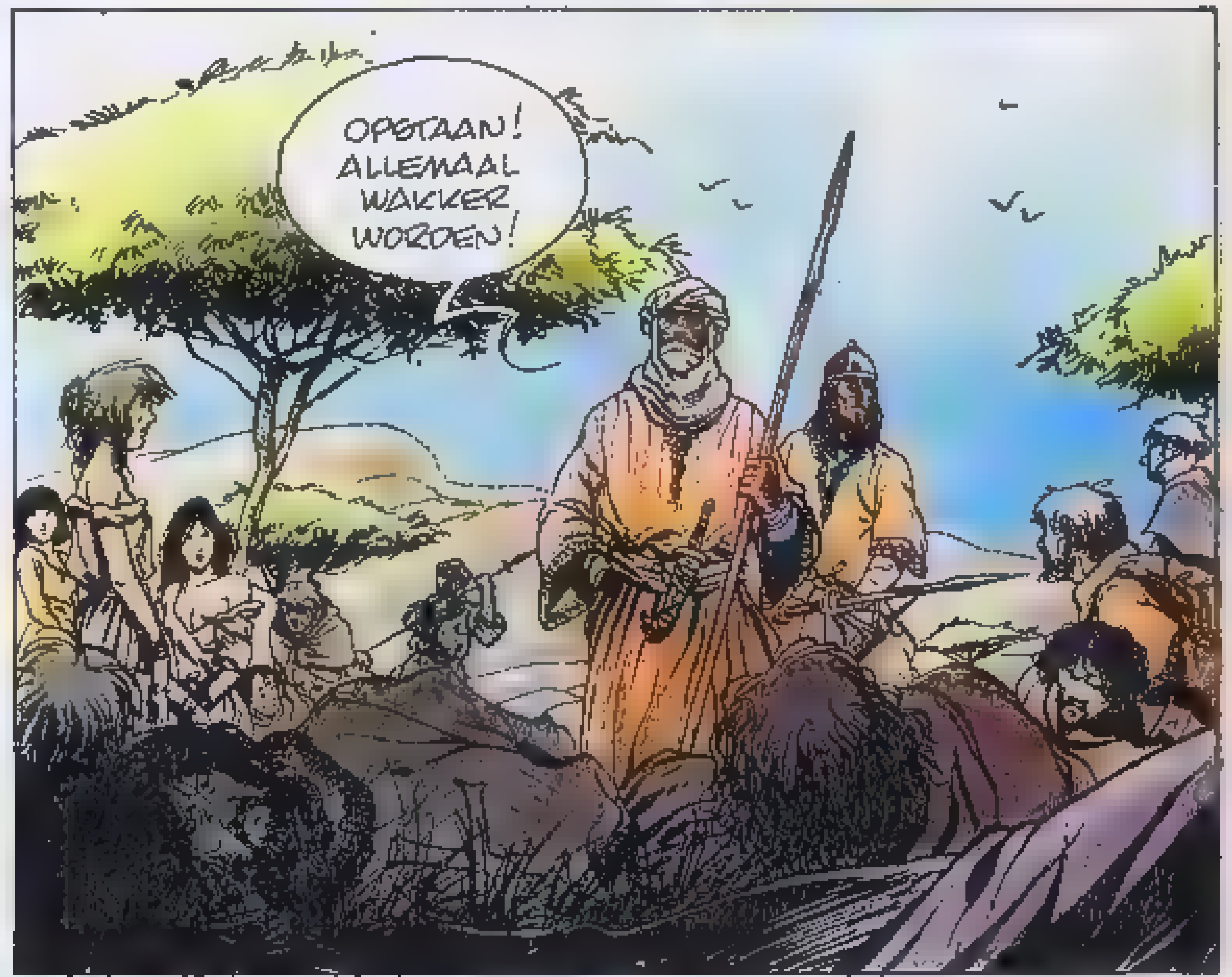

PROBEER HET NIET, VRIEND...
WAT... WAT WIL JE DAARMEE ZEGGEN?
6

HET IS JE GELUKT JE TOUWEN LOS TE KRIJGEN! IK HEB HET GEZIEN! DOE HET NIET. JE KOMT NIET VER!
DAT IS MIJN ZAAK! ALLES IS BETER DAN TE EINDIGEN ALS SLAAF! GOD BESCHERME JE!

OPSTAAN! ALLEMAAL WAKKER WORDEN!

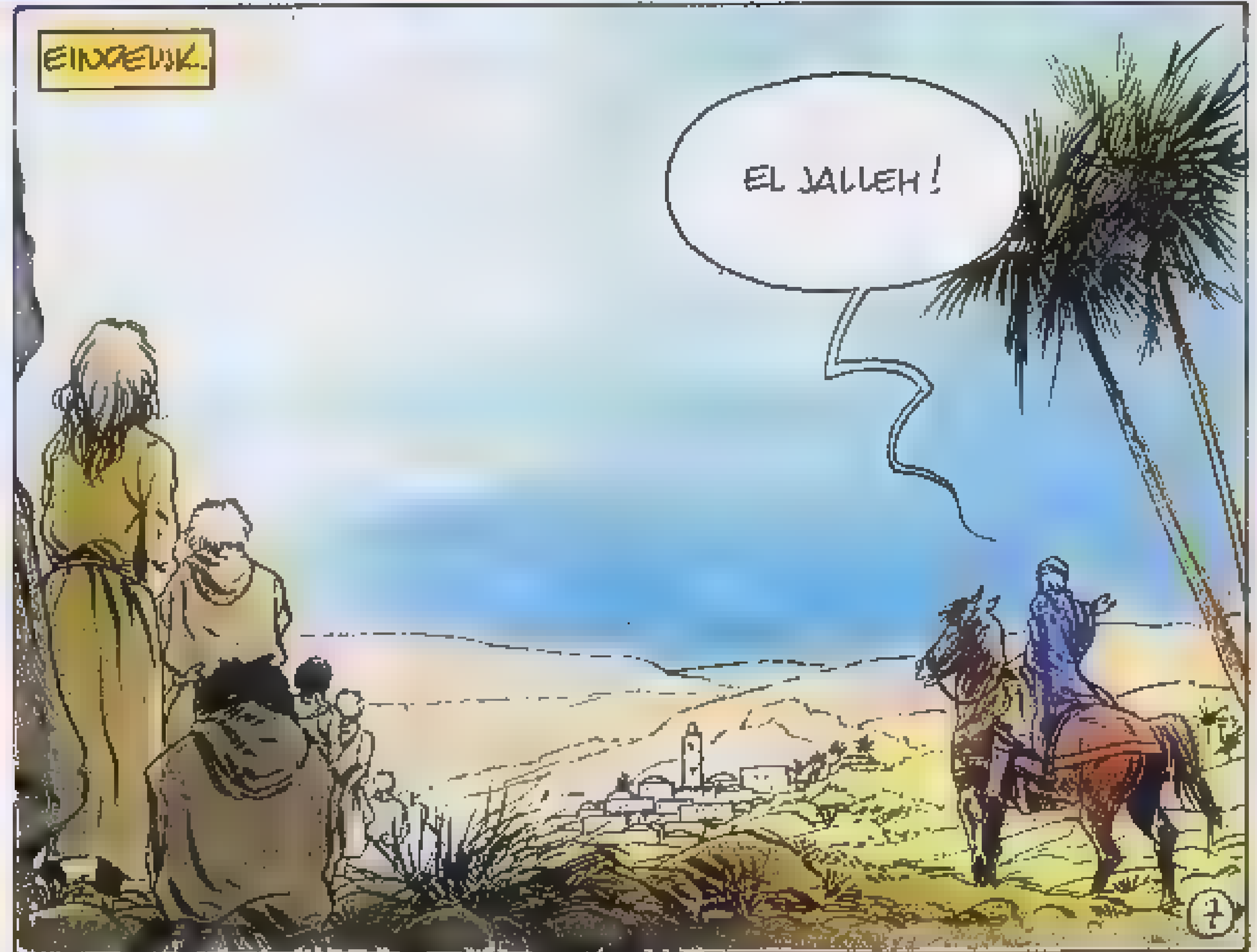
MERTEN!... DAT IS DE MAN DIE NAAST JE ZAT!...
JA

KIJK GOED, FRANKEN! HETZELFDE OVERKOMT JULLIE ALS JE OOK PROBEERT TE VLUCHTEN!!

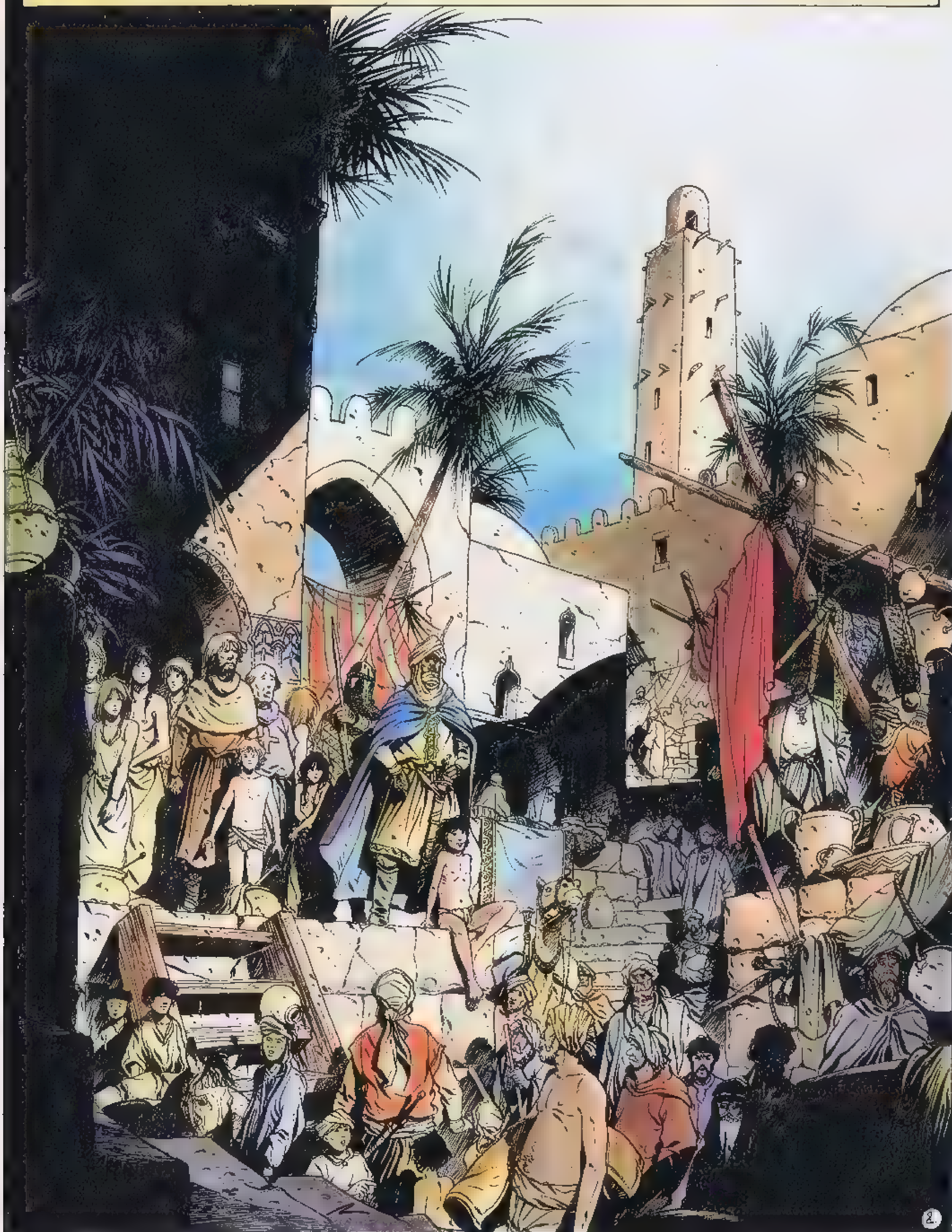
EET NU! DE WEG IS NOG LANG!

EINDELIJK.
EL JALLEH!

SILVESTER VAN ROCHEFORT

HEB JE M'N LAATSTE ALBUM **DE UITGESTOTENEN** BIJ DE LOMBARD UITGAVEN AL GELEZEN!

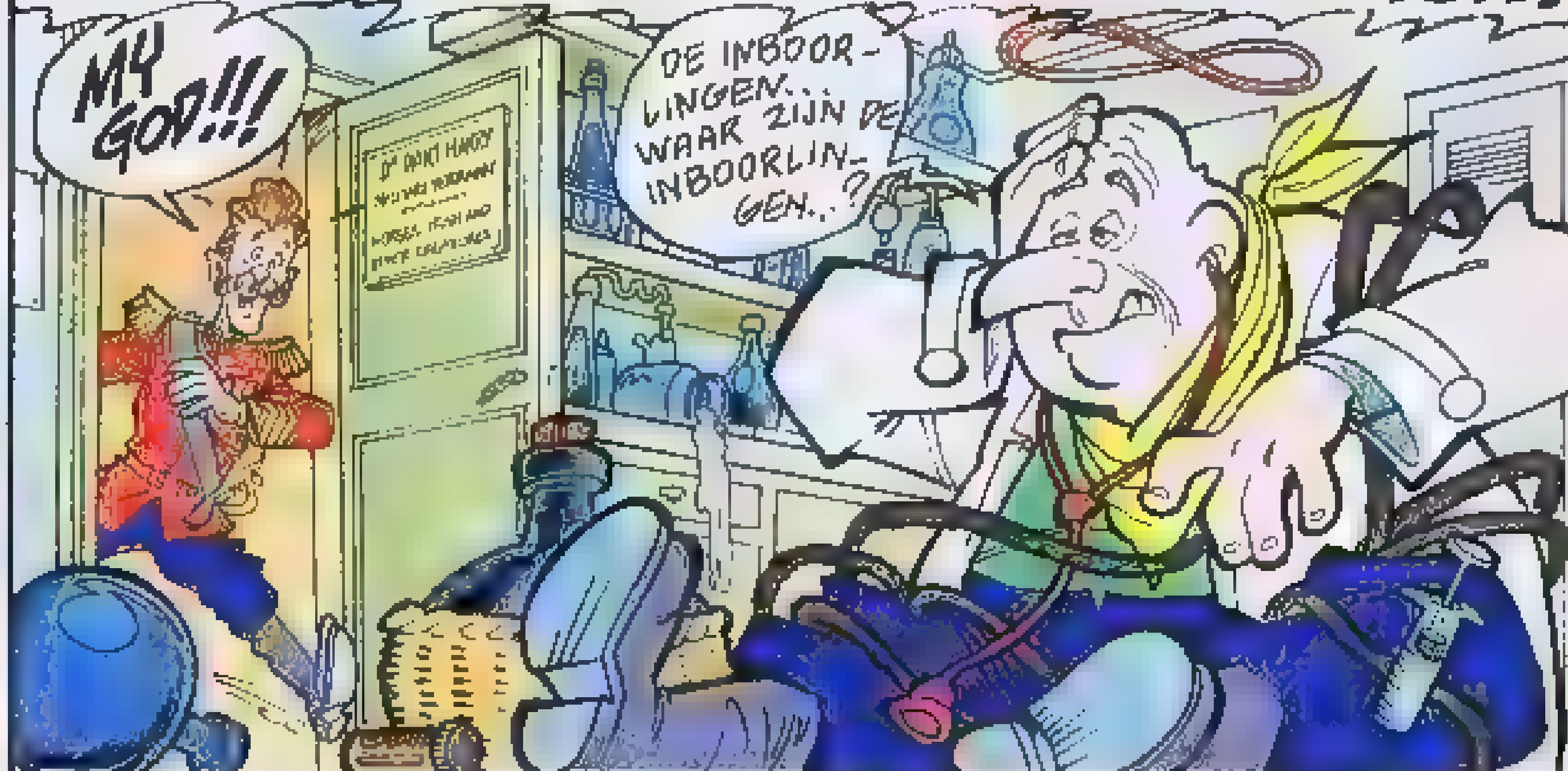
wordt vervolgd

SAMENVATTING: Het ging een beetje te goed voor onze vrienden: het excuus van de zieke tijger, om zo de praktijkruimte van de dierenarts binnen te komen, het gemak waarmee ze alle produkten die ze daar binnen handbereik vonden, mee konden nemen... Maar ze hadden één kleinigheid over het hoofd gezien: het ingeschakelde alarm!

C. Ridel
S. Arleston

TANDORI

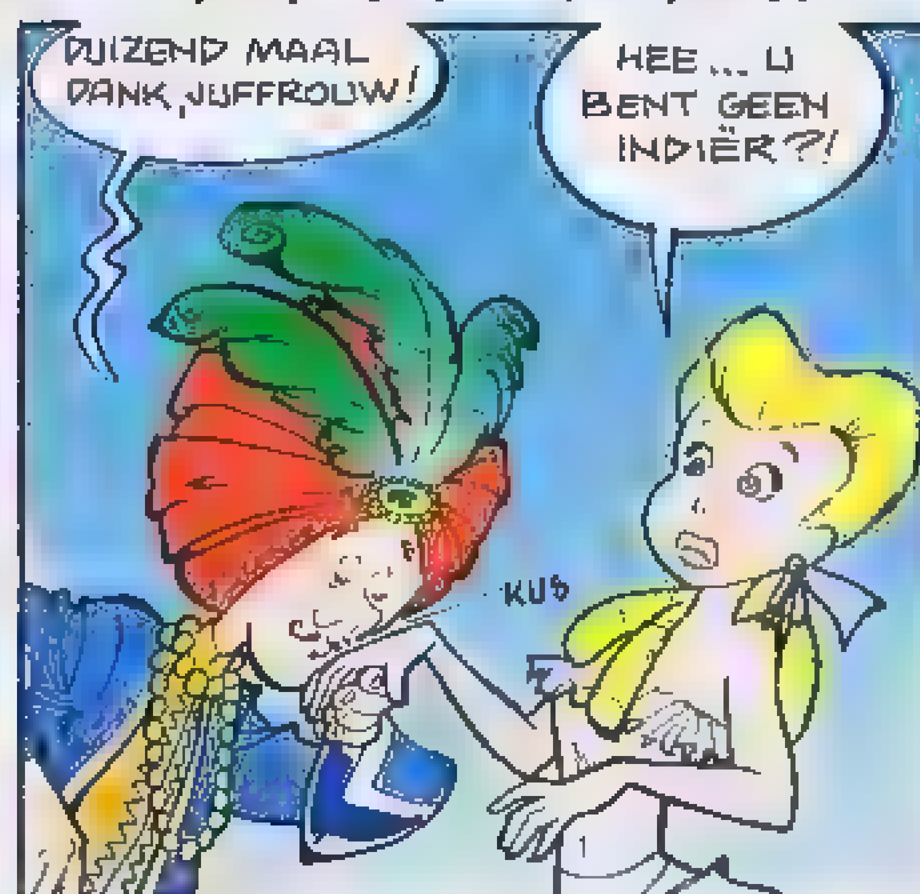
SNEL! KOM ERIN!!!
MAAR...

ALARM!

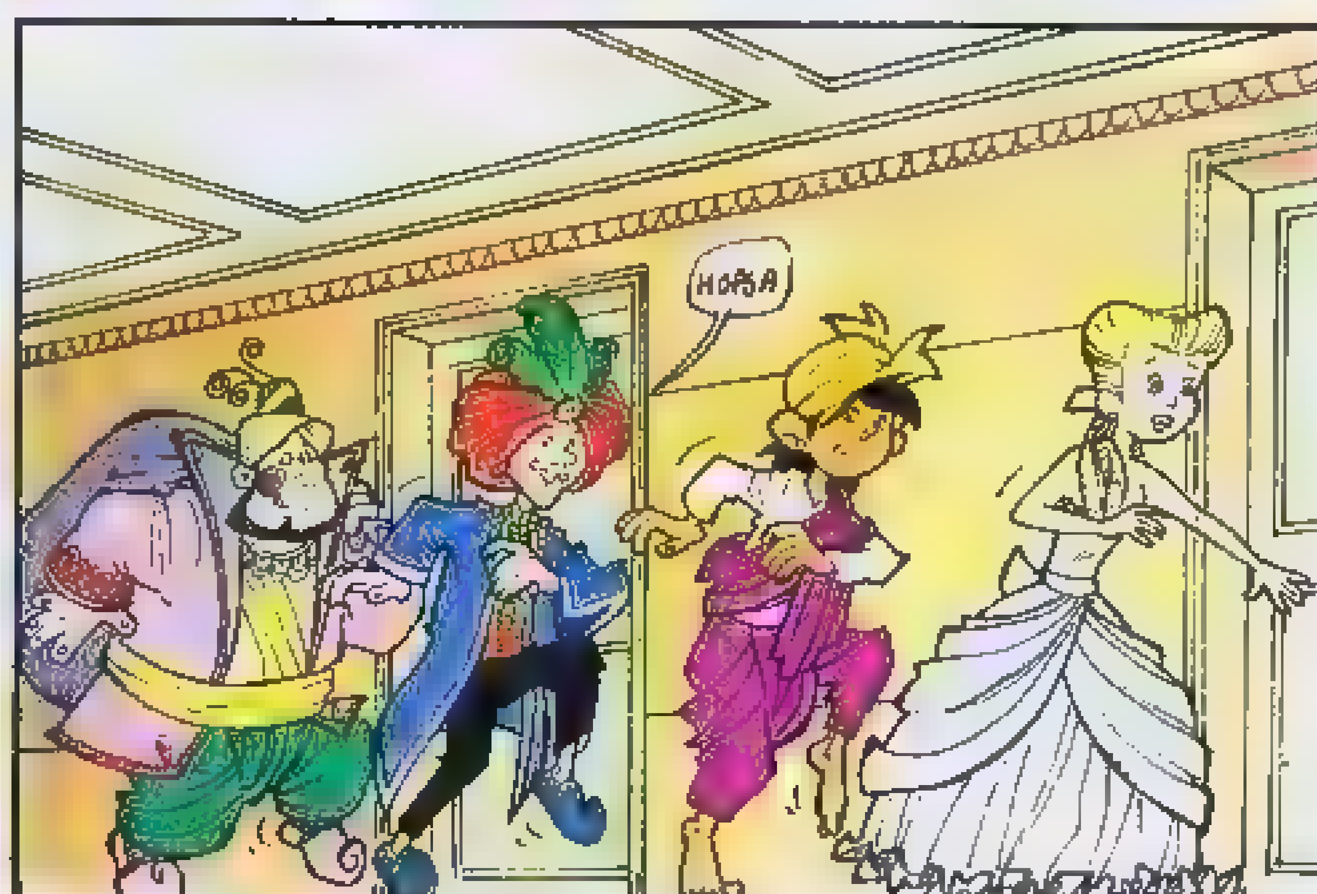
AL SNEL KOMT HET ONDERZOEK OP GANG...
WAT ZOEKEN WE...?
NO IDEA.
TUGUDUM TUGUDUM TUGUDUM TUGUDUM TUGUDUM TUGUDUM TUGUDUM

ZE VERWIJDEREN ZICH!
WAT JEUKT DAT DING!

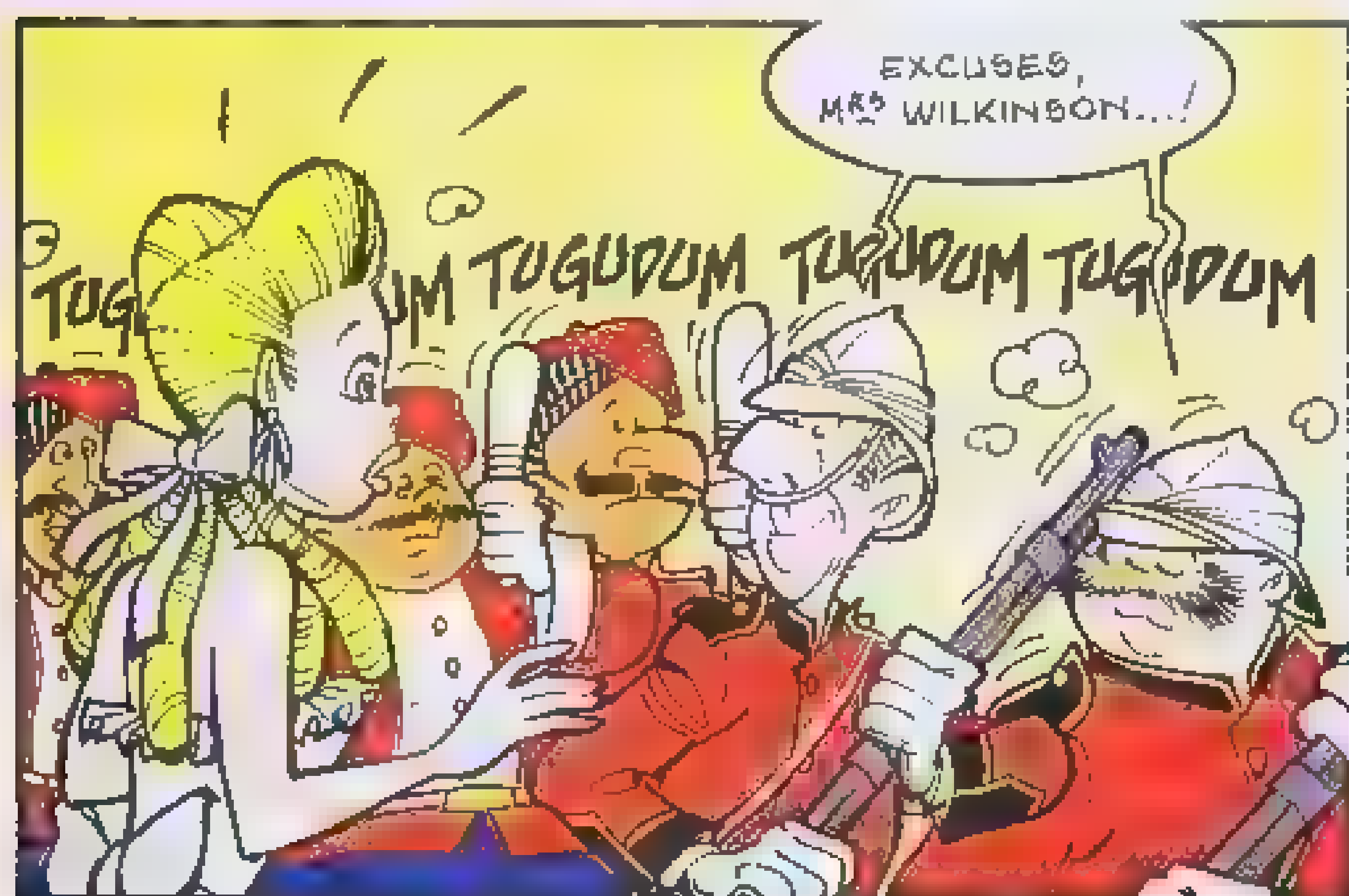

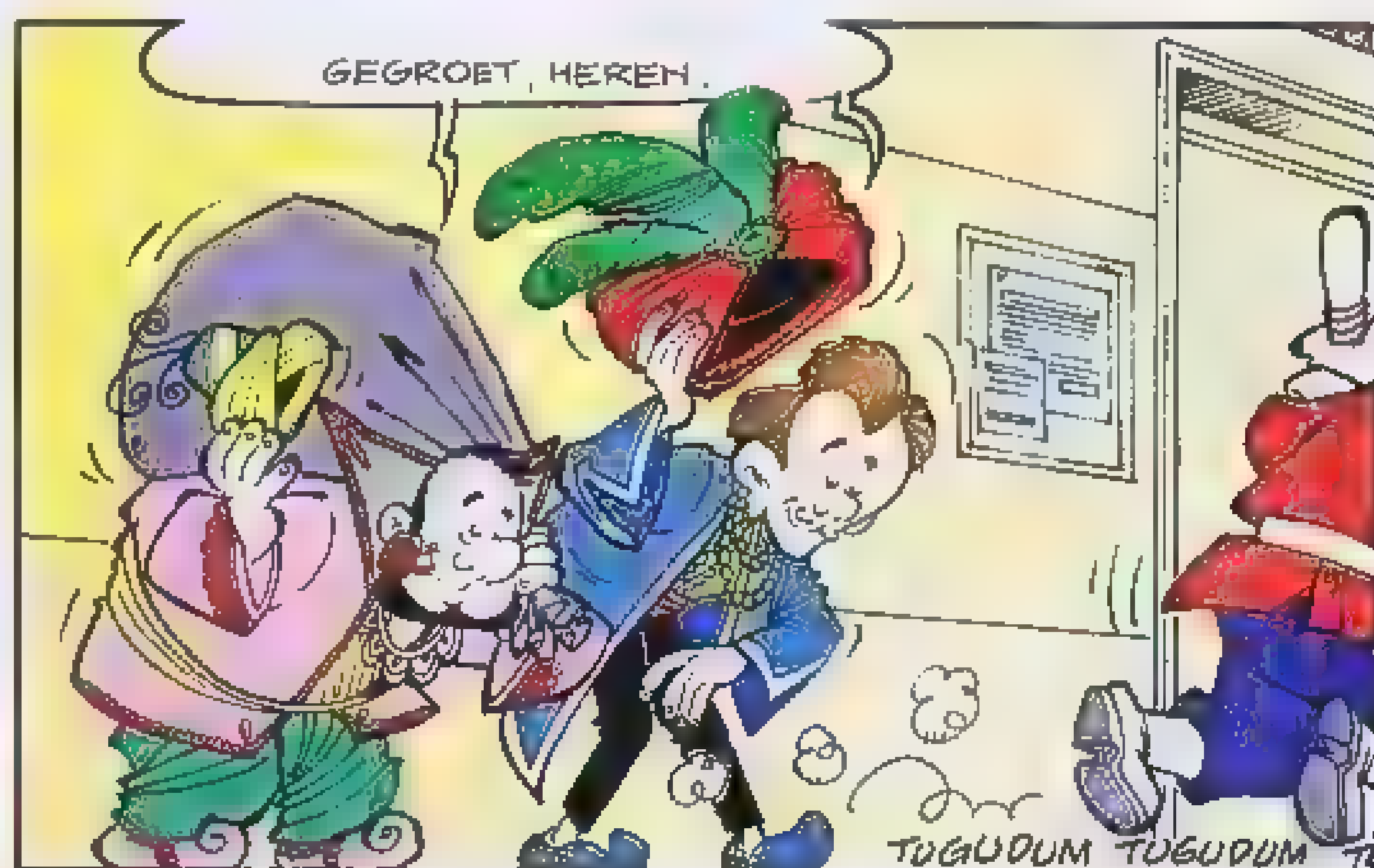

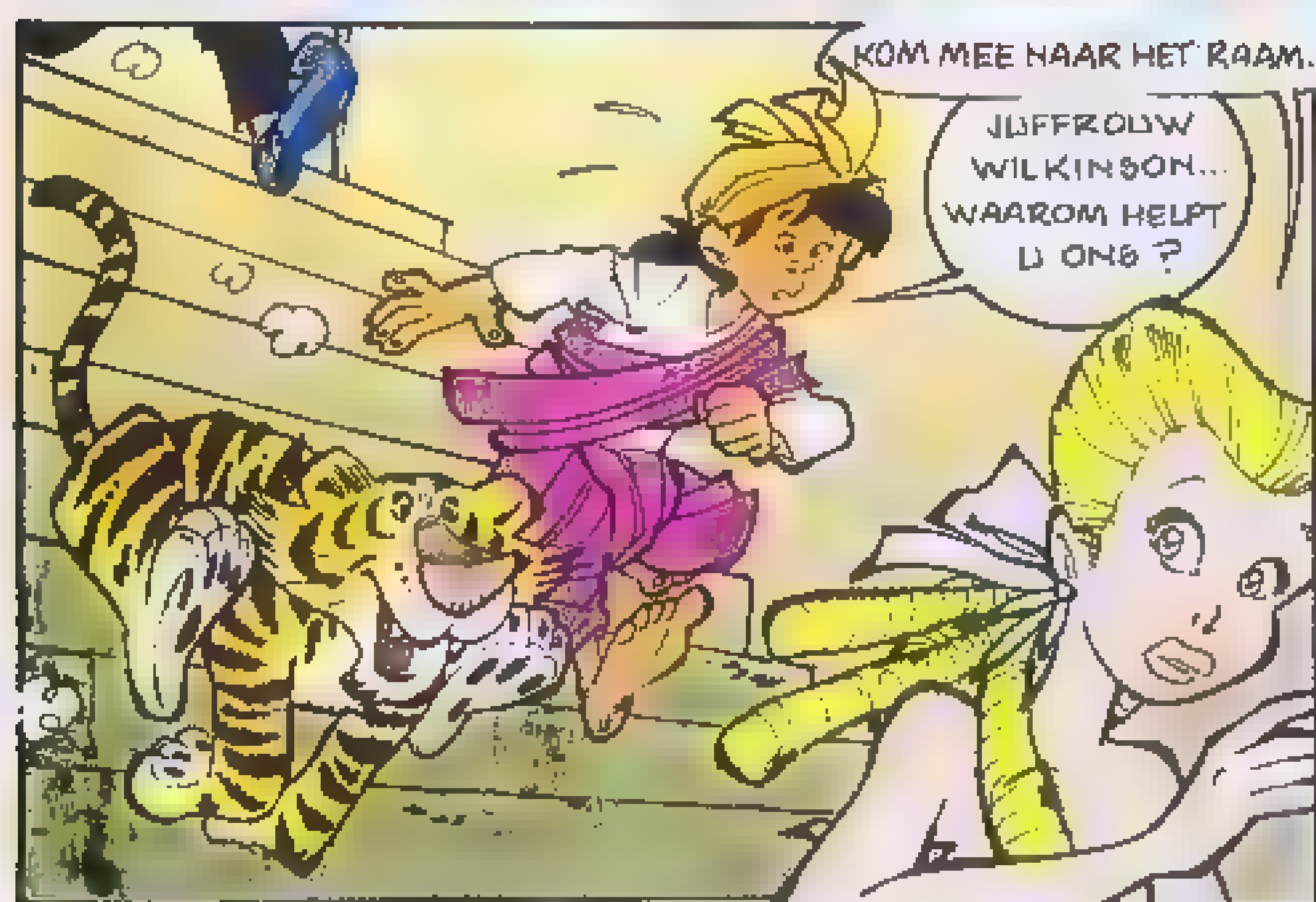

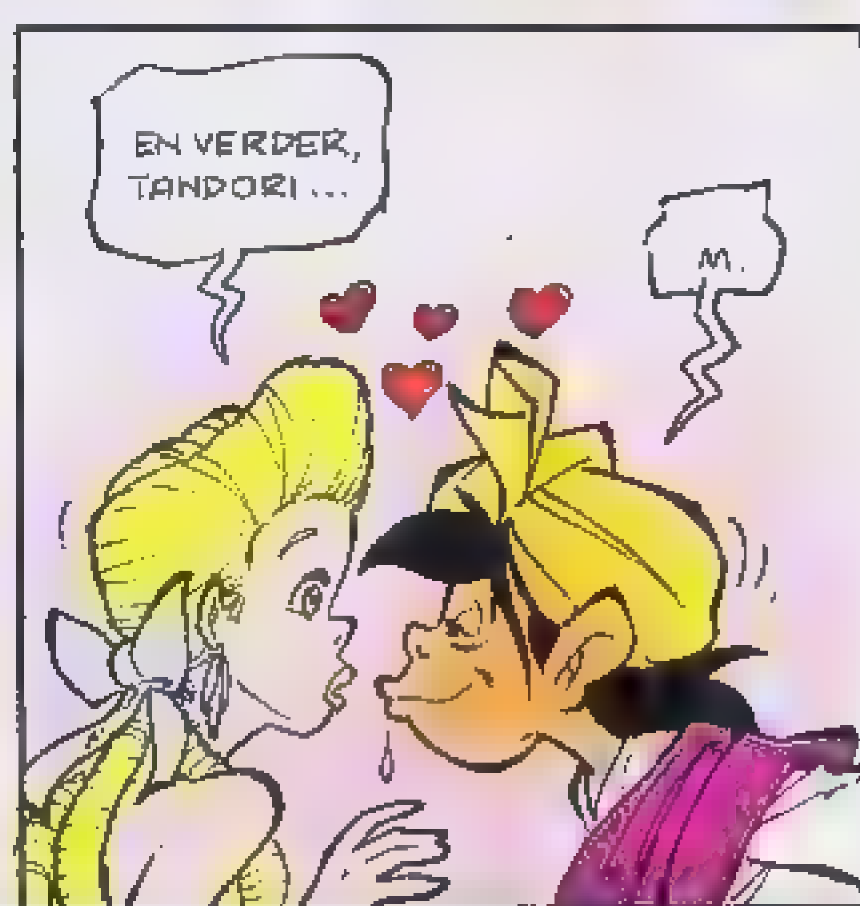

EXCUSES, MRS WILKINSON...!
TUGUDUM TUGUDUM TUGUDUM TUGUDUM

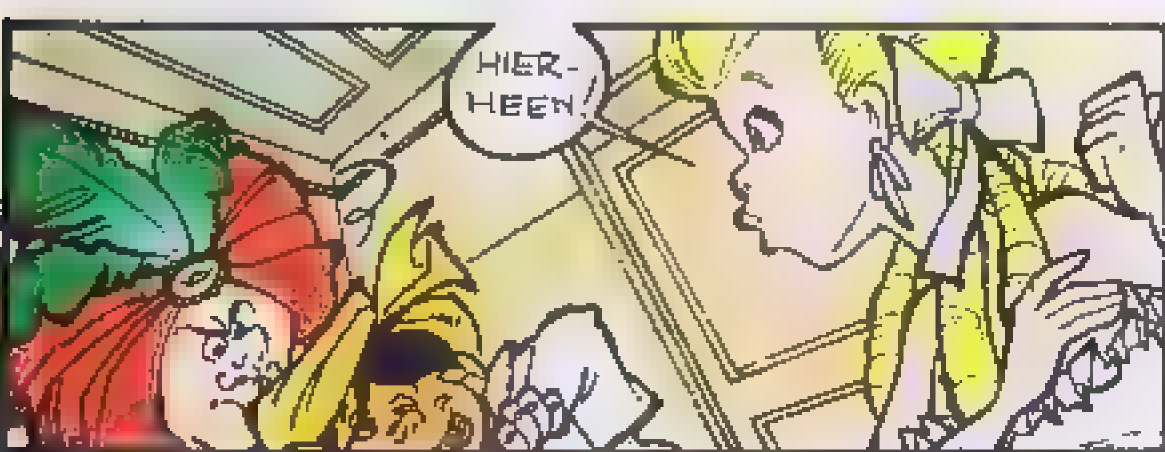

GEGROET, HEREN.
TUGUDUM TUGUDUM

KOM MEE NAAR HET RAAM...!
JUFFROUW WILKINSON... WAAROM HELPT U ONS?

OMDAT U ZICH TERECHT TEGEN DE OPIUMHANDEL VERZET. EN VERDER...

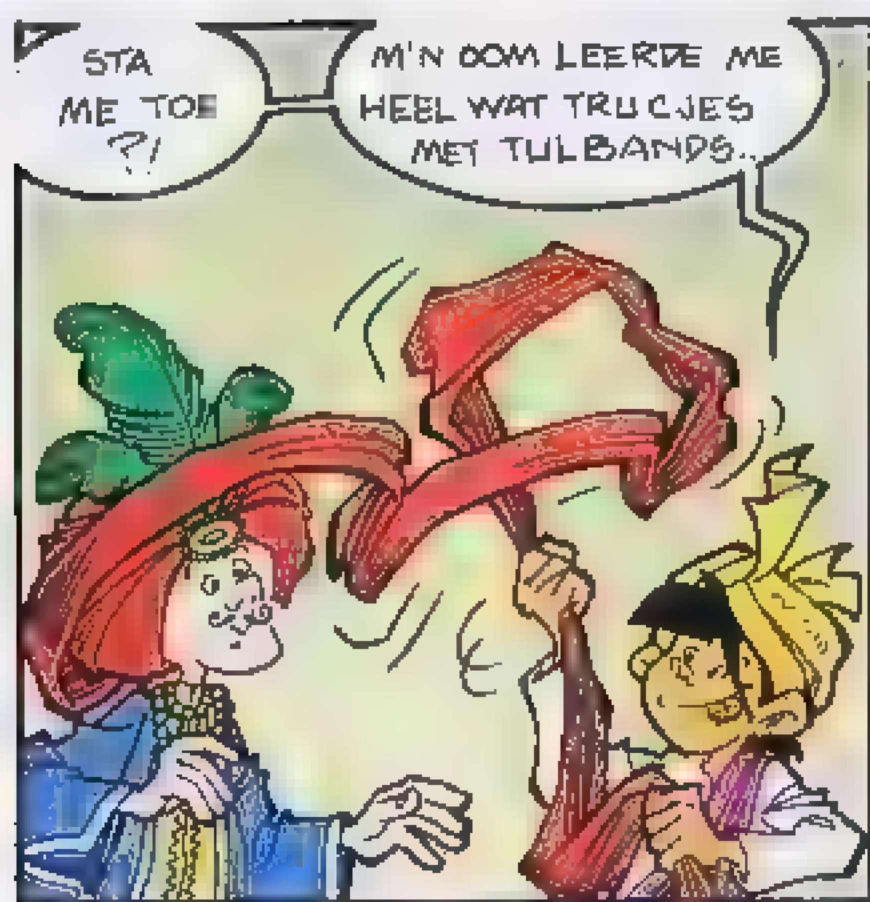

EN VERDER, TANDORI...
M.

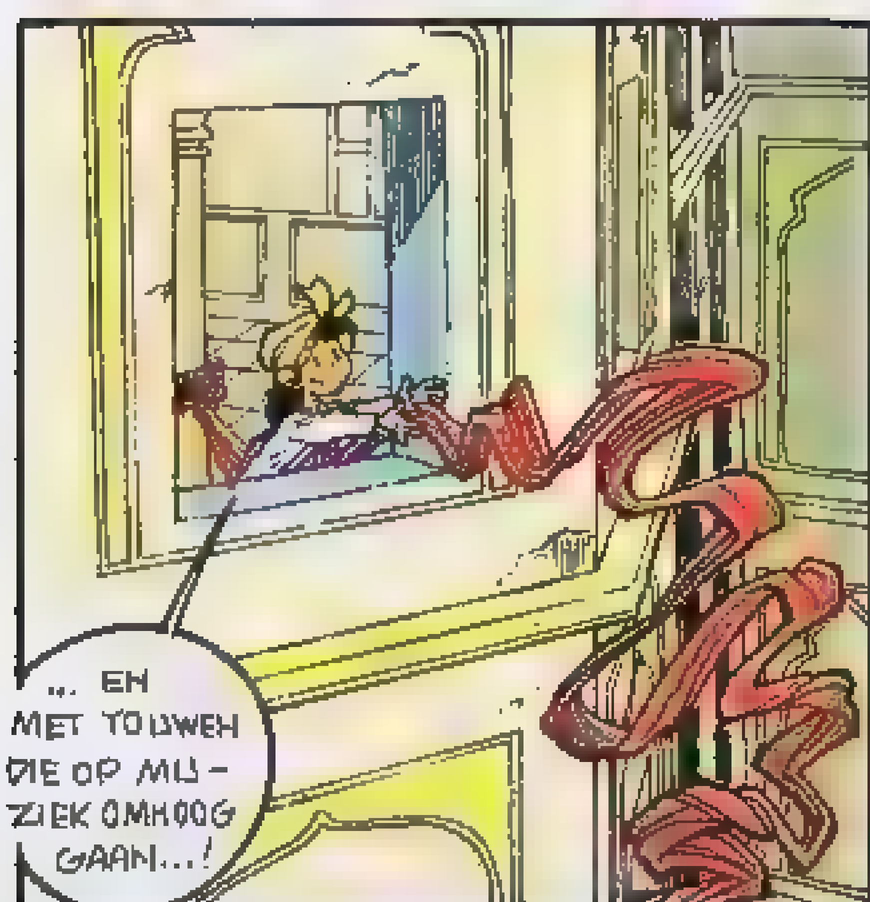

EN EEN HEER WEET OP TIJD TE VERTREKKEN, TANDORI!
TE MEER ALS HIJ IN ACTIE MOET KOMEN!
OEPS

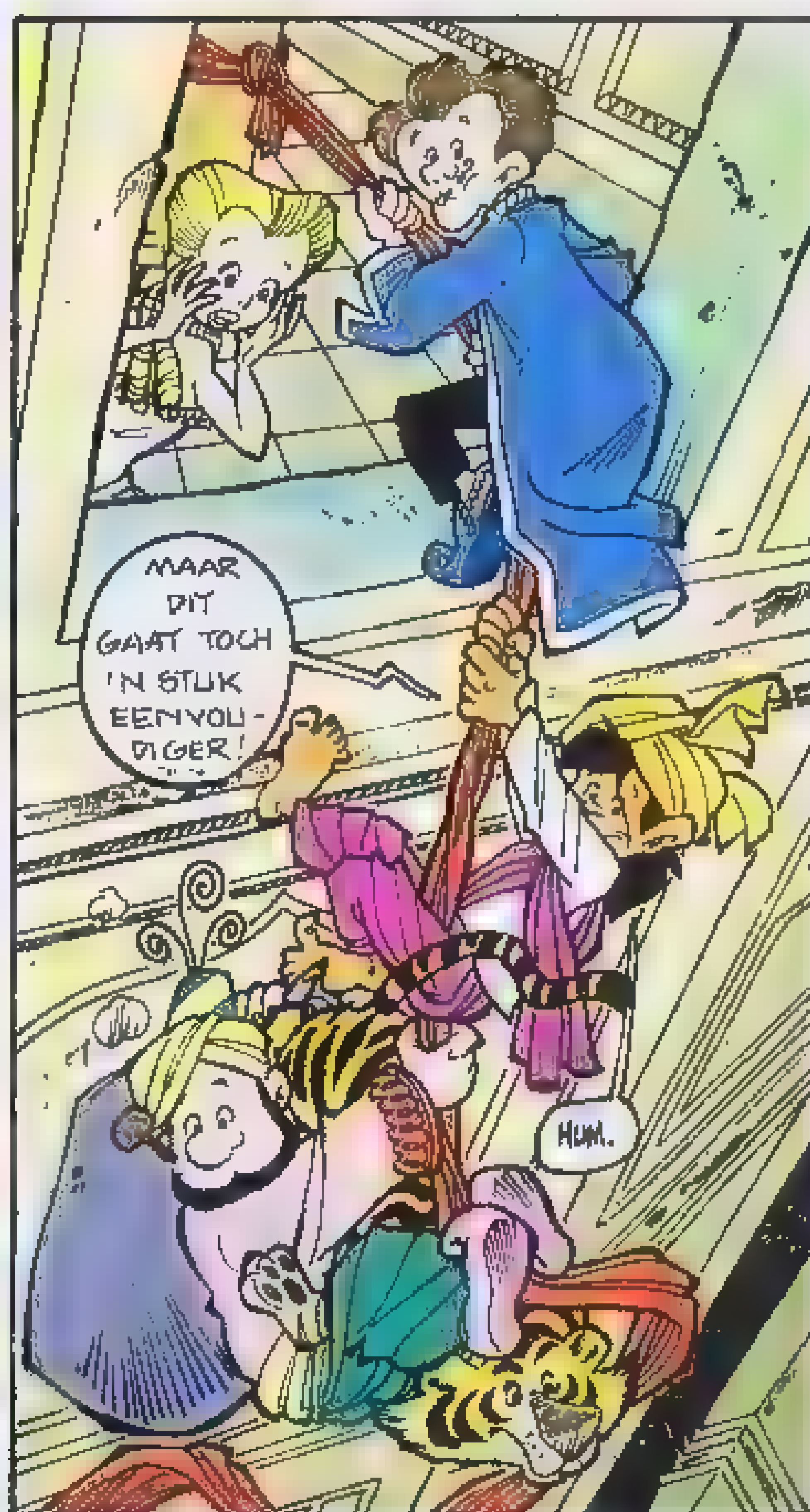

HIERHEEN!

ALLE ALIKRUIKEN! DA'S HOOG!

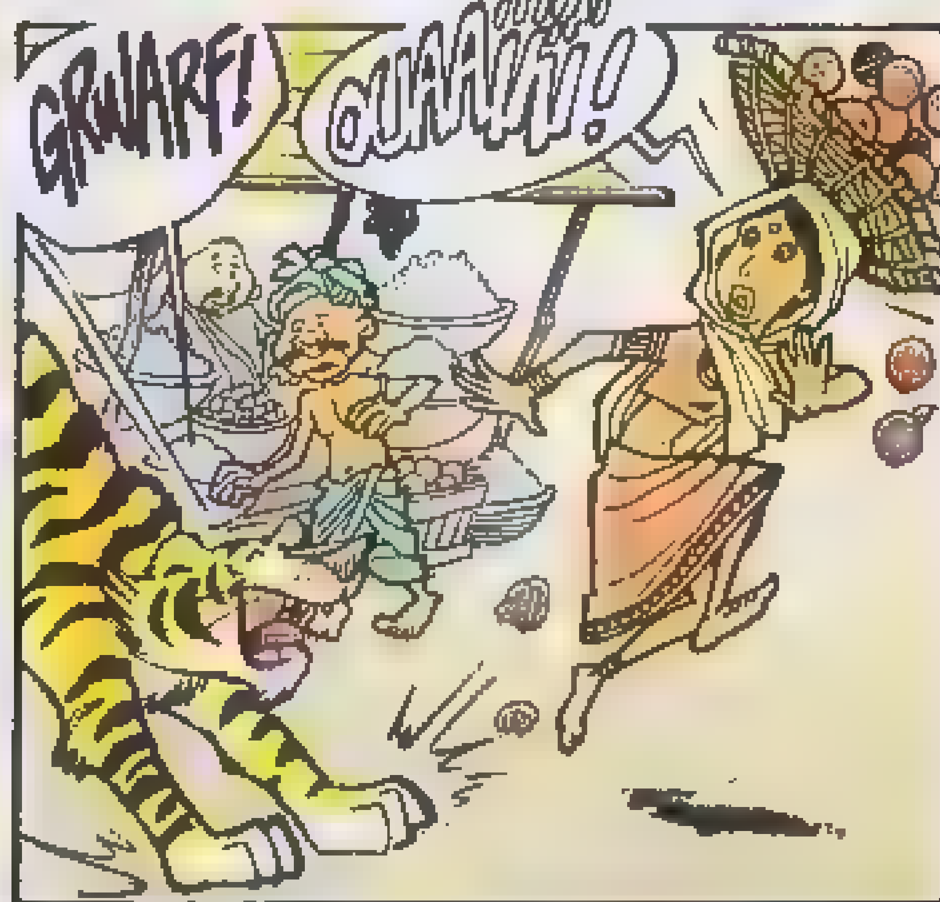

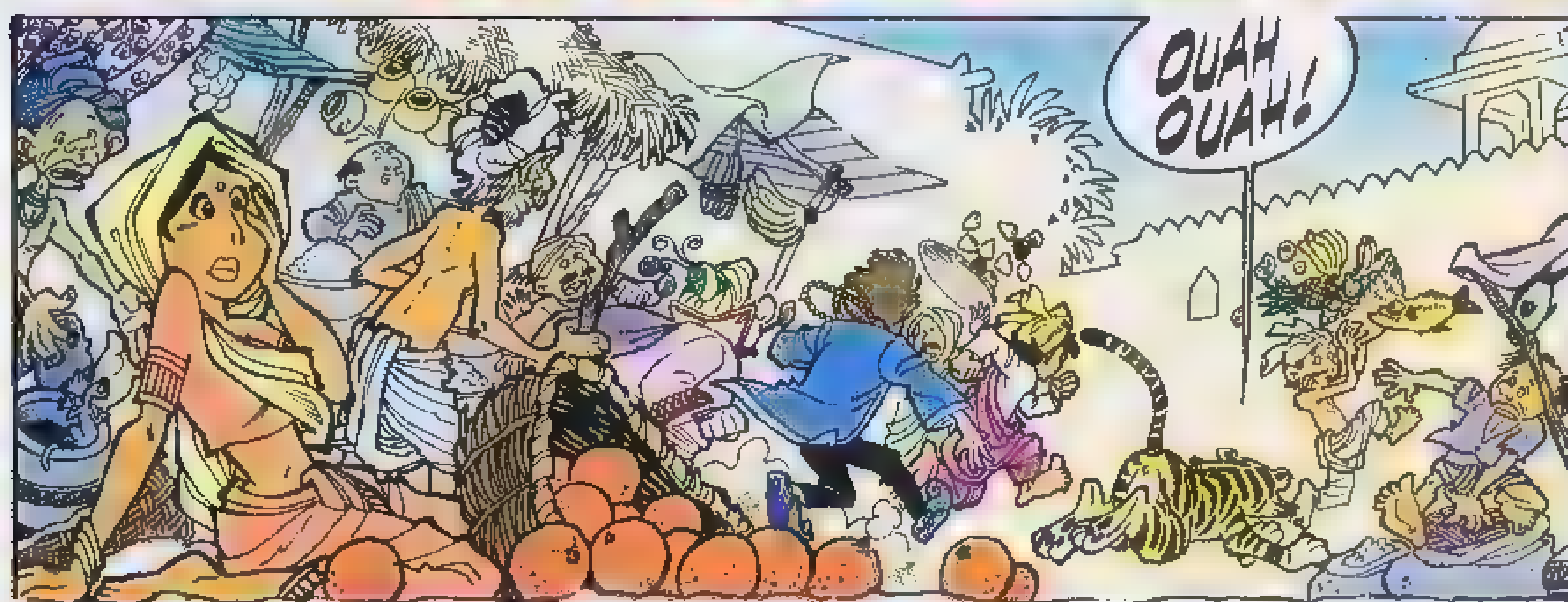

STA ME TOE ?!
M'N OOM LEERDE ME HEEL WAT TRUCJES MET TULBANDS...

... EN MET TOUWEN DIE OP MUZIEK OMHOOG GAAN...!

MAAR DIT GAAT TOCH 'N STUK EENVOUDIGER!
HUM.

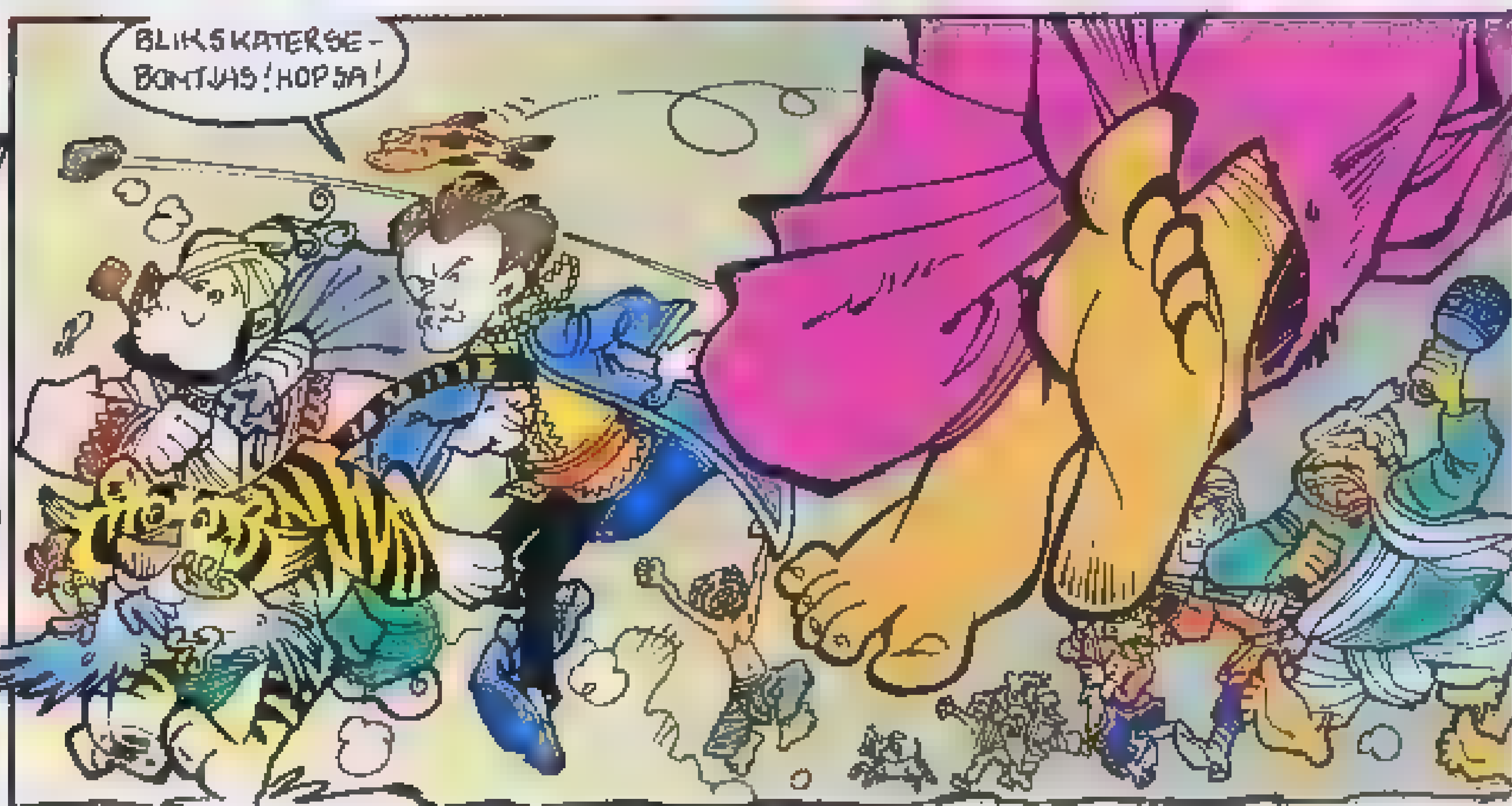

OUAH!

GRWARF!
OUAAAH!

OUAH OUAH!

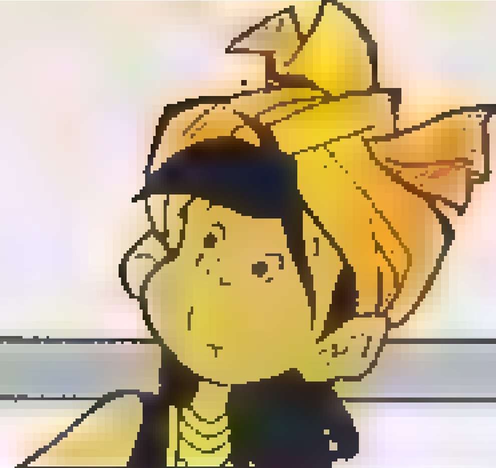

DAAR ZIJN ZE!

CLONK!

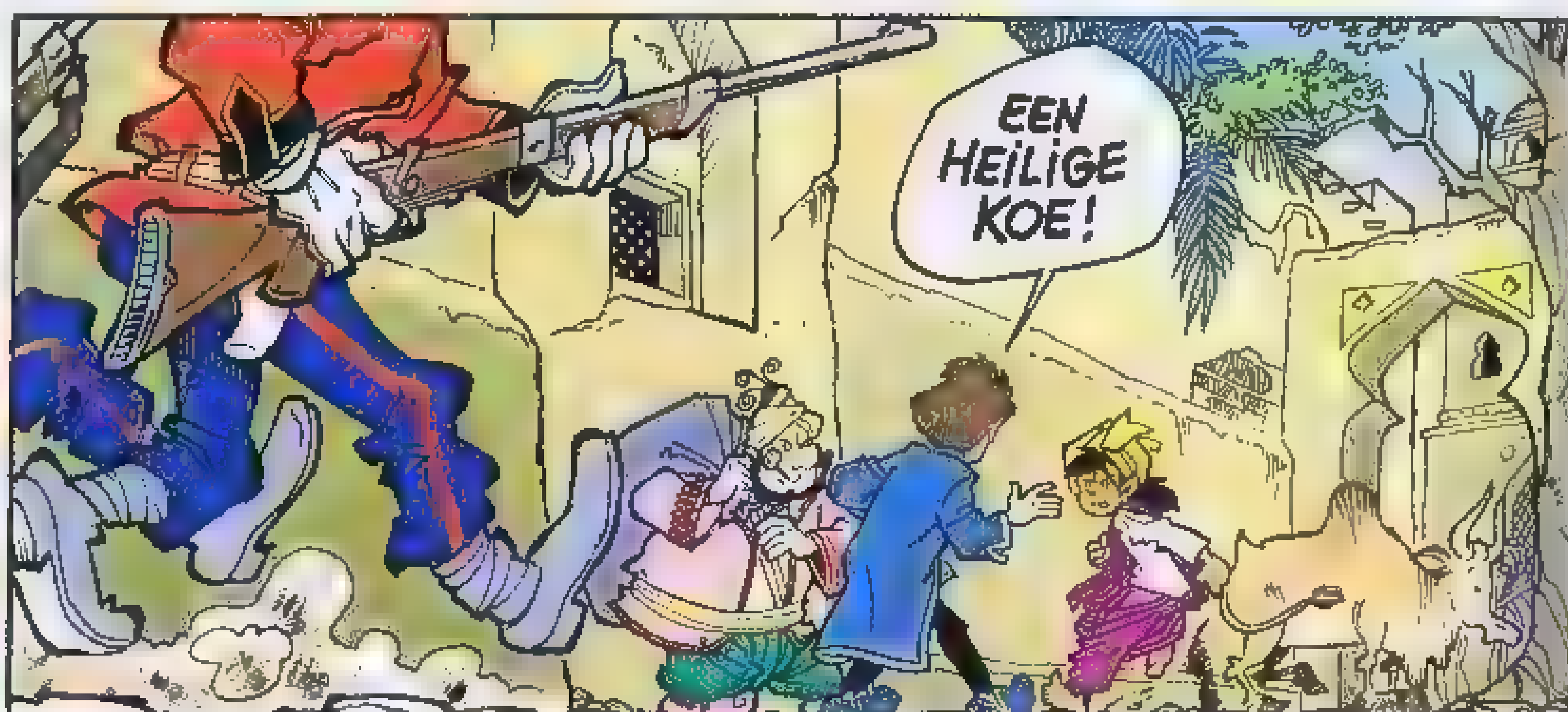

BLIKSKATERSE-BONTJAS! HOPSA!

अनिष्टम्

TANDORI

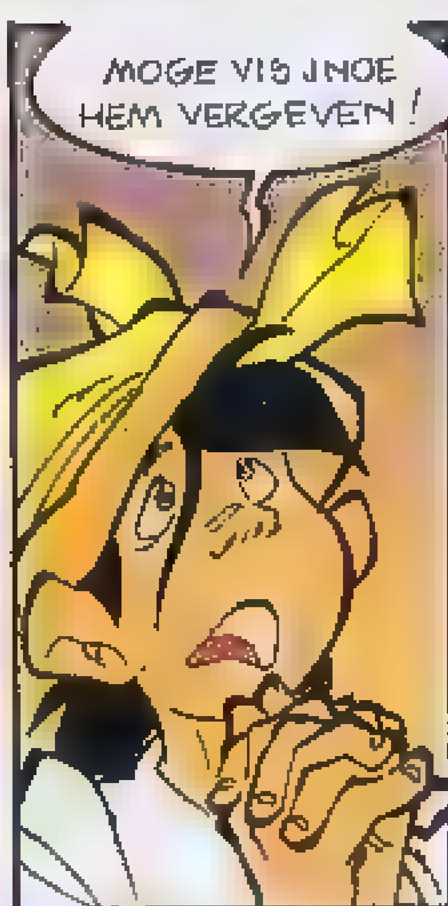

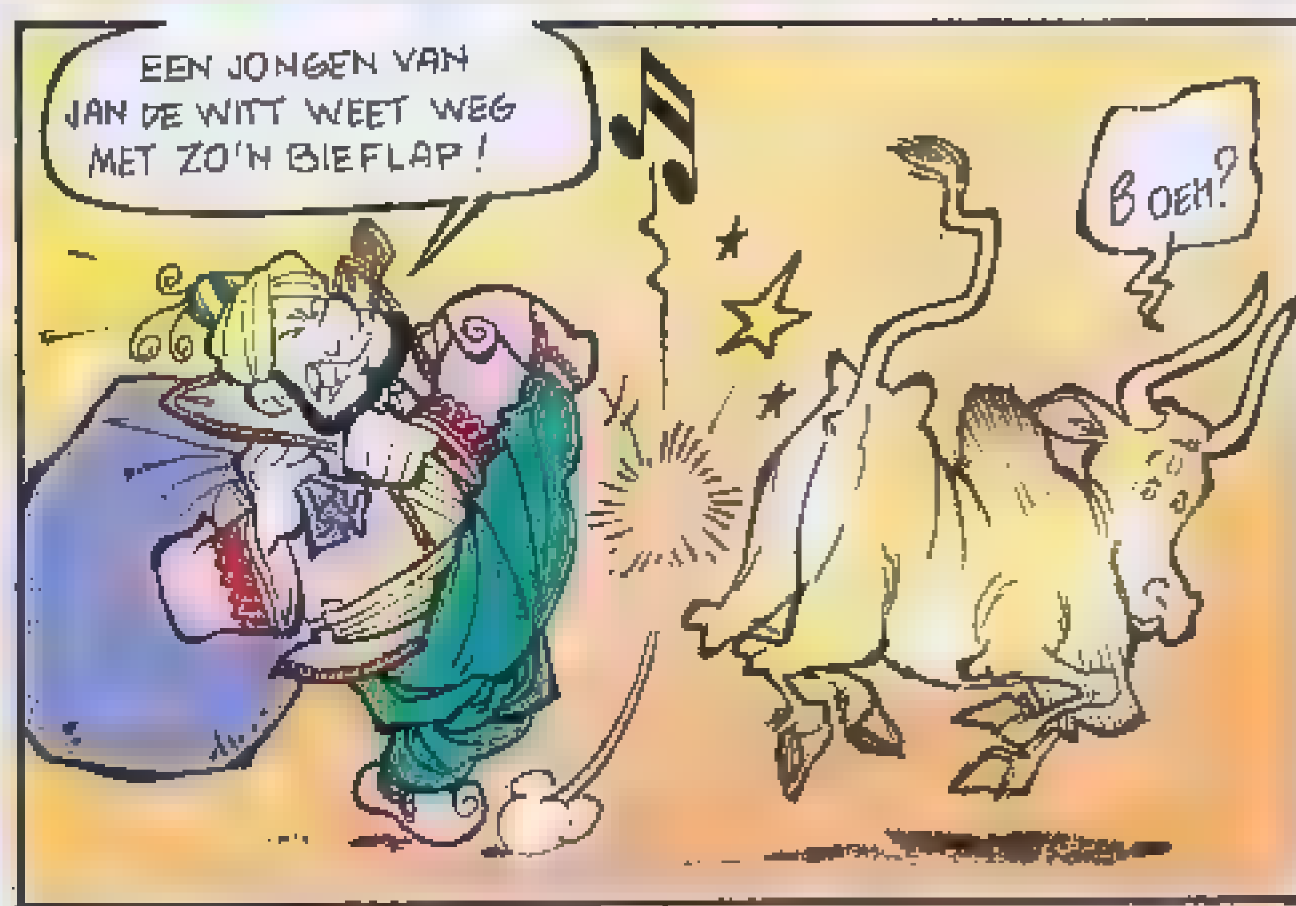

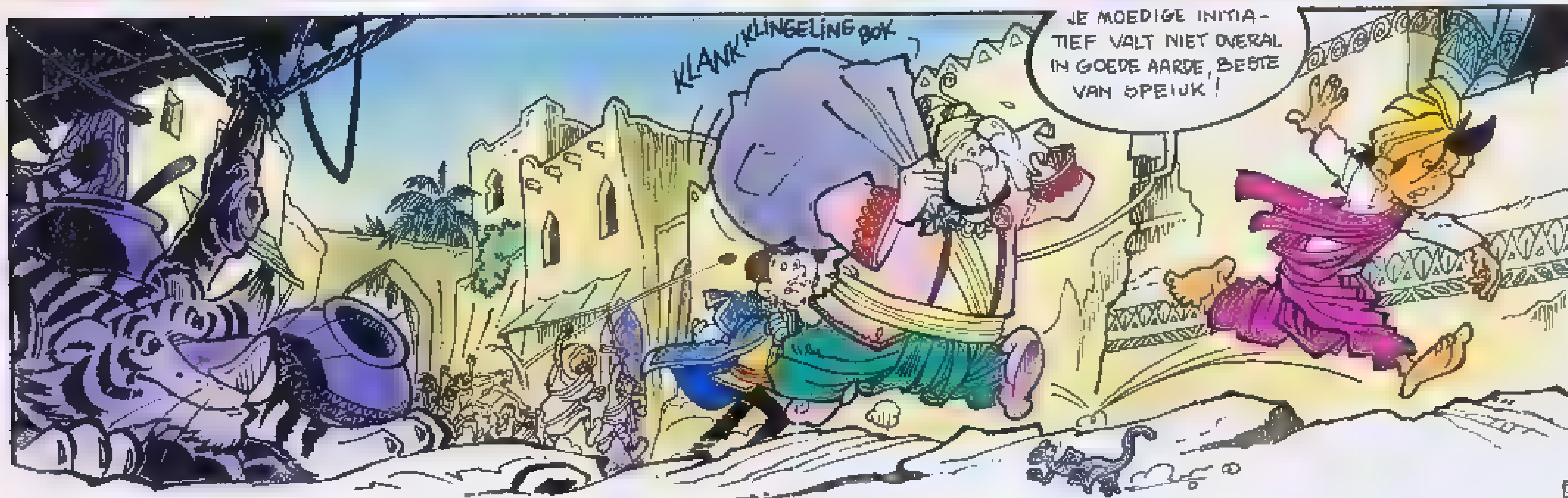

wordt vervolgd

SAMENVATTING: Sinds de ketel in Klein-Brittannië is gearriveerd, kent het hele land voorspoed... Maar Kynan verveelt zich, ondanks het feit dat hij invloedrijk en geliefd is... Misschien dat het verbond, voorgesteld door Galahad, de afgezant van Arthur, hem uit z'n onverschilligheid haalt...

H.J. Reculé
J.-L. Sala
J.-L. Sala

ARMOR

ARTHUR STELT U VOOR ZIJN VAZAL TE WORDEN EN ZO...

...ONDER ÉÉN KROON DE BRITSE RIJKEN VAN HET EILAND EN HET VASTELAND TE VERENIGEN!

ZO ZOU ARTHUR KONING WORDEN VAN DE BEIDE BRITTANNIËS... IK AANVAARD HET... DAN KAN IK AFSTAND DOEN VAN DE TROON EN OP AVONTUUR GAAN...

U ZOU KUNNEN TOETREDEN TOT ONZE GEMEENSCHAP VAN RIDDERS IN STONEHENGE. DAAR DIEN IK ARTHUR MET ADEON EN TALRIJKE ANDERE BRITSE KONINGEN. AVONTUREN VOLOP!

IK DENK NIET DAT DAT IETS VOOR MIJ IS, MAAR IK ZAL EROVER NADENKEN!

EN DE KETEL?

...WIL HET VOLK VAN DE KRACHTEN VAN DE KETEL PROFITEREN, DAN MOET HIJ NAAST DE KONING VAN DIT VOLK STAAN...

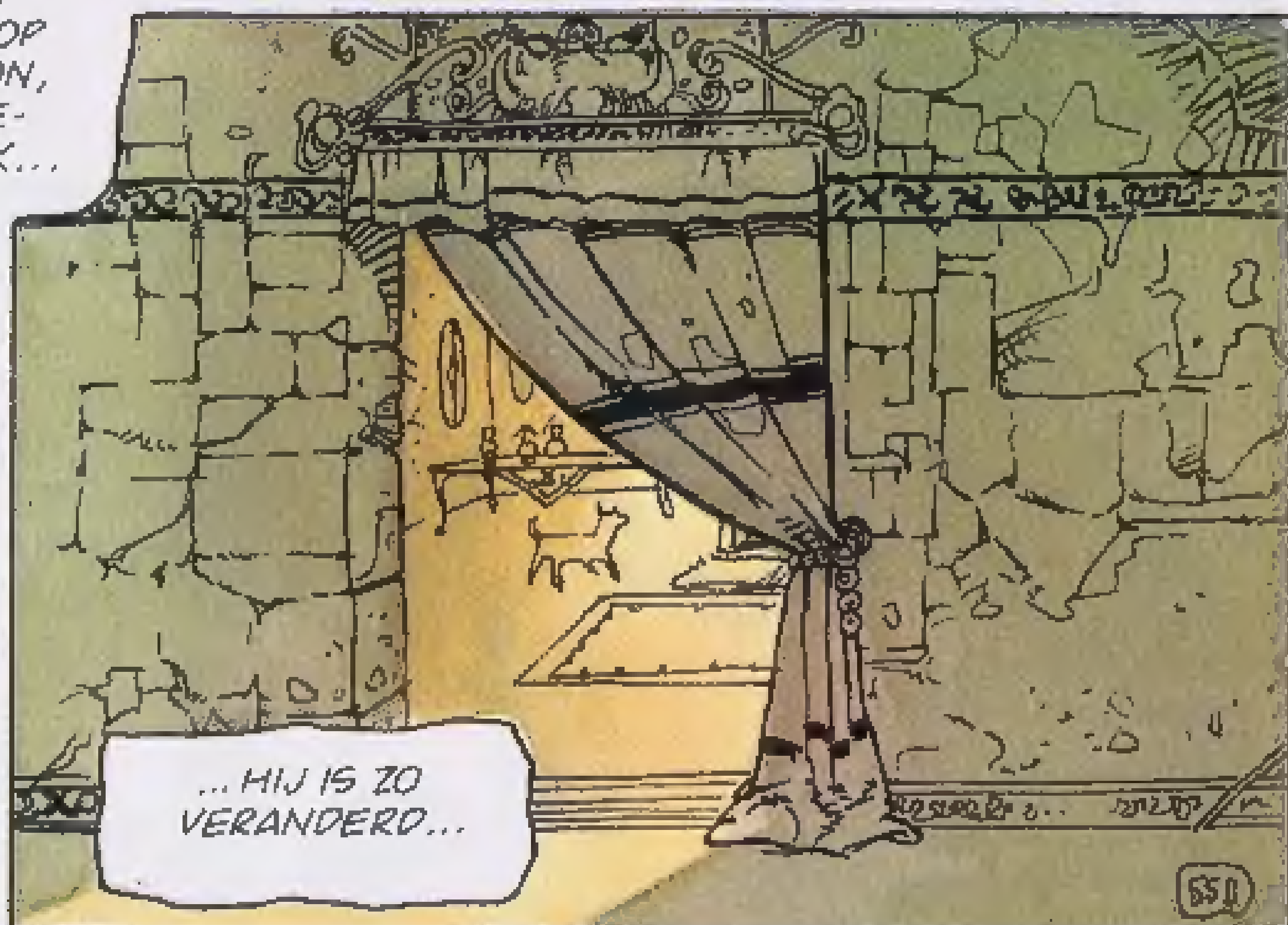
ZIJN PLAATS IS VOORTAAN IN CAMLAN, NAAST KONING ARTHUR...

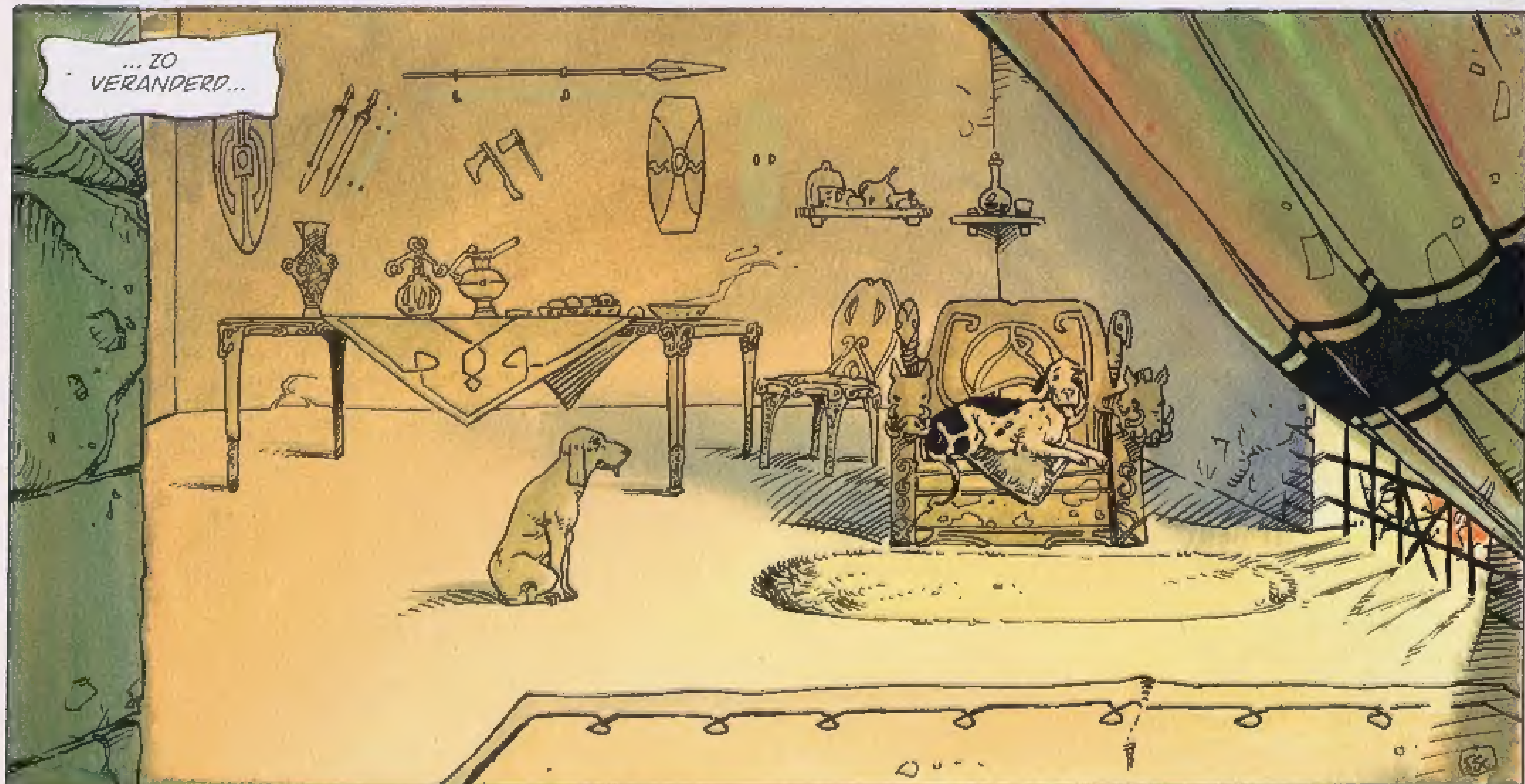
... ZO ZULLEN ONZE BEIDE RIJKEN ERVAN PROFITEREN. GALAHAD, JE MAG GRAAL MEENEMEN!

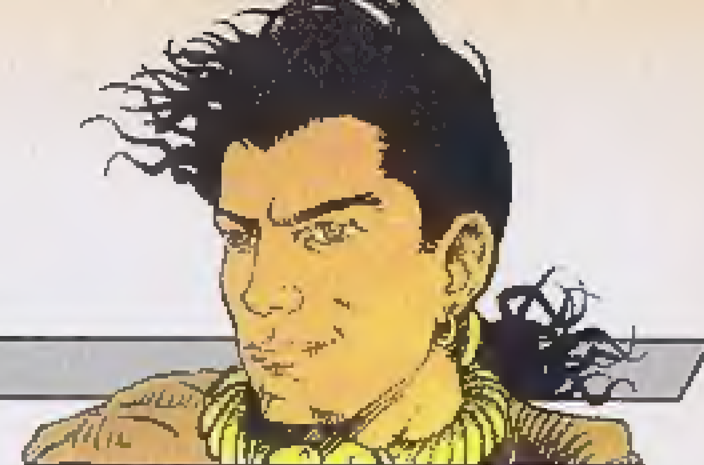

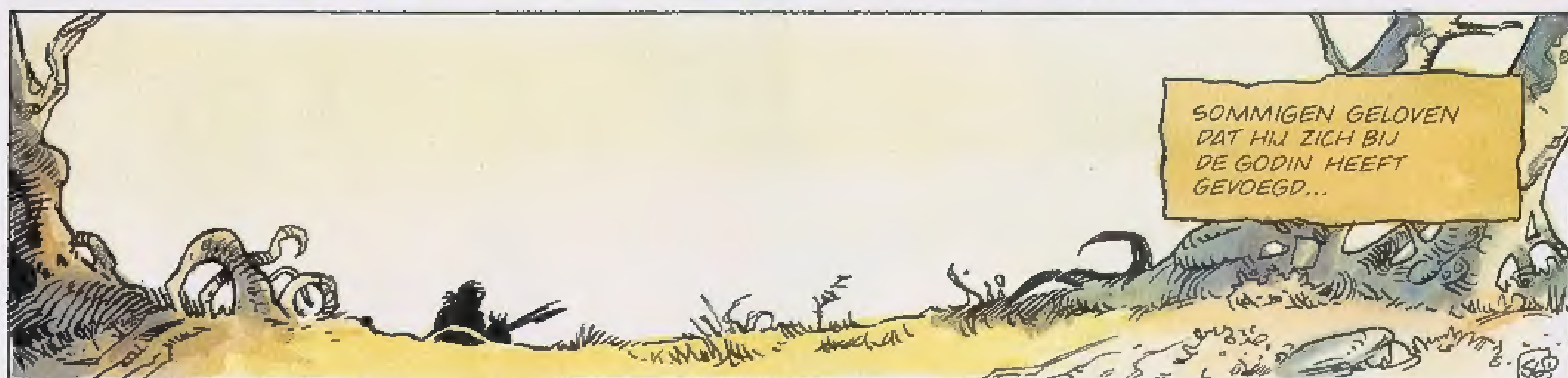

ELLEN, WAAR IS KYNAN TOCH ?
DE ZEGENINGSPLECHTIGHEDEN VOOR DE REIS VAN DE KETEL ZIJN AL BIJNA AFGELOPEN.
HIJ ZIT VAST TE MOKKEN OP ZIJN TROON, ZOALS GEWOONLIJK...

... HIJ IS ZO VERANDERD...

... ZO VERANDERD...

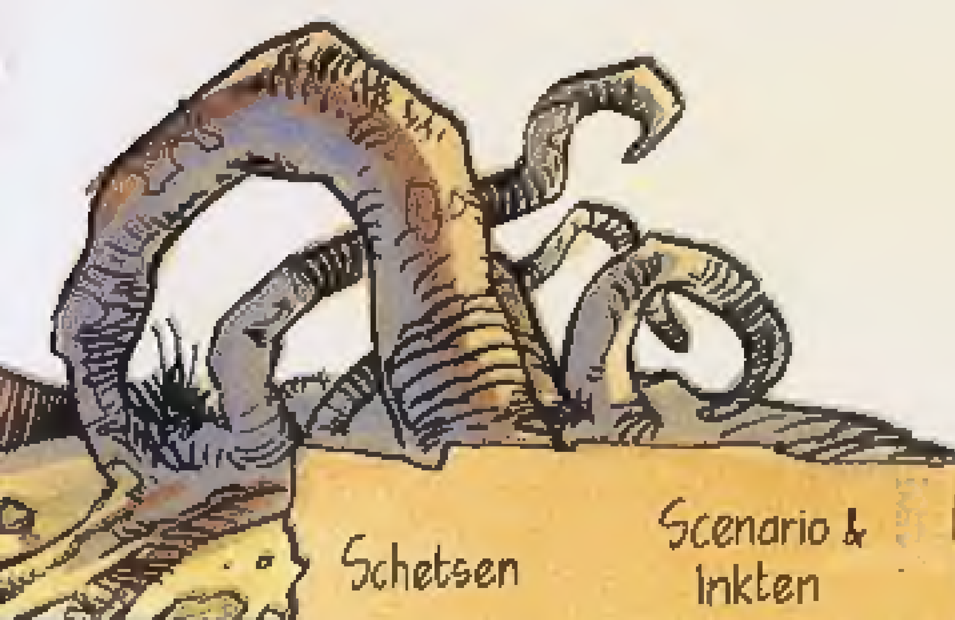

WEER ANDEREN DENKEN DAT DE EERSTE KONING VAN HET HUIDIGE BRETAGNE NOG STEEDS RONDZWERFT. MAAR DAT IS EEN ANDER VERHAAL...

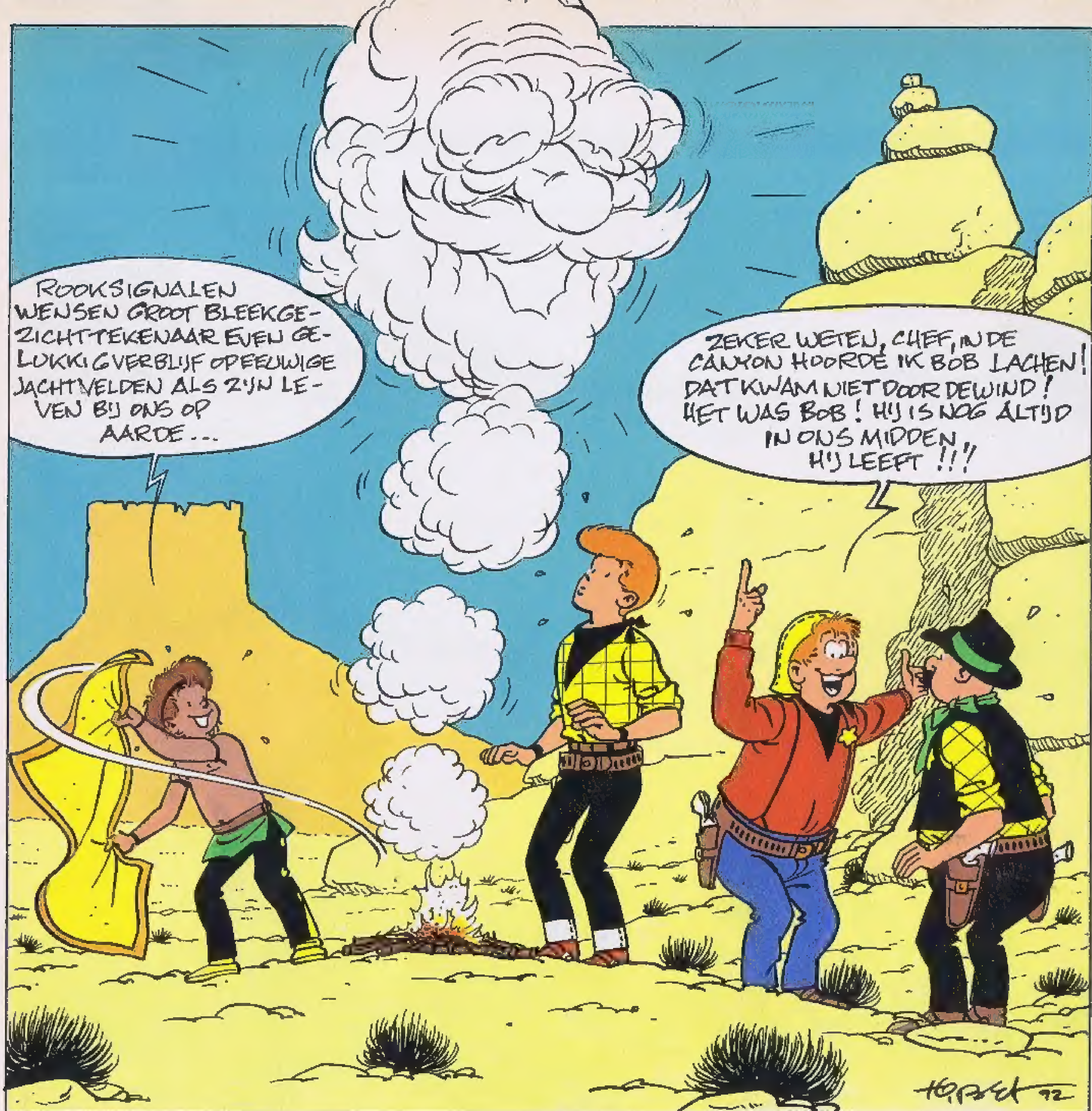
EINDE

Schetsen ~ Henri Reculé

Scenario & Inkten ~ Jean-Luc Sala

Lettering & Vertaling ~ de Blancoos & v/d Weijer

Kleuren ~ Pierre Roland

MIJN VRIEND BODOMO

Ik heb m'n vrienden vaak opgezadeld met een bijnaam.
Bob De Moor was voor mij "BODOMO".
En in die bijnaam had hij veel plezier. Hij belde me op en zei: "Hallo, met Bob!" "Nou ja, Bodomo!!!" verduidelijkte hij. Hij wilde er zeker van zijn dat ik hem niet met een ander verwarde. Bescheidenheid van zijn kant, want hoe zou ik me ooit kunnen vergissen?
Deze bijna volmaakte schaduw van Hergé had paradoxaal genoeg zelf een formidabele persoonlijkheid. Groot, met fonkelende ogen en een schaterende lach leek hij op een Engelse acteur die is gespecialiseerd in de rol van kolonel in het Indiase leger: een indrukwekkende verschijning, goedmoedig en met veel gevoel voor humor. Op bijeenkomsten en vergaderingen zag je hem moeilijk over het hoofd en sprong zijn brede glimlach meteen in het oog. Zonder overdrijven kan ik bevestigen dat hij de vrolijkste clown is die ik in mijn leven ben tegengekomen.
In 1952 (in mijn geheugen lijkt het gisteren) werkten we samen voor Hergé. Ik was assistent van Guy Dessicy, de jonge inkleurder die de Meester in dienst had genomen, en Bob vervolmaakte de prachtige achtergronden van "Mannen op de Maan".
Bodomo en ik namen 's ochtends dezelfde tram en gingen aan het einde van de dag ook altijd samen met de tram naar huis.
Bij de halte van tram 16 (Rogier - Boitsfort) begonnen we 's morgens met elkaar te dollen en dat hield pas 's avonds bij diezelfde halte van lijn 16 (Boitsfort - Rogier) op.
Op de studio werd ons gelach overgenomen door Guy Dessicy en Marcel Dehaye, de toenmalige secretaris van Hergé en later hoofdredacteur van het weekblad Kuifje.
Hergé kwam vaak bij ons zitten, aangetrokken door ons gebrul en ons luide geschater. Hij wilde niets van de feestvreugde missen.
En toch hebben we daar heel wat serieus werk verzet. Iemand hoeft maar door de albums van Kuifje te bladeren om dat te kunnen beamen.
Ook daar ging het om... en met name bij Bob De Moor. Hij was een harde werker, toegewijd, onvermoeibaar, vindingrijk, geduldig, nauwkeurig, plichtsgetrouw... dat allemaal, plus een volstrekte ongedwongenheid en een onbekommerd plezier.
Tabee, Bodomo...! Met jou erbij zullen ze zich in de grote tekenstudio daarboven niet vervelen...

TIBET